

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠTE CLXXXVII, BROJ 68, ZAGREB, 11. TRAVNJA 2025. ISSN 0027-7932

S A D R Ő A J

STRANICA

870	Odluka o sudjelovanju Republike Hrvatske u selektivnom povećanju kapitala Međunarodne financijske korporacije	1
871	Odluka o prestanku važenja Odluke o osnivanju Ureda predsjednice Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti.....	2
872	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost	2
873	Naputak o izmjenama i dopunama Naputka o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2025. godini.....	2
874	Odluka o kriterijima i visini naknade za smanjenje utjecaja porasta cijena energenata na udomitelje..	7
875	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ribolovnim mogućnostima i ribolovu igluna (<i>Xiphias gladius</i>).....	7
876	Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija i prekograničnom zastupanju u području prava industrijskog vlasništva na povremenoj i privremenoj osnovi.....	12
877	Odluka o objavljivanju promjene Kodeksa povezane s definicijom angažiranog tima i revizijama grupa, promjene Kodeksa povezane s tehnologijom i promjene Kodeksa koje uređuju porezno planiranje i povezane usluge	17
878	Statut stranke ALTERNATIVA Nezavisni – Jasenko Krovinović.....	55

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

870

Na temelju članka 6. Zakona o prihvatanju članstva Republike Hrvatske u Međunarodnom monetarnom fondu i drugim međunarodnim financijskim organizacijama na temelju sukcesije (»Narodne novine«, broj 89/92.) i članka II. Sporazuma o Međunarodnoj financijskoj korporaciji (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, broj 5/93.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 10. travnja 2025. donijela

ODLUKU

O SUDJELOVANJU REPUBLIKE HRVATSKE U SELEKTIVNOM POVEĆANJU KAPITALA MEĐUNARODNE FINACIJSKE KORPORACIJE

I.

Prihvaća se sudjelovanje Republike Hrvatske u selektivnom povećanju kapitala Međunarodne financijske korporacije (u daljnjem tekstu: IFC) na temelju IFC rezolucije usvojene 16. travnja 2020.: »Rezolucija br. 271 – Selektivno povećanje kapitala 2018. godine« i rezolucije usvojene 20. travnja 2023.: »Rezolucija br. 278 – 2018 IFC Selektivno povećanje kapitala – izmjena roka za upis i uplatu selektivnog povećanja kapitala«.

Selektivno povećanje kapitala IFC-a iznosi 0,92 milijarde USD.

II.

U sklopu selektivnog povećanja kapitala IFC-a Republika Hrvatska ima pravo upisati 2.868 dionica.

Ovime nastaje izravna financijska obveza u iznosu od 2.868.000,00 USD za upis kapitala.

III.

Rok za upis dionica u sklopu selektivnog povećanja kapitala IFC-a iz točke II. ove Odluke je pet godina od datuma usvajanja IFC rezolucije br. 271 iz točke I. ove Odluke.

Republika Hrvatska izvršit će upis dionica u sklopu selektivnog povećanja kapitala IFC-a u jednoj rati.

IV.

Sredstva potrebna za podmirenje obveze na temelju selektivnog povećanja kapitala IFC-a iz točke II. ove Odluke osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske na poziciji Ministarstva financija.

V.

Zadužuje se Ministarstvo financija da, u ime i za račun Republike Hrvatske, izvrši navedene obveze iz točaka III. i IV. ove Odluke.

VI.

Ovlašćuje se potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija i guverner za Republiku Hrvatsku u IFC-u da, u odgovarajućem obliku, dostavi IFC-u sve potrebne dokumente za sudjelovanje Republike Hrvatske u selektivnom povećanju kapitala IFC-a.

VII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/25-04/135

Urbroj: 50301-05/31-25-7

Zagreb, 10. travnja 2025.

Predsjednik

mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

871

Na temelju članka 31. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 150/11., 119/14., 93/16., 116/18., 80/22. i 78/24.) i članka 2. stavka 1. Uredbe o Uredu predsjednika Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti (»Narodne novine«, broj 19/20.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 10. travnja 2025. donijela

ODLUKU

O PRESTANKU VAŽENJA ODLUKE O OSNIVANJU
UREDA PREDSEDNICE REPUBLIKE HRVATSKE
PO PRESTANKU OBNAŠANJA DUŽNOSTI

I.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o osnivanju Ureda predsjednice Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti (»Narodne novine«, broj 20/20.).

II.

Danom stupanja na snagu ove Odluke Ured za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske preuzima svu poslovnu dokumentaciju Ureda predsjednice Republike Hrvatske po prestanku obnašanja dužnosti.

III.

Preostala neutrošena financijska sredstva prenose se sukladno članku 68. Zakona o proračunu (»Narodne novine«, broj 144/21.).

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/25-04/89

Urbroj: 50301-04/12-25-7

Zagreb, 10. travnja 2025.

Predsjednik

mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

MINISTARSTVO FINACIJA

872

Na temelju članka 140. stavka 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (»Narodne novine«, br. 73/13., 99/13., 148/13., 153/13., 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22., 113/22., 33/23., 114/23., 35/24., 152/24. i 52/25.), ministar financija donosi

PRAVILNIK

O IZMJENI PRAVILNIKA O POREZU NA DODANU
VRIJEDNOST

Članak 1.

U Pravilniku o porezu na dodanu vrijednost (»Narodne novine«, br. 79/13., 85/13., 160/13., 35/14., 157/14., 130/15., 1/17., 41/17., 128/17., 1/19., 1/20., 1/21., 73/21., 41/22., 133/22., 43/23., 1/24., 39/24. i 16/25.), u članku 47. stavku 2. točki g) riječi: »31. ožujka 2025.« zamjenjuju se riječima: »31. ožujka 2026.«.

U točki h) riječi: »31. ožujka 2025.« zamjenjuju se riječima: »31. ožujka 2026.«.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik objavljuje se u »Narodnim novinama« i stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/25-02/6

Urbroj: 513-07-21-01-25-1

Zagreb, 31. ožujka 2025.

Potpredsjednik

Vlade Republike Hrvatske
i ministar financija

dr. sc. Marko Primorac, v. r.

873

Na temelju članka 42. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu (»Narodne novine«, br. 149/24.) ministar financija donosi

NAPUTAK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA NAPUTKA O
NAČINU UPLAĆIVANJA PRIHODA PRORAČUNA,
OBVEZNIH DOPRINOSA TE PRIHODA ZA
FINANCIRANJE DRUGIH JAVNIH POTREBA U
2025. GODINI

I.

U Naputku o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2025.

godini (»Narodne novine«, broj 22/25.) u glavi II. PRIHODI PRORAČUNA, u točki 1. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA u podtočki 1.1. Opći prihodi i primici te namjenski prihodi u podtočki 1.1.6. Novčane kazne i troškovi postupka iza 6190 treba dodati

– 6262 Novčana kazna za poslodavca ako državljanin treće zemlje ne započne s radom u roku predviđenom u ugovoru o radu ili ako je otkazao ugovor o radu.

U istoj glavi, istoj točki i istoj podtočki u podtočki 1.1.6.1. Upisivanje podataka u polje »poziv na broj primatelja« brojku 6190 treba zamijeniti brojkom 6262.

U istoj glavi, u točki 2. PRIHODI ŽUPANIJSKIH PRORAČUNA u podtočki 2.4. Ostali županijski prihodi prije 7307 treba dodati

– 5886 Pomoći fiskalnog izravnjanja.

U istoj glavi, u točki 3. PRIHODI GRADSKIH I OPĆINSKIH PRORAČUNA u podtočki 3.4. Ostali prihodi gradskih i općinskih proračuna prije 7242 treba dodati

– 5894 Pomoći fiskalnog izravnjanja.

II.

U glavi III. ZAJEDNIČKI PRIHODI, u točki 3. ZAJEDNIČKI PRIHODI DRŽAVNOGA, ŽUPANIJSKIH, GRADSKIH I OPĆINSKIH PRORAČUNA treba dodati sljedeće podtočke:

3.33. Prodaja građevinskog zemljišta i popratnih objekata na njima – korištenje kraće od 2 godine

Prodaja građevinskog zemljišta i popratnih objekata na njima – korištenje kraće od 2 godine uplaćuje se u korist računa grada/općine na kojoj se nalazi građevinsko zemljište i popratni objekti na njemu.

3.33.1. Upisivanje podataka u polje »poziv na broj primatelja«

Obveznici uplate prihoda od prodaje građevinskog zemljišta i popratnih objekata na njima – korištenje kraće od 2 godine na nalogima za plaćanje u polje »model« upisuju broj modela »HR67«, a u polje »poziv na broj primatelja« kao podatak prvi OIB dodijeljen od Ministarstva financija – Porezne uprave. Podatak drugi i treći mogu i ne moraju biti upisani, a ako su upisani nisu pod kontrolom.

3.34. Prodaja popratnih objekata koja se nalaze na zemljištu – korištenje kraće od 2 godine

Prodaja popratnih objekata koja se nalaze na zemljištu – korištenje kraće od 2 godine uplaćuje se u korist računa grada/općine na kojoj se nalaze popratni objekti na zemljištu.

3.34.1. Upisivanje podataka u polje »poziv na broj primatelja«

Obveznici uplate prihoda od prodaje popratnih objekata na zemljištu – korištenje kraće od 2 godine na nalogima za plaćanje u polje »model« upisuju broj modela »HR67«, a u polje »poziv na broj primatelja« kao podatak prvi OIB dodijeljen od Ministarstva financija – Porezne uprave. Podatak drugi i treći mogu i ne moraju biti upisani, a ako su upisani nisu pod kontrolom.

3.35. Prihod od kupoprodaje turističkog zemljišta – hoteli i turistička naselja

Prihod od kupoprodaje turističkog zemljišta – hoteli i turistička naselja uplaćuje se u korist računa grada/općine na kojoj se nalaze turistička zemljišta s hotelima i turističkim naseljima.

3.35.1. Upisivanje podataka u polje »poziv na broj primatelja«

Obveznici uplate prihoda od kupoprodaje turističkog zemljišta – hoteli i turistička naselja na nalogima za plaćanje u polje »model« upisuju broj modela »HR67«, a u polje »poziv na broj primatelja«

kao podatak prvi OIB dodijeljen od Ministarstva financija – Porezne uprave. Podatak drugi i treći mogu i ne moraju biti upisani, a ako su upisani nisu pod kontrolom.

3.36. Prodaja građevinskog zemljišta – u korist županije/pravne osobe u vlasništvu županije

Prodaja građevinskog zemljišta – u korist županije/pravne osobe u vlasništvu županije uplaćuje se u korist računa grada/općine na kojoj se nalazi građevinsko zemljište.

3.36.1. Upisivanje podataka u polje »poziv na broj primatelja«

Obveznici uplate prihoda od prodaje građevinskog zemljišta – u korist županije/pravne osobe u vlasništvu županije na nalogima za plaćanje u polje »model« upisuju broj modela »HR67«, a u polje »poziv na broj primatelja« kao podatak prvi OIB dodijeljen od Ministarstva financija – Porezne uprave. Podatak drugi i treći mogu i ne moraju biti upisani, a ako su upisani nisu pod kontrolom.

III.

U glavi VIII. ZAJEDNIČKE ODREDBE, u točki 9. Povrat, ispravak prijenosom i preknjiženje javnih prihoda u podtočki 9.5. Povrat, ispravak prijenosom ili preknjiženje pogrešno ili više uplaćenih prihoda uplaćenih na račun za uplatu i raspored zajedničkih prihoda u podtočki 9.5.3. Namirenje nedostajućih sredstava za izvršenje naloga za povrat, ispravak prijenosom ili preknjiženje na računu za uplatu i raspored zajedničkog prihoda iza zadnjeg odjeljka dodaje se novi tekst koji glasi:

»Povrat poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2024. godinu izvršava se od 2. svibnja 2025. godine na teret računa za uplatu i raspored poreza na dohodak.

Ako na računu za uplatu i raspored poreza na dohodak nema dovoljno sredstava za izvršenje naloga za povrat poreza na dohodak, nedostajuća sredstva za provedbu naloga namiruju se na teret jedinstvenog računa državnog proračuna. Sredstva korištena za izvršenje naloga za povrat namirena na teret jedinstvenog računa državnog proračuna vraćaju se na jedinstveni račun državnog proračuna iz prvoga priljeva sredstava na račun za uplatu i raspored poreza na dohodak. Postupak se primjenjuje na račune za uplatu i raspored poreza na dohodak na kojima se uplaćuje i raspoređuje prihod od poreza na dohodak jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje nisu Ministarstvu financija podnijele zahtjev za odgodu povrata nedostajućih sredstava namirenih na teret jedinstvenog računa državnog proračuna u razdoblju od 2. do 31. svibnja 2025. godine.

Jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje utvrde potrebu za odgodom povrata nedostajućih sredstava namirenih na teret jedinstvenog računa državnog proračuna u razdoblju od 2. do 31. svibnja 2025. godine odgodit će se povrat namirenih sredstava do 1. kolovoza 2025. godine temeljem zahtjeva za odgodom povrata (Prilog 8) kojeg jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upućuje Ministarstvu financija najkasnije do 22. travnja 2025. godine.

Ministarstvo financija na temelju zahtjeva jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odobrava odgodu povrata sredstava namirenih na teret jedinstvenog računa državnog proračuna u razdoblju od 2. do 31. svibnja 2025. godine i obavještava drugu jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave koja sudjeluje u rasporedu poreza na dohodak po računu za uplatu i raspored poreza na dohodak.

Sredstva namirena na teret jedinstvenog računa državnog proračuna vraćaju se na jedinstveni račun državnog proračuna iz prvog priljeva sredstava uplaćenog na račun za uplatu i raspored poreza na dohodak od 1. kolovoza 2025. godine.

Ako u roku od 90 dana nema dovoljno priljeva na računu za uplatu i raspored zajedničkog prihoda, FINA za nedostajuća sredstva ispostavlja naloge za povrat na teret računa proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i dostavlja kreditnoj instituciji na izvršenje.

Ako nema raspoloživih sredstava na računu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kreditna institucija nalog vraća FINA-i koja, ponavlja postupak i dostavlja nalog kreditnoj instituciji na izvršenje.

U slučaju da nije izvršen povrat sredstava namirenih na teret jedinstvenog računa državnog proračuna Ministarstvo financija će obustaviti isplate iz državnog proračuna te provesti prijebaj do namirenja duga, a ako za pojedinu jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave nema nikakvih isplata iz državnog proračuna, pokrenuti ovršni postupak.«

IV.

Mijenjaju se Prilog 1 – POPIS RAČUNA PRORAČUNA, Prilog 2 – POPIS RAČUNA ZA UPLATU I RASPORED ZAJEDNIČKIH PRIHODA, Prilog 4 – POPIS VRSTA PRIHODA I DOPUŠTENIH MODELA ZA PRIHODE PRORAČUNA (državnog, županijskih i gradskih/općinskih) I HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE i Prilog 5 – POPIS DOPUŠTENIH MODELA ZA ZAJEDNIČKE PRIHODE PRORAČUNA I DRUGE PRIHODE ZA FINANCIRANJE JAVNIH POTREBA.

Ovaj Napatuk stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 400-06/25-01/27

Urbroj: 513-05-03-25-5

Zagreb, 9. travnja 2025.

Potpredsjednik
Vlade Republike Hrvatske
i ministar financija
dr. sc. Marko Primorac, v. r.

PRILOG 1

POPIS RAČUNA PRORAČUNA

XV. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

(sjedište u Šibeniku)

Naziv županije/grada/općine	Račun	Oznaka grada /općine	Mjerodavna ispostava Porezne uprave
TRIBUNJ	HR6724020061862600000	626	ŠIBENIK

XIX. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

(sjedište u Dubrovniku)

Naziv županije/grada/općine	Račun	Oznaka grada /općine	Mjerodavna ispostava Porezne uprave
KORČULA	HR5023900011820400008	204	KORČULA

PRILOG 2

POPIS RAČUNA ZA UPLATU
I RASPORED ZAJEDNIČKIH PRIHODA

U točki 3. RAČUNI ZA UPLATU I RASPORED ZAJEDNIČKIH PRIHODA DRŽAVNOGA, ŽUPANIJSKIH, GRADSKIH I OPĆINSKIH PRORAČUNA u podtočki 3.2. Prihod od zakupa i privremenog korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države te zakupa za ribnjake iza SABORSKOG dodaje se SALI.

Račun	Grad/Općina
HR3010010051737964411	SALI

U istoj točki u podtočki 3.12. Naknada za koncesiju za turističko zemljište na kojem su izgrađeni hoteli i turistička naselja iza MEDULINA treba dodati NOVALJU.

Račun	Grad/Općina
HR9210010051728829581	NOVALJA

U istoj točki u podtočki 3.21. Naknada za posebnu upotrebu izvan luka otvorenih za javni promet i za luke posebne namjene iza SUČURAJA treba dodati SUKOŠAN.

Račun	Grad/Općina
HR4110010051742529809	SUKOŠAN

U istoj točki u podtočki 3.24. Prodaja građevinskog zemljišta i popratnih objekata na njima iza BJELOVARA treba dodati DEŽANOVAC, iza DUBROVNIKA treba dodati ĐULOVAC i GAREŠNICU, iza GLINE treba dodati GRUBIŠNO POLJE, iza RIJEKE treba dodati ROVIŠĆE, iza SAMOBORA treba dodati SIRIČ i iza VELIKE LUDINE treba dodati VELIKI GRĐEVAC.

Račun	Grad/Općina
HR6710010051707129870	DEŽANOVAC
HR6410010051710529871	ĐULOVAC
HR2110010051711929870	GAREŠNICA
HR7710010051713929875	GRUBIŠNO POLJE
HR0710010051737529877	ROVIŠĆE
HR9410010051739029871	SIRIČ
HR7510010051748029873	VELIKI GRĐEVAC

U istoj točki u podtočki 3.26. Zakup / najam građevinskog zemljišta i popratnih objekata na njima iza PAZINA treba dodati PULA – POLA.

Račun	Grad/Općina
HR1610010051735929894	PULA - POLA

U istoj točki u podtočki 3.27. Naknada za služnost na građevinskom zemljištu ispred BENKOVCA treba dodati BARILOVIĆ,

iza BENKOVCA treba dodati BEREK, iza DUBROVNIKA treba dodati IMOTSKI, iza SLAVONSKOG BRODA treba dodati SOLIN i iza SOPJA treba dodati STUPNIK.

Račun	Grad/Općina
HR2410010051700729905	BARILOVIĆ
HR8210010051701829908	BEREK
HR3310010051715529906	IMOTSKI
HR1210010051740629907	SOLIN
HR5810010051755129900	STUPNIK

U istoj točki u podtočki 3.28. Prodaja građevinskog zemljišta ispred BAŠKE VODE treba dodati BAKAR i BARILOVIĆ, iza BISTRE treba dodati BRCKOVLJANE, iza ČAKOVCA treba dodati DARUVAR, iza DRNJA treba dodati DUBROVAČKO PRIMORJE, iza DUBROVNIKA treba dodati DUGI RAT, iza DUGOG SELA treba dodati ĐULOVAC, GAREŠNICU, GRADAC, GRUBIŠNO POLJE i HERCEGOVAC, iza KARLOVCA treba dodati KASTAV, iza KLISA treba dodati KONAVLE, iza KRAPINE treba dodati KRIŽEVCE i LEGRAD, iza LIPOVLJANA treba dodati LOPAR, MALU SUBOTICU i MALI LOŠINJ, iza MARINE treba dodati MOŠČENIČKU DRAGU, iza MUČA treba dodati NETRETIĆ i NOVI VINODOLSKI, iza OSIJEKA treba dodati OZALJ, iza RIJEKE treba dodati SABORSKO, iza SLAVONSKOG BRODA treba dodati SLIVNO, iza VELIKE GORICE treba dodati VELIKI GRĐEVAC, iza VIŠKOVA treba dodati VRBOVSKO i iza ZAGREBA treba dodati ŽUPU DUBROVAČKU.

Račun	Grad/Općina
HR6010010051700429915	BAKAR
HR0210010051700729913	BARILOVIĆ
HR3910010051703329914	BRCKOVLJANI
HR6310010051706729914	DARUVAR
HR2710010051759829914	DUBROVAČKO PRIMORJE
HR6510010051710029915	DUGI RAT
HR2910010051710529919	ĐULOVAC
HR6710010051711929915	GAREŠNICA
HR7310010051713429912	GRADAC
HR9110010051713929914	GRUBIŠNO POLJE
HR5010010051714429911	HERCEGOVAC
HR2610010051718029916	KASTAV
HR3310010051719829916	KONAVLE
HR6110010051721429912	KRIŽEVCI
HR3910010051722729914	LEGRAD
HR4810010051762429912	LOPAR
HR2110010051725029914	MALA SUBOTICA
HR5410010051725229916	MALI LOŠINJ
HR8410010051727329911	MOŠČENIČKA DRAGA
HR4410010051728129911	NETRETIĆ
HR9610010051729029911	NOVI VINODOLSKI
HR8410010051731529914	OZALJ
HR1710010051737829912	SABORSKO
HR5210010051739929914	SLIVNO
HR8910010051748029912	VELIKI GRĐEVAC
HR0310010051750929917	VRBOVSKO
HR3410010051760229913	ŽUPA DUBROVAČKA

U istoj točki u podtočki 3.29. Prodaja građevinskog zemljišta bez izvršnog akta kojim se odobrava građenje ispred CISTE PROVO treba dodati BOL i BRELA iza MUČA treba dodati MURSKO SREDIŠĆE, iza PUČIŠĆA treba dodati PULA – POLA, iza SOLINA treba dodati SOPJE, iza STRAHONINCA treba dodati SUHOPOLJE, iza TUČEPA treba dodati VARAŽDIN i iza VISOKOG treba dodati VOĆIN.

Račun	Grad/Općina
HR4110010051702729933	BOL
HR1210010051707729932	BRELA
HR8910010051727629939	MURSKO SREDIŠĆE
HR3010010051735929933	PULA – POLA
HR4310010051740729938	SOPJE
HR1210010051742429936	SUHOPOLJE
HR3610010051747229937	VARAŽDIN
HR6810010051749929938	VOĆIN

U istoj točki u podtočki 3.32. Naknada za korištenje nekretnine po pravilima stjecanja bez osnove ispred BAŠKE VODE treba dodati BARILOVIĆ, iza DRAGANIĆA treba dodati DUBROVAČKO PRIMORJE, iza DUBROVNIKA treba dodati DUGI RAT i GRADAC, iza KLISA treba dodati KONAVLE, iza LIPOVLJANA treba dodati MALU SUBOTICU, MURSKO SREDIŠĆE i NETRETIĆ, iza OMIŠA treba dodati OZALJ, iza PUČIŠĆA treba dodati SINJ i SLIVNO, iza SOLINA treba dodati STRAHONINEC i SUĆURAJ i iza VRLIKE treba dodati ŽUPU DUBROVAČKU.

Račun	Grad/Općina
HR8010010051700729964	BARILOVIĆ
HR6210010051759829963	DUBROVAČKO PRIMORJE
HR4610010051710029966	DUGI RAT
HR1110010051713429961	GRADAC
HR6810010051719829965	KONAVLE
HR5610010051725029963	MALA SUBOTICA
HR2310010051727629963	MURSKO SREDIŠĆE
HR2510010051728129962	NETRETIĆ
HR2210010051731529963	OZALJ
HR7210010051738929969	SINJ
HR8710010051739929963	SLIVNO
HR8110010051760629968	STRAHONINEC
HR9110010051742329962	SUĆURAJ
HR1510010051760229964	ŽUPA DUBROVAČKA

U istoj točki u podtočki 3.35. Prihod od kupoprodaje turističkog zemljišta – hoteli i turistička naselja dodaje se:

Račun	Grad/Općina
HR8010010051728829991	NOVALJA

U istoj točki u podtočki 3.36. Prodaja građevinskog zemljišta – u korist županije/pravne osobe u vlasništvu županije dodaje se:

Račun	Grad/Općina
HR0710010051740930018	SPLIT

U točki 6. ZAJEDNIČKI PRIHODI - OSTALI PRIHODI ZA JAVNE POTREBE u podtočki 1. PRIHODI TURISTIČKIH ZAJEDNICA u podtočki 1.1. Članarina turističkim zajednicama iza IVANIĆGRADA treba dodati IVANSKU i iza NOVIGRADA PODRAVSKOG treba dodati NOVO VIRJE.

Račun	Grad/Općina
HR8610010051716127151	IVANSKA
HR9610010051756127152	NOVO VIRJE

U istoj točki i podtočki u podtočki 1.3. **Turistička pristojba** iza DOBRINJA treba dodati DONJU DUBRAVU, iza GORJANA treba do-

dati GORNJU RIJEKU, iza KOPRIVNICE treba dodati KOPRIVNIČKE BREGE i iza NOVIGRADA-CITTANOVE treba dodati NOVO VIRJE.

Račun	Grad/Općina
HR9710010051707804741	DONJA DUBRAVA
HR7510010051761804746	GORNJA RIJEKA
HR3210010051720204742	KOPRIVNIČKI BREGI
HR8510010051756104749	NOVO VIRJE

PRILOG 4.

POPIS VRSTA PRIHODA I DOPUŠTENIH MODELA ZA PRIHODE PRORAČUNA
(državnog, županijskih i gradskih/općinskih) I HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Brojčana oznaka vrste prihoda	Model										
	HR23	HR24	HR26	HR27	HR28	HR29	HR62	HR63	HR64	HR65	HR68

A. Prihodi državnoga proračuna

6262	-	-	-	-	-	-	-	-	HR64	-	-
------	---	---	---	---	---	---	---	---	------	---	---

B. Prihodi županijskih proračuna

5886	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	HR68
------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	------

C. Prihodi gradskih i općinskih proračuna

5894	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	HR68
------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	------

PRILOG 5.

POPIS DOPUŠTENIH MODELA ZA ZAJEDNIČKE
PRIHODE PRORAČUNA I DRUGE PRIHODE ZA
FINANCIRANJE JAVNIH POTREBA

3. ZAJEDNIČKI PRIHOD DRŽAVNOG, ŽUPANIJSKIH I
GRADSKIH/OPĆINSKIH PRORAČUNA

Račun/naziv računa	Model	
	HR05	HR67
HRxx100100517...2997K Prodaja građevinskog zemljišta i popratnih objekata na njima – korištenje kraće od 2 godine	-	HR67
HRxx100100517...2998K Prodaja popratnih objekata na zemljištu – korištenje kraće od 2 godine	-	HR67
HRxx100100517...2999K Prihod od kupoprodaje turističkog zemljišta – hoteli i turistička naselja	-	HR67
HRxx100100517...3001K Prodaja građevinskog zemljišta – u korist županije/pravne osobe u vlasništvu županije	-	HR67

Iza Priloga 7 dodaje se novi Prilog 8:

PRILOG 8

OBRAZAC MFIN – ODGODA NAMIRENJA
POREZA NA DOHODAK

Naziv tražitelja odgode povrata namirenja poreza na dohodak

Klasa:

Urbroj:

Mjesto i datum:

MINISTARSTVO FINANCIJA
Katančićeva 5
10000 ZAGREB

ZAHTJEV

ZA ODGODOM POVRATA SREDSTAVA NAMIRENIH
NA TERET JEDINSTVENOG RAČUNA DRŽAVNOG
PRORAČUNA ZA IZVRŠENJE POVRATA POREZA NA
DOHODAK PO GODIŠNJOJ PRIJAVI ZA 2024. GODINU

Na temelju točke III. Naputka o izmjenama i dopunama Naputka o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2025. godini, upućujem zahtjev za odgodu povrata sredstava namirenih na teret jedinstvenog računa državnog proračuna u razdoblju od 2. do 31.

svibnja 2025. godine radi povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2024. godinu do 1. kolovoza 2025. godine.

Sredstva namirena na teret jedinstvenog računa državnog proračuna vraćaju se na jedinstveni račun državnog proračuna iz prvog priljeva sredstava uplaćenog na račun za uplatu i raspored poreza na dohodak od 1. kolovoza 2025. godine.

Ime i prezime čelnika:

(potpis i pečat)

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

874

Na temelju točke II. Odluke o nastavku provedbe mjere za smanjenje utjecaja porasta cijena energenata na pružatelje socijalnih usluga u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine« broj 56/25.) ministar rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike donosi

ODLUKU

O KRITERIJIMA I VISINI NAKNADE ZA SMANJENJE UTJECAJA PORASTA CIJENA ENERGENATA NA UDOMITELJE

I.

Ovom Odlukom propisuju se kriteriji za ostvarivanje prava na naknadu za smanjenje utjecaja porasta cijena energenata na udomitelje, visina naknade i razdoblje korištenja prava te način sudjelovanja u podmirivanju troškova energenata korisnika prava.

II.

(1) Pravo na naknadu za smanjenje utjecaja porasta cijena energenata na udomitelje ostvaruje udomitelj koji je upisan u Registar udomitelja i koji pruža socijalnu uslugu smještaja u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem se pravo koristi (u daljnjem tekstu: korisnik).

(2) Ako je udomitelj ili član udomiteljske obitelji korisnik prava na naknadu za ugroženog kupca energenata udomitelj ne može ostvariti pravo na naknadu za smanjenje utjecaja porasta cijena energenata na udomitelje.

III.

(1) Naknada za smanjenje utjecaja porasta cijena energenata na udomitelje određuje se u iznosu do 70 eura mjesečno.

(2) Korisniku pripada pravo na sufinanciranje troškova električne energije, toplinske energije i plina (u daljnjem tekstu: energenti), u mjesečnoj visini koja je određena stavkom 1. ove točke.

(3) Korisnik samostalno odlučuje za koje će troškove energenata koristiti naknadu za smanjenje utjecaja porasta cijena energenata na udomitelje.

(4) Ako su troškovi energenata niži od iznosa iz stavka 1. ove točke, sufinanciranje troškova smanjuje se na stvarni iznos troškova energenata.

(5) Ako troškovi energenata prelaze iznos iz stavka 1. ove točke, korisnik podmiruje o svom trošku razliku do punog iznosa troškova energenata.

IV.

Korisnik ostvaruje pravo od početka mjeseca travnja 2025. godine te svaki sljedeći mjesec, sve dok ispunjava uvjete za ostvarivanje prava sukladno točki II. ove Odluke, a najkasnije do kraja rujna 2025. godine.

V.

(1) Pravo na sufinanciranje troškova energenata može se iskoristiti prilikom plaćanja računa za troškove energenata u poslovnicama Financijske agencije za svaki pojedini mjesec u roku od šest mjeseci od isteka mjeseca na koji se pravo na sufinanciranje troškova energenata odnosi.

(2) Poslovnica Financijske agencije evidentira činjenicu da je korisnik iskoristio pravo na sufinanciranje troškova energenata za pojedini mjesec.

VI.

(1) Hrvatski zavod za socijalni rad (u daljnjem tekstu: Zavod) će, putem ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi, dostavljati Financijskoj agenciji svakog prvog dana u mjesecu popis korisnika, u skladu s točkom II. ove Odluke.

(2) Financijska agencija omogućit će korištenje prava na sufinanciranje troškova energenata pod uvjetom da je od Zavoda dobila podatak u skladu s odredbom stavka 1. ove točke.

VII.

(1) Pravo na sufinanciranje troškova energenata korisnik može iskoristiti u poslovnicama Financijske agencije prilikom plaćanja računa za troškove energenata uz predočenje svoje osobne identifikacijske isprave te uz predaju izvornog naloga za uplatu troškova energenata.

(2) Pravo na sufinanciranje troškova energenata u poslovnicama Financijske agencije umjesto korisnika može realizirati i druga osoba, uz predočenje svoje osobne identifikacijske isprave i osobne identifikacijske isprave korisnika te uz predaju izvornog naloga za uplatu troškova energenata.

VIII.

Ova Odluka objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu prvoga dana od dana objave.

Klasa: 011-02/24-01/21

Urbroj: 524-08-01/1-24-5

Zagreb, 1. travnja 2025.

Ministar
Marin Piletić, v. r.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

875

Na temelju članka 12. stavka 1. podstavaka 1., 7. i 9., članka 13. stavka 2. i članka 26. stavka 11. Zakona o morskom ribarstvu (»Narodne novine« br. 62/17., 130/17., 14/19., 30/23. i 14/24.), ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O RIBOLOVNIM MOGUĆNOSTIMA I RIBOLOVU IGLUNA (*Xiphias gladius*)

Članak 1.

U Pravilniku o ribolovnim mogućnostima i ribolovu igluna (*Xiphias gladius*) (»Narodne novine«, br. 36/23., 30/24. i 3/25.) u

članku 1. stavku 2. na kraju točke j) briše se točka i stavlja zarez te se iza točke j) dodaje točka k) koja glasi:

»k) faktor konverzije.«.

Članak 2.

U članku 2. stavku 1. riječi: »(»Narodne novine«, br. 62/17, 130/17 i 14/19)« zamjenjuju se riječima: »(»Narodne novine« br. 62/17., 130/17., 14/19., 30/23. i 14/24.)«.

Članak 3.

U članku 3. iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4. i 5. koji glase:

»(3) Odobrenje za ribolov plutajućim parangalom iz stavka 2. ovoga članka može se izdati samo na plovilo koje pripada segmentu malog priobalnog ribolova.

(4) U smislu ovoga Pravilnika, plovila koja pripadaju segmentu malog priobalnog ribolova iz stavka 3. ovoga članka su ona koja ispunjavaju barem dva od sljedeća četiri uvjeta:

- duljina plovila preko svega je manja od 12 metara
- plovidom se obavlja ribolov isključivo u teritorijalnom moru
- izlasci plovidom u ribolov traju kraće od 24 sata
- maksimalan broj članova posade plovila je četiri osobe.

(5) Stavci 3. i 4. ovoga članka ne odnose se na plovila na koja je izdano Odobrenje za ribolov plavoperajne tune udičarskim alatima.«.

Članak 4.

Članak 5. mijenja se i glasi:

»(1) Pravo na dodjelu individualne kvote za ribolov igluna plutajućim parangalom može se ostvariti uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

- da je plovilo kojim se obavlja ribolov upisano u Registar ribarske flote Republike Hrvatske
- da je plovilo upisano u važeću povlasticu za gospodarski ribolov na moru te da je u istoj povlastici upisan ribolovni alat plutajući parangal
- da je na plovilo ugrađen VMS uređaj
- da je na plovilo bila dodijeljena individualna kvota u prethodnoj kalendarskoj godini
- da vlasniku plovila ili ovlašteniku povlastice nisu izrečene mjere trajne zabrane obavljanja gospodarskog ribolova
- da je uplaćena naknada za individualnu kvotu dodijeljenu u prethodnoj godini, ako je ista bila dodijeljena te ako je obveza postojala.

(2) Pravo na prijenos individualne kvote za ribolov plutajućim parangalom može se ostvariti samo u sljedećim slučajevima:

- prijenosom povlastice radi zamjene plovila u povlastici istog vlasnika, ili
- prijenosom povlastice radi darovanja plovila s povlasticom bračnom drugu, djeci, roditeljima ili unucima, ili
- prijenosom povlastice radi nasljeđivanja plovila s povlasticom, ili
- prijenosom ribolovnog alata »plutajući parangal« iz jedne povlastice u drugu povlasticu istog vlasnika plovila.

(3) Ako se prijenos iz stavka 2. ovoga članka u tekućoj godini dogodi nakon stupanja na snagu Odluke iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika, plovilo kojem je kvota navedenom Odlukom bila dodijeljena ne smije više sudjelovati u ribolovu igluna u godini u kojoj je prijenos ostvaren, a sva prava koja proizlaze iz stavka 1. točke d) ovoga članka u narednoj godini se prenose na novo plovilo ako se radi o slučaju iz stavka 2. točke a) i d) ovoga članka odnosno na isto plovilo koje ima novog vlasnika ako se radi o slučajevima iz stavka 2. točke b) i c) ovoga članka.

(4) U slučajevima prijena povlastice ili ribolovnog alata koji nisu obuhvaćeni stavkom 3. ovoga članka plovilo ne smije više sudje-

lovati u ribolovu igluna i trajno gubi pravo na dodjelu individualne kvote, a njegova kvota prelazi na raspolaganje državi i raspoređuje se na preostala plovila na način definiran u članku 6. ovoga Pravilnika.«.

Članak 5.

U članku 6. stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Vlasnici plovila iz stavka 3. ovoga članka imaju rok do 15. travnja tekuće godine Ministarstvu dostaviti potpisanu Izjavu o prihvaćanju individualne kvote koja se nalazi u Prilogu 3. ovoga Pravilnika. Ako se potpisana Izjava o prihvaćanju individualne kvote ne dostavi u propisanom roku ili je ista Izjava nepotpuna, smatra se da je vlasnik plovila trajno odustao od prava na dodjelu individualne kvote te se navedena kvota raspoređuje na ostala plovila s popisom plovila iz stavka 3. ovoga članka u tekućoj godini prema izračunu i na način kako je propisano ovim člankom.«.

Stavci 6. i 7. mijenjaju se i glase:

»(6) Individualna kvota dodijeljena sukladno izračunu u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka umanjeno se za 20 % ako se u prethodnoj godini iskoristilo manje od 65 % dodijeljene individualne kvote.

(7) Količina kvote za koju je umanjena individualna kvota za pojedino plovilo sukladno stavku 6. ovoga članka ravnomjerno se raspoređuje na plovila koja su u prethodnoj godini iskoristila više od 95 % dodijeljene individualne kvote. Ako nijedno plovilo nije iskoristilo više od 95 % dodijeljene individualne kvote u protekloj godini, kvota umanjena sukladno stavku 6. ovoga članka ravnomjerno se raspoređuje na tri plovila s najvećim postotkom iskorištenja u protekloj godini.«.

Stavak 8. briše se.

Članak 6.

U članku 7. stavku 3. riječi: »Prilogu 5.« zamjenjuju se riječima: »Prilogu 4.«.

Članak 7.

Članak 8. mijenja se i glasi:

»(1) Državna kvota namijenjena potkategoriji gospodarskog ribolova odmetom i/ili panulom koristi se po principu olimpijskog načina iskorištenja kvote koji podrazumijeva da grupa autoriziranih plovila jednakopravno sudjeluje u ribolovu do dostizanja postavljene ograničenja ulova po plovidu ili do iskorištenja ukupne kvote dodijeljene toj grupi plovila, što god nastupi prije.

(2) Pravo na sudjelovanje u korištenju olimpijske kvote dodijeljene segmentu ribolova igluna odmetom i/ili panulom može se ostvariti uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

- da je plovilo kojim se obavlja ribolov upisano u Registar ribarske flote Republike Hrvatske
- da je plovilo upisano u važeću povlasticu za gospodarski ribolov na moru te da je u istoj povlastici upisan ribolovni alat odmet i/ili panula
- da je na plovilo ugrađen VMS uređaj
- da je plovilo bilo autorizirano za ribolov igluna odmetom i/ili panulom u prethodnoj kalendarskoj godini
- da je plovilo ostvarilo ulov igluna odmetom ili panulom u barem jednoj kalendarskoj godini tijekom razdoblja od prethodnih pet godina
- da je uplaćena naknada za kvotu iskorištenu u prethodnoj kalendarskoj godini, ako je obveza postojala
- da vlasniku plovila ili ovlašteniku povlastice nisu izrečene mjere trajne zabrane obavljanja gospodarskog ribolova.

(3) Popis plovila koja ispunjavaju uvjete iz stavka 2. ovoga članka nalazi se u Prilogu 5. ovoga Pravilnika.

(4) Vlasnici plovila iz stavka 3. ovoga članka imaju rok do 15. travnja tekuće godine Ministarstvu dostaviti Iskaz interesa za sudje-

lovanje u olimpijskom načinu korištenja državne kvote raspoređene za ribolov igluna odmetom i/ili panulom na obrascu iz Priloga 6. ovoga Pravilnika i potvrdu o uplati naknade iz članka 10. stavka 4. ovoga Pravilnika.

(5) Plovila iz stavka 4. ovoga članka popisno se navode u Odluci o autorizaciji plovila za ribolov igluna koju donosi ministrica.

(6) Vlasnicima plovila koja su navedena u Odluci iz stavka 5. ovoga članka, Ministarstvo izdaje obrazac Odobrenja kojima se ona autoriziraju za ribolov igluna odmetom i/ili panulom u određenom vremenskom razdoblju u tekućoj kalendarskoj godini, a obrazac Odobrenja se uvijek mora nalaziti na plovilu kojim se obavlja ribolov.

(7) Odobrenje iz stavka 6. ovoga članka nije prenosivo.

(8) Oblik i sadržaj Odobrenja iz stavka 6. ovoga članka propisan je na obrascu koji je tiskan u Prilogu 4. ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

(9) Plovila iz stavka 5. ovoga članka imaju pravo na korištenje državne kvote po olimpijskom principu s maksimalnom ulovnom količinom po plovilu do 200 kg.

(10) Prijenos prava za ribolov odmetom i/ili panulom može se ostvariti samo u sljedećim slučajevima:

a) prijenosom povlastice radi zamjene plovila u povlastici istog vlasnika, ili

b) prijenosom povlastice radi darovanja plovila s povlasticom bračnom drugu, djeci, roditeljima ili unucima, ili

c) prijenosom povlastice radi nasljeđivanja plovila s povlasticom, ili

d) prijenosom ribolovnih alata »povrazi« i/ili »panula« iz jedne povlastice u drugu povlasticu istog vlasnika plovila.

(11) Ako se prijenos iz stavka 10. ovoga članka dogodi nakon stupanja na snagu Odluke iz stavka 5. ovoga članka, plovilo kojem je kvota navedenom Odlukom bila dodijeljena ne smije više sudjelovati u ribolovu igluna u godini u kojoj je prijenos ostvaren, a sva prava koja proizlaze iz stavka 2. točke d) ovoga članka u narednoj godini se prenose na novo plovilo ako se radi o slučaju iz stavka 10. točaka a) i d) ovoga članka odnosno na isto plovilo koje ima novog vlasnika ako se radi o slučajevima iz stavka 10. točaka b) i c) ovoga članka.

(12) U slučajevima prijena povlastice ili ribolovnog alata koji nisu obuhvaćeni stavkom 10. ovoga članka plovilo ne smije više sudjelovati u ribolovu igluna i trajno gubi pravo sudjelovanja u ribolovu igluna odmetom i/ili panulom.«

Članak 8.

U članku 9. stavku 1. iza točke b) dodaje se točka c) koja glasi: »c) plovilima na koja je prema Odluci iz članka 7. stavka 1. ovoga članka dodijeljena individualna kvota od preko 1200 kg do 2500 kg u tekućoj godini smije se ostvariti najviše 100 ribolovnih dana s plutajućim parangalom uz ostvaren ulov odnosno do najviše 120 ribolovnih dana s plutajućim parangalom ukupno.«

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

»(4) Zabranjena je upotreba plutajućeg parangala u ribolovnim zonama A i H.

(5) Zabranjeno je tijekom spuštanja i dizanja plutajućeg parangala bacanje u more iznutrica i ostalog ribljeg otpada.«

Članak 9.

U članku 10. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Naknadu za individualnu kvotu vlasnik plovila dužan je uplatiti u državni proračun najkasnije do 15. siječnja naredne godine, a ona iznosi 0,10 EUR po kilogramu dodijeljene individualne kvote.«

U stavku 4. riječi: »Priloga 6.« zamjenjuju se riječima: »Priloga 5.«

Članak 10.

U članku 11. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Ovlaštenicima povlastice koji obavljaju ribolov okružujućom mrežom plivaricom srdelarom i stajaćim parangalom, dozvoljen je iskrcaj najviše jednog primjerka igluna po plovilu dnevno, pri čemu masa igluna ne smije predstavljati više od 20 % mase ukupnog iskrcaja.«

Članak 11.

U članku 13. stavku 5. na kraju rečenice briše se točka, stavlja se zarez i dodaju riječi: »pri čemu je očekivanu količinu igluna za iskrcaj moguće izmijeniti najkasnije jedan sat prije očekivanog vremena dolaska.«

Stavak 6. briše se.

Članak 12.

U članku 15. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Iskrcaj igluna, neovisno je li ulov igluna ostvaren autoriziranim plovilima iz Odluke iz članka 7. stavka 1. i članka 8. stavka 5. ovoga Pravilnika ili plovilima kojima je ostvaren ulov igluna kao prilov iz članka 11. ovoga Pravilnika, dozvoljen je isključivo na iskrcajnim mjestima u skladu s odlukom iz članka 42. stavka 1. Zakona kojom se određuju iskrcajna mjesta za segmente flote ovisno o ribolovnom alatu, području ribolova i vrstama riba i drugih morskih organizama u ostvarenom ulovu, za koje je iskrcaj dozvoljen na određenim iskrcajnim mjestima.«

Članak 13.

Iza članka 15. dodaje se naslov iznad članka i članak 15.a koji glasi:

»FAKTOR KONVERZIJE

Članak 15.a

Faktor konverzije za izračun mase igluna u prezentaciji WHL (cijela, bez odstranjenih ikakvih vanjskih ili unutrašnjih dijelova) iz iskrcane mase igluna u prezentaciji GUG (cijela, očišćena od škruga i utrobe) iznosi: masa igluna u prezentaciji WHL = masa igluna u prezentaciji GUG x 1,14.«

Članak 14.

Iza članka 16. dodaje se naslov iznad članka i članak 16.a koji glasi:

»POSTUPANJE SA SLUČAJNIM ULOVOM OSJETLJIVIH VRSTA

Članak 16.a

(1) Kod slučajnog ulova osjetljivih vrsta iz Priloga 7. ovoga Pravilnika, jedinku je potrebno pustiti prije izvlačenja iz mora živu i neozlijeđenu gdje god je to moguće.

(2) Jedinku iz stavka 1. ovoga članka dozvoljeno je izvući na plovilo i iskrcati jedino u slučaju pružanja pomoći, odnosno spašavanja, pod uvjetom da su nadležna nacionalna tijela propisno i službeno obaviještena prije povratka plovila u luku.

(3) Kod slučajnog ulova vrsta iz stavka 1. ovoga članka slučajan ulov bilježi se u očevidniku u skladu s propisom o obliku, sadržaju i načinu vođenja i dostave podataka o ulovu u gospodarskom ribolovu na moru.«

Članak 15.

Prilozi 1. do 7. zamjenjuju se novim Prilozima 1. do 7. koji su tiskani uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

Prilog 8. briše se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

Do dana stupanja na snagu odluke iz članka 42. stavka 1. Zakona o morskom ribarstvu (»Narodne novine«, br. 62/17., 130/17.,

14/19., 30/23. i 14/24.), ostaje na snazi Naredba o popisu iskrcajnih mjesta za iskrcaj ulova s ribarskih plovila koja obavljaju gospodarski ribolov na moru (»Narodne novine«, br. 53/22., 112/22., 39/23. i 30/25.).

Članak 17.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/23-01/7
Urbroj: 525-12/718-25-20
Zagreb, 4. travnja 2025.

Potpredsjednik Vlada
i ministar
David Vlačić, v. r.

PRILOG 1.

RASPODJELA DRŽAVNE KVOTE ZA ULUV
IGLUNA U 2025. GODINI

Kategorija ribolova	Potkategorija ribolova	Državna kvota za 2025. (tona)
Gospodarski ribolov	Plutajući parangal	46,00
	Odmet i/ili panula	1,50
	Prilov	1,24

PRILOG 2.

POPIS PLOVILA KOJA MOGU OSTVARITI PRAVO NA
INDIVIDUALNU KVOTU ZA RIBOLOV IGLUNA PLUTAJUĆIM
PARANGALOM U 2025. GODINI I
IZNOS KVOTE PO PLOVILU

Redni broj	CFR	Registarska oznaka ili ime plovila	Kvota (kg)
1.	HRV000001052	100101-CT	1.242
2.	HRV000001684	103152-VD	2.133
3.	HRV000016003	1103-ŠB	574
4.	HRV000002471	12-CT	972
5.	HRV000000905	155-CT	913
6.	HRV000001028	156-CT	1.056
7.	HRV000016180	179674-KŽ	3.100
8.	HRV000017530	199-SR	888
9.	HRV000016892	205-KŽ	2.771
10.	HRV000001409	211112-VD	1.907
11.	HRV000002127	215-KŽ	2.145
12.	ITA000019188	244-KŽ	6.676
13.	HRV000016903	251480-SO	1.373
14.	HRV000017295	256076-KŽ	5.854
15.	HRV000001790	341-CT	1.689
16.	HRV000001354	563-VD	1.699
17.	HRV000001481	56-TG	3.399
18.	HRV000016231	576-DB	4.270
19.	HRV000016154	999-VD	1.455
20.	HRV000001347	KRALJICA MIRA	1.885

PRILOG 3.

IZJAVA
O PRIHVANJU INDIVIDUALNE KVOTE ZA
ULOV IGLUNA
(*Xiphias gladius*)

Ja, _____
ime i prezime (OIB) / naziv pravne osobe (OIB) zastupana po – ime i prezime
/ vlasnik plovila koji prihvaća kvotu

izjavljujem da prihvaćam dodijelenu individualnu kvotu za ulov igluna (*Xiphias gladius*) u RH u _____ godini za ribolov plutajućim parangalom
koja se dodjeljuje plovilu _____
(ime i/ili registarska oznaka plovila)

CFR _____, u količini od _____ kilograma.

Ovom Izjavom ujedno izjavljujem da ispunjavam/obvezujem se ispuniti najmanje dva od četiri niže navedena uvjeta (ne odnosi se na plovila na koja je izdano Odobrenje za ciljani ribolov plavoperajne tune):

- (a) duljina plovila preko svega je manja od 12 metara
(b) plovilom obavljam ribolov isključivo u teritorijalnom moru
(c) izlasci plovilom u ribolov traju kraće od 24 sata
(d) broj članova posade plovila je ≤4.

obavezno zaokružiti barem dva uvjeta

U _____, _____ godine
mjesto datum potpisivanja izjave

potpis vlasnika plovila

Ova Izjava vlastoručno se ispunjava i dostavlja Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Upravi ribarstva na adresu elektroničke pošte morsko.ribarstvo@mps.hr

PRILOG 4.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA
ODOBRENJE ZA GOSPODARSKI RIBOLOV
ZA GODINU _____

PODACI O PLOVILU:

CFR:
ICCAT broj:
IMO broj:
Ime broda / Registarska oznaka brodice:
Vanjska oznaka:
Luka upisa:

UVJETI ZA OBAVLJANJE RIBOLOVA:

Ribolovni alat/i: Ribolovne zone: Odobrenje je važeće do:

1. _____
2. _____
3. _____

OGRANIČENJA U OBAVLJANJU RIBOLOVA

1. _____
2. _____

Individualna kvota za ribolov plutajućim parangalom (kg)

Vrsta:
IGLUN
(*Xiphias gladius*)

Maksimalna ulovna količina za ribolov odmetom ili panulom* (kg)

* Ribolov odmetom ili panulom obavlja se po olimpijskom principu do iskorištenja pojedinačne kvote od 200 kg ili do iskorištenja ukupne kvote namijenjene ribolovu odmetom ili panulom

KLASA:
URBROJ:
Datum izdavanja:
Redni broj upisa u Registar odobrenja:

OVLAŠTENA OSOBA
(potpis i pečat)

PRILOG 5.

POPIS PLOVILA KOJA MOGU OSTVARITI PRAVO NA RIBOLOV
IGLUNA ODMETOM I PANULOM PO OLIMPIJSKOM
PRINCIPU U 2025. GODINI

Redni broj	CFR broj plovila	Registarska oznaka ili ime plovila
1.	HRV000001002	8-TP
2.	HRV000001347	KRALJICA MIRA
3.	HRV000001354	563-VD
4.	HRV000001609	700-VD
5.	HRV000001900	151-MU
6.	HRV000002120	212-TI
7.	HRV000016231	576-DB
8.	HRV000016903	251480-SO
9.	HRV000017080	403-TI
10.	HRV000017295	256076-KŽ

PRILOG 6.

ISKAZ INTERESA ZA SUDJELOVANJE U KORIŠTENJU DIJELA
DRŽAVNE KVOTE RASPOREĐENE ZA RIBOLOV IGLUNA
(*Xiphias gladius*) PANULOM ILI ODMETOM

Ja, _____
ime i prezime (OIB) / naziv pravne osobe(OIB) zastupana po – ime i prezime
/ vlasnik plovila koji namjerava sudjelovati u ribolovu igluna

iskazujem interes za sudjelovanje u olimpijskom načinu korištenja dijela Državne kvote za ulov
igluna (*Xiphias gladius*) u RH u _____ godini za ribolov odmetom i/ili panulom, do najviše
200 kilograma

s plovilom _____
(ime i/ili registarska oznaka plovila)

CFR _____

U _____, _____ godine
mjesto datum potpisivanja izjave

_____ potpis vlasnika plovila

Ovaj Iskaz interesa vlastoručno se ispunjava i dostavlja Ministarstvu poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva, Upravi ribarstva na adresu elektroničke pošte
morsko.ribarstvo@mps.hr

PRILOG 7.

POPIS OSJETLJIVIH VRSTA

Grupa	Hrvatski nazivi	Znanstveni naziv
Morske kornjače	glavata želva	<i>Caretta caretta</i>
	sedmopruga usminjača	<i>Dermochelys coriacea</i>
	zeleno želva	<i>Chelonia mydas</i>

Morske ptice	bukoč	<i>Pandion haliaetus</i>
	burnica	<i>Hydrobates pelagicus</i>
	crnoglavi galeb	<i>Larus melanocephalus</i>
	dugokljuna čigra	<i>Sterna sandvicensis</i>
	gregula	<i>Puffinus yelkouan</i>
	kaukal, veliki zovoj	<i>Calonectris diomedea</i>
	mala čigra	<i>Sterna albifrons</i>
	mali vranac	<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>
	morski vranac	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
	sredozemni galeb	<i>Larus audouinii</i>
velika čigra	<i>Sterna caspia</i>	
Morski sisavci	bjelogri dupin	<i>Globicephala melas</i>
	crni dupin	<i>Pseudorca crassidens</i>
	cuvierov kljunasti kit, krupnozubi dupin	<i>Ziphius cavirostris</i>
	dobri dupin	<i>Tursiops truncatus</i>
	obični dupin	<i>Delphinus delphis</i>
	plavobijeli (prugasti) dupin	<i>Stenella coeruleoalba</i>
	glavati dupin	<i>Grampus griseus</i>
	ulješura (glavata)	<i>Physeter macrocephalus</i>
	veliki sjeverni kit	<i>Balaenoptera physalus</i>
	sredozemna medvjedica	<i>Monachus monachus</i>
Hrskavične ribe	pas butor	<i>Galeorhinus galeus</i>
	golub ćukan	<i>Aetomylaeus bovinus</i>
	golub uhan	<i>Mobula mobular</i>
	jaram, mlat	<i>Sphyrna zygaena</i>
	kučak	<i>Isurus oxyrinchus</i>
	kučina	<i>Lamna nasus</i>
	leptirica	<i>Gymnura altavela</i>
	modrulj	<i>Prionace glauca</i>
	pas lisica	<i>Alopias vulpinus</i>
	pas prasac	<i>Oxynotus centrina</i>
	pas tupan	<i>Carcharhinus plumbeus</i>
	pas volonja pepeljak	<i>Heptranchias perlo</i>
	pas volonja, glavonja	<i>Hexanchus griseus</i>
	pilan	<i>Pristis pectinata</i>
	psina golema	<i>Cetorhinus maximus</i>
	psina zmijozuba petošiljka	<i>Odontaspis ferox</i>
	psina zmijozuba trošiljka	<i>Carcharias taurus</i>
	ražo smeđa	<i>Leucoraja circularis</i>
	ražopas	<i>Rhinobatos rhinobatos</i>
	sklat sivac	<i>Squatina squatina</i>
sklat žutan	<i>Squatina oculata</i>	
velika bijela psina	<i>Carcharodon carcharias</i>	
velikooki pas lisica	<i>Alopias superciliosus</i>	
volina	<i>Dipturus cf. batis</i>	
volina bjelica	<i>Rostroraja alba</i>	
volina klinka	<i>Dipturus oxyrinchus</i>	
žutuga	<i>Dasyatis pastinaca</i>	
žutuga dračorepa	<i>Bathytoshia lata</i>	

DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

876

Na temelju članka 16. stavka 3. i članka 18. stavka 10. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (»Narodne novine«, br. 82/15., 70/19., 47/20. i 123/23.) i članka 5.a, stavka 6., članka 5.b., stavka 6, članka 16.a, stavka 8. i članka 16.b., stavka 8., i članka 16.d, stavka 3. Zakona o zastupanju u području prava industrijskog vlasništva (»Narodne novine«, br. 54/05., 49/11., 54/13. i 17/25.) glavna ravnateljica Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo donosi

PRAVILNIK O PRIZNAVANJU INOZEMNIH STRUČNIH KVALIFIKACIJA I PREKOGRANIČNOM ZASTUPANJU U PODRUČJU PRAVA INDUSTRIJSKOG VLASNIŠTVA NA POVREMENOJ I PRIVREMENOJ OSNOVI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se postupak i uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan za obavljanje regulirane profesije ovlaštenog zastupnika u području prava industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: ovlaštenog zastupnika – patentni zastupnik i zastupnik za žigove) na području Republike Hrvatske, te za prekogranično obavljanje djelatnosti ovlaštenog zastupnika na privremenoj i povremenoj osnovi državljanina države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru (u daljnjem tekstu: EGP) bez poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj.

(2) Na postupak i način provjere ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje područje reguliranih profesija i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija, zakona kojim se uređuje zastupanje u području prava industrijskog vlasništva i ovoga Pravilnika, uz primjenu odredbi zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.

(3) Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju značenje određeno zakonima iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovome Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

Nositelj stručne kvalifikacije kojem je priznata inozemna stručna kvalifikacija, kao i osoba kojoj je odobreno prekogranično pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi na temelju inozemnih stručnih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj, mora poznavati razinu hrvatskog jezika potrebnu za stručnu i nesmetanu komunikaciju pred Državnim zavodom za intelektualno vlasništvo, odnosno u mjeri potrebnoj za obavljanje regulirane profesije ovlaštenog zastupnika na području Republike Hrvatske.

II. PRIZNAVANJE STRUČNE KVALIFIKACIJE U SVRHU OSTVARIVANJA PRAVA NA POSLOVNI NASTAN

Članak 4.

(1) Postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje regulirane profesije ovlaštenim zastupnikom u svrhu poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj provodi Državni zavod za intelektualno vlasništvo (u daljnjem tekstu: Zavod) po općem sustavu priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija.

(2) Zahtjev za priznavanje stručne kvalifikacije može podnijeti fizička osoba iz države ugovornice EGP-a, koja je stekla stručnu kvalifikaciju potrebnu za obavljanje djelatnosti ovlaštenog zastupnika u državi ugovornici EGP-a (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva).

(3) Sadržaj zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka propisan je obrascem koji je sastavni dio ovoga Pravilnika (Obrazac – prilog I).

(4) Podnositelj je uz zahtjev obavezan dostaviti sljedeće dokumente:

a. dokaz o državljanstvu

b. dokaz o prebivalištu na području države ugovornice EGP-a

c. dokaz o kompetentnosti ili potrebnoj razini stručne kvalifikacije koji zahtijeva država ugovornica EGP-a za pristup i obavljanje reguliranoj profesiji ovlaštenog zastupnika koji su izdala nadležna tijela države ugovornice EGP-a u skladu s nacionalnim propisima ili

d. dokaz da je obavljao tu profesiju u punom ili nepunom radnom vremenu istovjetnog ukupnog trajanja najmanje godinu dana u posljednjih deset godina u državi ugovornici EGP-a u kojoj ta profesija nije regulirana, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva posjeduje jednu ili više potvrda kompetentnosti ili dokaza o potrebnoj razini stručne kvalifikacije iz članka 5. stavaka 1. i 2. Zakona koje je izdalo nadležno tijelo države članice u kojoj ta profesija nije regulirana.

e. dokaz o uplati naknade troškova za postupak priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija

f. odgovarajući dokaz o poznavanju hrvatskog jezika najmanje na razini C1 (potvrda ovlaštene škole za strane jezike).

(5) Zahtjev se podnosi elektronički putem Jedinственe kontaktne točke za usluge.

(6) U slučaju da se dokumenti na koje se poziva podnositelj zahtjeva mogu provjeriti putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (dalje u tekstu: IMI sustav), podnositelj zahtjeva ih nije dužan dostaviti, ali je obavezan uputiti na njih u zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka.

(7) Dokumenti iz stavka 4., točke 3. i 4. ovoga članka prilažu se u ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik, osim ako drugačije nije propisano posebnim propisom ili zakonom kojim se uređuje područje reguliranih profesija i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija.

(8) Iznos naknade troškova iz stavka 4. točke 6. ovoga članka propisuje se posebnim propisom kojim se uređuju naknade troškova za postupke u području intelektualnog vlasništva.

Članak 5.

(1) Postupak priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija pokreće se na zahtjev podnositelja zahtjeva i smatra se pokrenutim u trenutku kada Zavod zaprimi zahtjev.

(2) Po primitku zahtjeva Zavod će pregledati zaprimljen zahtjev kako bi utvrdio sadrži li zahtjev sve potrebne podatke i dokumente. Ako je zahtjev uredan, Zavod će u roku od mjesec dana od zaprimanja potvrditi primitak zahtjeva.

(3) U slučaju da Zavod utvrdi da je zahtjev nepotpun i/ili sadrži nedostatak zbog kojeg po njemu nije moguće postupati, zaključkom će pozvati podnositelja zahtjeva da u roku od 90 dana od dostave zaključka dopuni zahtjev, odnosno dostavi uredan zahtjev, uz upozorenje da će, ako ne postupi po zaključku, zahtjev biti odbačen.

(4) Ako podnositelj zahtjeva ne postupi po zaključku iz prethodnog stavka, Zavod će rješenjem odbaciti zahtjev. Protiv tog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 6.

(1) Po zaprimanju urednog zahtjeva ili zahtjeva koji je uređen sukladno članku 5., stavku 3. ovoga Pravilnika, Zavod će provesti postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije po pravilima o općem sustavu priznavanja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje područje reguliranih profesija i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija i uz primjenu propisa kojim se uređuje opći upravni postupak.

(2) U slučaju opravdane sumnje u vjerodostojnost dokumentacije iz članka 4., stavka 4. ovoga Pravilnika, Zavod će od nadležnih tijela zatražiti provjeru vjerodostojnosti dokaza, ili će provjeru dokumentacije izvršiti putem IMI sustava pod uvjetima koji su propisani odredbama propisa kojim se uređuje područje reguliranih profesija i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija i propisa kojim se uređuju usluge.

(3) Postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije obuhvaća ocjenu svih dostavljenih dokumenata te usporedbu relevantne dokumentacije o stručnim kvalifikacijama podnositelja zahtjeva sa stručnim kvalifikacijama koje su u Republici Hrvatskoj propisane kao uvjet za obavljanje regulirane profesije ovlaštenog zastupnika, kao i ocjenu postojanja bitnih razlika između stručnih kvalifikacija kandidata i stručnih kvalifikacija koje su propisane za obavljanje regulirane profesije u Republici Hrvatskoj. Prihvatljivost dokaza kompetentnosti utvrđuje se usporedbom obrazovanja, odnosno stručnog usavršavanja i osposobljavanja koje je za obavljanje regulirane profesije ovlaštenog zastupnika propisano u Republici Hrvatskoj i onog koje se zahtijeva u državi članici u kojoj je kandidat stekao svoje kvalifikacije, odnosno iz koje dolazi.

(4) U postupku donošenja ocjene iz prethodnog stavka Zavod razmatra:

- a. sustav obrazovanja u državi u kojoj je stečena kvalifikacija
- b. diplomu/certifikat inozemnog visokog učilišta na kojem je stručna kvalifikacija stečena i studijskoga programa na osnovi kojega je stečena ili drugi odgovarajući dokument
- c. trajanje obrazovanja
- d. prava koja proizlaze iz inozemne stručne odnosno obrazovne kvalifikacije u državi u kojoj je stečena
- e. sadržaj osposobljavanja
- f. mišljenje Nacionalnog ENIC/NARIC ureda o inozemnoj visokoškolskoj obrazovnoj kvalifikaciji, ako je potrebno
- g. druge okolnosti/činjenice od značaja za priznavanje inozemne stručne kvalifikacije.

(5) Za provedbu postupka usporedbe relevantne dokumentacije o stručnim kvalifikacijama iz stavka 3. ovoga članka Zavod može imenovati Povjerenstvo za usporedbu stručnih kvalifikacija koje daje neobvezujuće stručno mišljenje.

Članak 7.

(1) Ako se prilikom provođenja ocjene i usporedbe dokumentacije iz članka 4. ovoga Pravilnika, utvrdi da je program obrazovanja,

odnosno stručnog osposobljavanja i usavršavanja sukladan, odnosno da je dokumentacija o stručnim kvalifikacijama podnositelja zahtjeva sukladna sa stručnim kvalifikacijama koje su u Republici Hrvatskoj propisane kao uvjet za obavljanje regulirane profesije ovlaštenog zastupnika, Zavod će donijeti rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva udovoljava svim drugim uvjetima koji su propisani ovim Pravilnikom, zakonom koji uređuje područje reguliranih profesija i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija i zakonom koji uređuje zastupanje u području prava industrijskog vlasništva.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 8.

(1) U slučaju da se prilikom provođenja ocjene i usporedbe dokumentacije iz članka 4. ovoga Pravilnika, utvrdi da program obrazovanja, odnosno stručnog osposobljavanja i usavršavanja koje je podnositelj zahtjeva prošao obuhvaća bitno različite sadržaje od onih koje obuhvaća dokaz o položenom stručnom ispitu iz članka 6. Zakona o zastupanju u području prava industrijskog vlasništva (»Narodne novine«, br. 54/05., 49/11., 54/13. i 17/25., dalje u tekstu Zakon o zastupanju), ili da ovlaštenje za obavljanje djelatnosti zastupnika za žigove sukladno Zakonu o zastupanju sadržava jednu ili više aktivnosti koje ne postoje u profesiji u matičnoj državi članici podnositelja zahtjeva, a stručni ispit iz članka 6. Zakona o zastupanju obuhvaća bitno različite sadržaje od sadržaja koje obuhvaća potvrda o kompetentnosti ili potrebnoj razini stručne kvalifikacije, Zavod će donijeti privremeno rješenje kojim će odrediti dopunsku mjeru.

(2) Privremeno rješenje Zavod će donijeti u roku od 60 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(3) Zavod privremenim rješenjem podnositelju zahtjeva određuje jednu od sljedećih dopunskih mjera:

- a) razdoblje prilagodbe do tri godine ili
- b) provjeru kompetentnosti.

(4) Troškove provedbe dopunske mjere snosi podnositelj zahtjeva.

(5) U privremenom rješenju kojim određuje privremenu mjeru iz stavka 3., točke a) ovoga članka Zavod će odrediti uvjete za obavljanje prilagodbe, rok prilagodbe, odrediti mogućnost dodatnog obrazovanja ili stručnog usavršavanja i osposobljavanja te odrediti kriterije za ocjenu uspješnosti obavljanja razdoblja prilagodbe.

(6) U privremenom rješenju kojim određuje privremenu mjeru iz stavka 3., točke b) ovoga članka Zavod će odrediti rok za polaganje (praktičnog i/ili teorijskog dijela) ispita provjere kompetentnosti pred Zavodom, pri čemu prvi izlazak na ispit provjere kompetentnosti mora biti unutar šest mjeseci od dana donošenja privremenog rješenja, kao i popis obrazovnih sadržaja koji podliježu provjeri kompetentnosti.

(7) Neovisno o određenoj dopunskoj mjeri privremeno rješenje će sadržavati i obrazloženje zašto je određena dopunska mjera (podatke o razini stručne kvalifikacije koja je potrebna za obavljanje regulirane profesije u Republici Hrvatskoj i razini stručne kvalifikacije koju posjeduje podnositelj zahtjeva, pojedinosti bitno različitog sadržaja iz stavka 1. ovoga članka zbog kojih je dopunska mjera određena i razlozi zašto se te razlike ne mogu nadoknaditi kompetencijama stečenim u matičnoj državi članici), kao i iznos troškova za provedbu dopunske mjere s uputama i rokovima za plaćanje.

(8) Iznos naknade troškova iz stavka 4. ovoga članka propisuje se posebnim propisom kojim se uređuju naknade troškova za postupke u području intelektualnog vlasništva.

(9) Protiv privremenog rješenja Zavoda nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 9.

(1) Ako podnositelj zahtjeva nije zadovoljio na ispitu provjere kompetentnosti, Zavod će rješenjem odbiti zahtjev za priznavanje inozemne stručne kvalifikacije.

(2) Protiv navedenog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 10.

(1) Podnositelj zahtjeva kojemu je određena dopunska mjera iz članka 8. stavka 3. točke a) dužan je nakon uspješno provedene dopunske mjere o tome dostaviti potvrdu Zavodu.

(2) Zavod će u roku od mjesec dana od primitka potvrde iz stavka 1. ovoga članka odnosno od dana uspješnog polaganja ispita provjere kompetentnosti iz članka 8. stavka 3. točke b) donijeti rješenje o priznanju inozemne stručne kvalifikacije.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 11.

(1) Ako podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete propisane ovim Pravilnikom, zakonom koji uređuje područje reguliranih profesija i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija i zakonom koji uređuje zastupanje u području prava industrijskog vlasništva, Zavod će rješenjem odbiti zahtjev za priznavanju inozemne stručne kvalifikacije.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 12.

(1) O zahtjevu za priznavanje inozemne stručne kvalifikacije Zavod će donijeti rješenje i dostaviti ga podnositelju zahtjeva najkasnije u roku od tri mjeseca od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(2) Rok iz stavka 1. ovoga članka može se produžiti najviše za mjesec dana ako za to postoje opravdani razlozi.

(3) U slučaju da su privremenim rješenjem određene dopunske mjere iz članka 8. ovoga Pravilnika odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka se ne primjenjuju.

(4) Ako Zavod ne donese rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije i ne dostavi ga podnositelju zahtjeva u roku iz stavka 1. ovoga članka, odnosno u slučaju opravdanih razloga u roku iz stavka 2. ovoga članka, smatrat će se da je zahtjev podnositelja zahtjeva usvojen.

(5) U slučaju iz stavka 4. podnositelj zahtjeva ima pravo podnijeti zahtjev Zavodu kojim traži donošenje rješenja kojim se utvrđuje da je zahtjev o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije usvojen, a koje će Zavod donijeti i poslati podnositelju zahtjeva u roku od osam dana od dana primitka zahtjeva kojim se traži donošenje rješenja.

III. OBAVLJANJE DJELATNOSTI NA PRIVREMENOJ I POVREMENOJ OSNOVI

Članak 13.

(1) Prije početka pružanja usluge prekograničnog obavljanja djelatnosti ovlaštenog zastupnika na privremenoj i povremenoj osnovi bez poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj strana fizička

odnosno pravna osoba obavezna je pisanom izjavom o tome obavijestiti Zavod.

(2) Izjava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se za svaku godinu u kojoj se namjerava pružati usluga obavljanja djelatnosti ovlaštenog zastupnika na privremenoj i povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj.

(3) Sadržaj izjave za fizičke osobe propisan je obrascem koji je sastavni dio ovoga Pravilnik a (Obrazac – prilog II), a sadržaj izjave za pravne osobe propisan je obrascem koji je sastavni dio ovoga Pravilnika (Obrazac – prilog III).

(4) Izjava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se elektronički putem Jedinственe kontaktne točke za usluge.

Članak 14.

(1) Prilikom podnošenja prve izjave o pružanju usluge obavljanja djelatnosti ovlaštenog zastupnika na privremenoj i povremenoj osnovi iz članka 13. ovoga Pravilnika, strana fizička osoba uz izjavu je obvezna dostaviti sljedeće dokumente:

a. dokaz o državljanstvu države ugovornice EGP-a,

b. dokaz o prebivalištu u državi ugovornici EGP-a,

c. dokaz o stečenoj stručnoj kvalifikaciji za obavljanje djelatnosti ovlaštenog zastupnika u državi ugovornici EGP-a koji je izdalo strano nadležno tijelo države ugovornice EGP-a

d. potvrdu da u državi ugovornici EGP-a obavlja djelatnost ovlaštenog zastupnika i da nema, čak ni privremeno, zabranu obavljanja djelatnosti

e. odgovarajući dokaz o poznavanju hrvatskog jezika najmanje na razini C1 (potvrda ovlaštene škole za strane jezike).

(2) Prilikom podnošenja prve izjave o pružanju usluge obavljanja djelatnosti ovlaštenog zastupnika na privremenoj i povremenoj osnovi iz članka 13. ovoga Pravilnika, strana pravna osoba uz izjavu je obvezna dostaviti sljedeće dokumente:

a. dokaz o pravu obavljanja djelatnosti ovlaštenog zastupnika u državi sjedišta,

b. dokaz o sjedištu u državi ugovornici EGP-a,

c. dokaz o ispunjavanju uvjeta propisanog člankom 5. stavkom 1. točkom 4. i člankom 5. stavkom 2. točkom 3. Zakona o zastupanju,

d. potvrdu da u državi ugovornici EGP-a obavlja djelatnost ovlaštenog zastupnika i da nema, čak ni privremeno, zabranu obavljanja djelatnosti

e. odgovarajući dokaz da osoba za koju dostavlja dokaz o ispunjavanju uvjeta iz točke 3. ovoga stavka poznaje hrvatski jezik najmanje na razini C1 (potvrda ovlaštene škole za strane jezike).

(3) U slučaju da se dokumenti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mogu provjeriti putem IMI sustava, podnositelj izjave ih nije dužan dostaviti, ali je obavezan u izjavi uputiti na njih.

(4) Dokumenti iz stavka 1. točaka 3. i 4. i stavka 2. točaka 3. i 4. ovoga članka prilažu se u ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik, osim ako drugačije nije propisano posebnim propisom ili zakonom kojim se uređuje područje reguliranih profesija i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija.

Članak 15.

(1) Po primitku izjave iz članka 13. ovoga Pravilnika Zavod će izjavu pregledati kao bi utvrdio sadrži li izjava sve tražene podatke i dokumente.

(2) U slučaju da Zavod utvrdi da je izjava nepotpuna i/ili sadrži nedostatak zbog kojeg po njoj nije moguće postupati, zaključkom će

pozvati podnositelja izjave da u roku od 30 dana od dostave zaključka dopuni izjavu i/ili ispravi nedostatak, uz upozorenje da će, ako ne postupi po zaključku, izjava biti odbačena.

(3) Ako podnositelj zahtjeva ne postupi po zaključku iz prethodnog stavka, Zavod će rješenjem odbaciti izjavu.

(4) Zavod će u roku od 60 dana od dana zaprimanja uredne izjave rješenjem odlučiti o dopuštenosti pružanja usluge na privremenoj i povremenoj osnovi za razdoblje od godinu dana.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. i 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 16.

(1) Prilikom podnošenja izjave za novo i/ili naredno razdoblje od godinu dana podnositelj nije obavezan dostavljati dokumente iz članka 14. ovoga Pravilnika, osim ako nisu bitno izmijenjene okolnosti temeljem kojih je ranije dopušteno pružanje usluge na privremenoj i povremenoj osnovi.

(2) Prilikom podnošenja izjave iz stavka 1. ovoga članka podnositelj je uz izjavu obavezan priložiti dokaz o učestalosti i trajanju pružanja usluge u prethodnoj godini u Republici Hrvatskoj.

Članak 17.

(1) Pružatelj usluge na privremenoj i povremenoj osnovi obavezan je Zavod pisanim putem, bez odgode, obavijestiti o svakoj promjeni okolnosti na temelju koje mu je ranije dopušteno pružanje usluge na privremenoj i povremenoj osnovi.

(2) Ako Zavod utvrdi da pružatelj usluge na privremenoj i povremenoj osnovi zbog promijenjenih okolnosti iz obavijesti iz stavka 1. ovoga članka više ne ispunjava uvjete za pružanje usluge na privremenoj i povremenoj osnovi, rješenjem će mu zabraniti daljnje obavljanje djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

IV. EVIDENCIJA O OBAVLJANJU DJELATNOSTI OVLAŠTENOG ZASTUPNIKA NA PRIVREMENOJ I POVREMENOJ OSNOVI

Članak 18.

(1) Osoba koja prekogranično obavlja djelatnost ovlaštenog zastupnika na povremenoj i privremenoj osnovi bez poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj upisuje se u evidenciju o obavljanju djelatnosti ovlaštenog zastupnika na privremenoj i povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj koju vodi Zavod.

(2) Evidencija iz stavka 1. ovoga članka sadrži:

- Ime i prezime/naziv pružatelja usluga
- Podatke za kontakt (adresa, broj telefona, adresa elektroničke pošte)
- Profesionalni naziv djelatnosti koji postoji u propisima države članice poslovnog nastana na jednom od službenih jezika države članice poslovnog nastana
- Matična država
- Prebivalište/adresa sjedište
- Rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti
- Datum početka obavljanja djelatnosti
- Datum završetka obavljanja djelatnosti
- Podaci o opunomoćeniku za zaprimanje pismena.

(3) Podaci iz točaka 1., 2., 3. i 4. stavka 2. ovoga članka se javno objavljuju.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/2025-007/0001

Urbroj: 559-01/1-25-005

Zagreb, 9. travnja 2025.

Glavna ravnateljica
mr. sc. Ljiljana Kuterovac, v. r.

PRILOG 1

ZAHTJEV

ZA PRIZNAVANJE INOZEMNE STRUČNE KVALIFIKACIJE

I. Osobni podaci podnositelja zahtjeva		
Ime:		
Prezime:		
OIB:		
Spol	☐ Ž	☐ M
Dan, mjesec i godina rođenja:		
Mjesto rođenja:		
Država rođenja:		Državljanstvo:
Ulica i kućni broj;		
Poštanski broj:		Mjesto:
Država:		
Broj telefona:		Broj mobitela:
Adresa elektroničke pošte:		
II. Profesija za koju se zahtjev podnosi		
☐ Patentni zastupnik		☐ Zastupnik za žigove
III. Profesija u državi poslovnog nastana		
Naziv profesije u državni poslovnog nastana:		
Profesija za koju se zahtjev podnosi regulirana u državi članici poslovnog nastana		
☐ Da		☐ Ne
Ako je odgovor NE potrebno je dostaviti dokaz o obavljanju profesije u punom ili nepunom radnom vremenu istovjetnog ukupnog trajanja najmanje godinu dana u posljednjih deset godina u državi ugovornici EGP-a u kojoj ta profesija nije regulirana, pod uvjetom da se posjeduje jedna ili više potvrda kompetentnosti ili dokaza o potrebnoj razini stručne kvalifikacije iz članka 5. stavaka 1. i 2. Zakona o zastupanju koje je izdalo nadležno tijelo države članice u kojoj ta profesija nije regulirana		
Mjesto:		Potpis podnositelja zahtjeva:
Datum podnošenja zahtjeva:		

Popis priloženih dokumenata¹

- dokaz o državljanstvu
- dokaz o prebivalištu na području države ugovornice EGP-a (pre-slika identifikacijske isprave)
- dokaz o kompetentnosti ili potrebnoj razini stručne kvalifikacije koji zahtjeva država ugovornica EGP-a za pristup i obavljanje reguliranoj profesiji ovlaštenog zastupnika koji su izdala nadležna tijela države ugovornice EGP-a u skladu s nacionalnim propisima² ili
- dokaz o obavljanju profesije u punom ili nepunom radnom vremenu istovjetnog ukupnog trajanja najmanje godinu dana u po-

sljedećih deset godina u državi ugovornici EGP-a u kojoj ta profesija nije regulirana, pod uvjetom da se posjeduje jedna ili više potvrda kompetentnosti ili dokaza o potrebnoj razini stručne kvalifikacije iz članka 5. stavaka 1. i 2. Zakona o zastupanju koje je izdalo nadležno tijelo države članice u kojoj ta profesija nije regulirana²

dokaz o poznavanju hrvatskoga jezika najmanje na razini C1

ostala dokumentacija _____

¹ U slučaju da se dokumenti na koje se poziva podnositelj izjave mogu provjeriti putem IMI sustava, podnositelj izjave ih nije dužan dostaviti, ali je obavezan uputiti na njih u izjavi. U slučaju opravdane sumnje u vjerodostojnost dokumentacije Zavod će od nadležnih tijela zatražiti provjeru vjerodostojnosti dokaza, ili će provjeru dokumentacije izvršiti putem IMI sustava pod uvjetima koji su propisani odredbama Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija

² Dokazi se prilažu u ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik, osim ako drugačije nije propisano posebnim propisom ili zakonom kojim se uređuje područje reguliranih profesija i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija

PRILOG 2

IZJAVA

O PRUŽANJU USLUGE PREKOGRANIČNOG OBAVLJANJA DJELATNOSTI OVLAŠTENOG ZASTUPNIKA NA PRIVREMENOJ I POVREMENOJ OSNOVI ZA FIZIČKE OSOBE

I. Osobni podaci davatelja/davateljice izjave	
Ime:	
Prezime:	
OIB:	
Spol	☐ Ž ☐ M
Dan, mjesec i godina rođenja:	
Mjesto rođenja:	Država rođenja:
Državljanstvo:	
Adresa u državi članici poslovnog nastana	
Ulica i kućni broj:	
Pošanski broj:	Mjesto:
Država:	
Broj telefona:	Broj mobitela:
Adresa elektroničke pošte:	
Podaci o opunomoćeniku za primanje pismena u Republici Hrvatskoj	
Ime i prezime/naziv:	
Ulica i kućni broj:	
Pošanski broj:	Mjesto:
II. Profesija na koju se izjava odnosi	
Naziv profesije:	
☐ Patentni zastupnik	☐ Zastupnik za žigove
Profesija na koju se izjava odnosi je regulirana u državi članici poslovnog nastana	
☐ Da	☐ Ne
III. Izjava se podnosi za:	
☐ Prvo pružanje usluge	☐ Ponovno podnošenje izjave (za novo i/ili naredno razdoblje od godinu dana)
Mjesto:	Potpis podnositelja izjave:
Datum izdavanja izjave:	

Popis priloženih dokumenata (dokumenti se podnose prije početka prvog pružanja usluga)¹

dokaz o državljanstvu

dokaz o prebivalištu (preslika identifikacijske isprave)

dokaz o stečenoj stručnoj kvalifikaciji za obavljanje djelatnosti ovlaštenog zastupnika u državi ugovornici EGP-a koji je izdalo strano nadležno tijelo države ugovornice EGP-a²

potvrda da u državi ugovornici EGP-a obavlja djelatnost ovlaštenog zastupnika i da nema, čak ni privremeno, zabranu obavljanja djelatnosti²

dokaz o poznavanju hrvatskog jezika najmanje na razini C1

ostala dokumentacija _____

¹ U slučaju da se dokumenti na koje se poziva podnositelj izjave mogu provjeriti putem IMI sustava, podnositelj izjave ih nije dužan dostaviti, ali je obavezan uputiti na njih u izjavi

² Dokazi se prilažu u ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik, osim ako drugačije nije propisano posebnim propisom ili zakonom kojim se uređuje područje reguliranih profesija i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija

PRILOG 3

IZJAVA

O PRUŽANJU USLUGE PREKOGRANIČNOG OBAVLJANJA DJELATNOSTI OVLAŠTENOG ZASTUPNIKA NA PRIVREMENOJ I POVREMENOJ OSNOVI ZA PRAVNE OSOBE

I. Osobni podaci davatelja/davateljice izjave	
Naziv:	
OIB:	
Ime i prezime odgovorne osobe:	
Adresa sjedišta u državi članici poslovnog nastana	
Ulica i kućni broj:	
Pošanski broj:	Mjesto:
Država:	
Broj telefona:	Broj mobitela:
Adresa elektroničke pošte:	
Podaci o opunomoćeniku za primanje pismena u Republici Hrvatskoj	
Ime i prezime/naziv:	
Ulica i kućni broj:	
Pošanski broj:	Mjesto:
II. Profesija na koju se izjava odnosi	
Naziv profesije:	
☐ Patentni zastupnik	☐ Zastupnik za žigove
Profesija na koju se izjava odnosi je regulirana u državi članici poslovnog nastana	
☐ Da	☐ Ne
III. Izjava se podnosi za:	
☐ Prvo pružanje usluge	☐ Ponovno podnošenje izjave (za novo i/ili naredno razdoblje od godinu dana)
Mjesto:	Potpis podnositelja izjave:
Datum izdavanja izjave:	

Popis priloženih dokumenata (dokumenti se podnose prije početka prvog pružanja usluga)¹

- dokaz o pravu obavljanja djelatnosti ovlaštenog zastupnika u državi sjedišta
- dokaz o sjedištu u državi ugovornici EGP-a
- dokaz o ispunjavanju uvjeta propisanog člankom 5. stavkom 1. točkom 4. i člankom 5. stavkom 2. točkom 3. Zakona o zastupanju²
- potvrda da u državi ugovornici EGP-a obavlja djelatnost ovlaštenog zastupnika i da nema, čak ni privremeno, zabranu obavljanja djelatnosti²
- dokaz da osoba za koju dostavlja dokaz o ispunjavanju uvjeta iz točke 3. ovoga stavka poznaje hrvatski jezik najmanje na razini C1
- ostala dokumentacija _____

¹ U slučaju da se dokumenti na koje se poziva podnositelj izjave mogu provjeriti putem IMI sustava, podnositelj izjave ih nije dužan dostaviti, ali je obavezan uputiti na njih u izjavi

² Dokazi se prilažu u ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik, osim ako drugačije nije propisano posebnim propisom ili zakonom kojim se uređuje područje reguliranih profesija i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija

HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA

877

Na temelju članka 101. stavka 1. točke 3. i članka 108. stavka 1. točke 2. Zakona o reviziji (»Narodne novine«, broj 127/17, 27/24, 85/24 i 145/24) i članka 17. točke 10. Statuta Hrvatske revizorske komore (»Narodne novine«, broj 77/24), Upravno vijeće Hrvatske revizorske komore je na sjednici održanoj 13. ožujka 2025. donijelo

ODLUKU

O OBJAVLJIVANJU PROMJENE KODEKSA POVEZANE S DEFINICIJOM ANGAŽIRANOG TIMA I REVIZIJAMA GRUPA, PROMJENE KODEKSA POVEZANE S TEHNOLOGIJOM I PROMJENE KODEKSA KOJE UREĐUJU POREZNO PLANIRANJE I POVEZANE USLUGE

I.

Objavljuju se promjene Međunarodnog kodeksa etike za profesionalne računovođe (s Međunarodnim standardima neovisnosti), koje je pripremio Odbor za međunarodne etičke standarde za računovođe (International Ethics Standards Board for Accountants, IESBA), u izvorniku objavila Međunarodna federacija računovođa (International Federation of Accountants, IFAC), a Hrvatska revizorska komora uz odobrenje IFAC-a prevela na hrvatski jezik, kako slijedi:

- Promjene Kodeksa povezane s definicijom angažiranog tima i revizijama grupa, konačna objava veljača 2023.
- Promjene Kodeksa povezane s tehnologijom, konačna objava travanj 2023.
- Promjene Kodeksa koje uređuju porezno planiranje i povezane usluge, konačna objava travanj 2024.

II.

Objavom Promjena iz točke I. ove Odluke, dopunjuje se i mijenja Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe (s Međunarodnim standardima neovisnosti), izdanje 2022., iz Odluke o

objavljanju Priručnika s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (s Međunarodnim standardima neovisnosti) (»Narodne novine«, broj 11/23).

Klasa: 011-01/25-01/1
Urbroj: 251-442-01-25-01
Zagreb, 13. ožujka 2025.

Predsjednik
Hrvatske revizorske komore
Berislav Horvat, v. r.

PROMJENE KODEKSA POVEZANE S DEFINICIJOM ANGAŽIRANOG TIMA I REVIZIJAMA GRUPA (ČISTA VERZIJA)

Poglavlje 1.

Promjene Međunarodnih standarda neovisnosti u vezi s promjenom definicije angažiranog tima i revizijama grupe

DIO 4A. – NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 400.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE REVIZIJE I UVIDA

Uvod

Opće odredbe

- 400.1 U javnom je interesu i Kodeks zahtijeva da profesionalni računovođe u javnoj praksi budu neovisni kad obavljaju angažmane revizije i uvida.
- 400.2. Ovaj dio primjenjuje se i na angažmane revizije i na angažmane uvida ako nije drugačije navedeno. Pojmovi 'revizija', 'revizijski tim', 'revizijski angažman', 'klijent revizije' i 'revizorsko izvješće' primjenjuju se u jednakom značenju i na uvid, tim za uvid, angažman uvida, klijent usluge uvida, te izvješće o uvidu.

[...]

- 400.6. Kod obavljanja angažmana revizije Kodeks zahtijeva od društava da se pridržavaju osnovnih načela i budu neovisna. Ovaj dio sadrži posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji pokazuju na koji način treba primijeniti konceptualni okvir kako bi se održala neovisnost tijekom obavljanja tih angažmana. Konceptualni okvir iz odjeljka 120. primjenjuje se na neovisnost na isti način kao i na osnovna načela iz odjeljka 110. Odjeljak 405. uređuje posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji se primjenjuju u reviziji grupe.
- 400.7. Ovaj dio opisuje:
- činjenice i okolnosti, uključujući profesionalne aktivnosti, interese i odnose koji stvaraju ili bi mogli stvoriti prijetnje neovisnosti;
 - potencijalne radnje, uključujući zaštitne mjere, koje bi se mogle pokazati primjerenima za postupanje s takvim prijetnjama; i
 - određene situacije u kojima prijetnje nije moguće ukloniti ili u kojima nema zaštitnih mjera koje bi ih mogle reducirati na prihvatljivu razinu.

Angažirani tim i revizijski tim

400.8. Ovaj se dio odnosi na sve članove revizijskog tima, uključujući članove angažiranog tima.

400.9. Angažirani tim za revizijski angažman uključuje sve partnere i osoblje u društvu koji obavljaju revizijski posao na angažmanu te sve druge pojedince koji obavljaju revizijske postupke koji su iz:

(a) umreženog društva; ili

(b) društva koje nije umreženo društvo ili drugog pružatelja usluga.

Na primjer, pojedinac iz revizorskog društva koji obavlja revizijske postupke na financijskim informacijama komponente za potrebe revizije grupe član je angažiranog tima za reviziju grupe.

400.10. U MSUK-u 1, pružatelj usluga uključuje pojedinca ili organizaciju izvan društva koja daje resurs koji se koristi u obavljanju angažmana. Pružatelji usluga isključuju društvo, umreženo društvo ili druge strukture ili organizacije u mreži.

400.11. Revizijski angažman može uključivati stručnjake unutar društva ili angažirane od strane društva, umreženog društva ili revizorskog društva komponente koje nije u mreži kojoj pripada revizorsko društvo grupe i koji pomažu u angažmanu. Ovisno o ulozi pojedinaca, oni mogu biti članovi angažiranog tima ili revizijskog tima. Na primjer:

- Pojedinci sa stručnošću u specijaliziranom području računovodstva ili revizije koji obavljaju revizijske postupke članovi su angažiranog tima. To uključuje, na primjer, pojedince sa stručnošću u obračunu poreza na dohodak ili u analizi složenih informacija proizvedenih automatiziranim alatima i tehnikama u svrhu utvrđivanja neuobičajenih ili neočekivanih odnosa.

- Pojedinci unutar društva ili angažirani od strane društva koji imaju izravan utjecaj na ishod revizijskog angažmana putem savjetovanja o tehničkim ili specifičnim industrijskim pitanjima, transakcijama ili događajima za angažman članovi su revizijskog tima, ali ne i članovi angažiranog tima.

Međutim, pojedinci koji su vanjski stručnjaci nisu ni članovi angažiranog tima ni članovi revizijskog tima.

400.12. Ako revizijski angažman podliježe pregledu kvalitete angažmana, pregledavatelj kvalitete angažmana i sve druge osobe koje obavljaju pregled kvalitete angažmana članovi su revizijskog tima, ali ne i članovi angažiranog tima.

Subjeki od javnog interesa

400.13. Neki od zahtjeva i materijala za primjenu koji su sadržani u ovom dijelu odražavaju opseg javnog interesa za određene subjekte koji se definiraju kao subjekti od javnog interesa. Društva se potiču na utvrđivanje hoće li i dodatne subjekte ili određene kategorije subjekata tretirati kao subjekte od javnog interesa jer uključuju velik broj i širok spektar dionika. Čimbenici koje treba uzeti u razmatranje uključuju:

- vrstu poslovne djelatnosti, kao što je držanje imovine u fiducijarnom svojstvu za veliki broj sudionika. Primjeri bi mogli uključivati financijske institucije poput

banaka i društava za osiguranje, te fondova mirovinskog osiguranja.

- veličinu;

- broj zaposlenih.

400.14. (...)

[Kao dio konačnog objavljenog teksta »Promjene definicije uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa«, IESBA je odobrila izmjene pododjeljka »Subjekti od javnog interesa« koje će stupiti na snagu u prosincu 2024. Numeriranje ovih odobrenih točaka i upućivanja na njih ažurirat će se u skladu s gornjim izmjenama odjeljka 400.]

ODJELJAK 405.

REVIZIJE GRUPA

Uvod

405.1. Odjeljak 400. zahtijeva da društvo bude neovisno pri obavljanju revizijskog angažmana i da primijeni konceptualni okvir naveden u odjeljku 120. za utvrđivanje, procjenu i rješavanje prijetnji neovisnosti. U ovom se odjeljku navode posebni zahtjevi i materijali za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira pri obavljanju revizijskog angažmana za grupu.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

405.2. P1. MRevS-ovi se primjenjuju na reviziju financijskih izvještaja grupe. MRevS 600 (izmijenjen) uređuje posebna razmatranja koja se primjenjuju na reviziju financijskih izvještaja grupe, uključujući slučaj kad su uključeni revizori komponenti. MRevS 600 (izmijenjen) zahtijeva od angažiranog partnera za grupu preuzimanje odgovornost za to da revizori komponenti potvrde svoje razumijevanje i hoće li se pridržavati relevantnih etičkih zahtjeva, uključujući one zahtjeve koji se odnose na neovisnost, a koji se primjenjuju na reviziju grupe. Zahtjevi u pogledu neovisnosti iz standarda MRevS 600 (izmijenjen) ili drugih relevantnih revizijskih standarda koji se primjenjuju na revizije grupe koji su jednakovrijedni standardu MRevS 600 (izmijenjen) navedeni su u ovom odjeljku.

405.2. P2. Revizorsko društvo komponente koje sudjeluje u revizijskom angažmanu grupe može zasebno izdati revizorsko mišljenje o financijskim izvještajima revizijskog klijenta koji je komponenta. Ovisno o okolnostima, revizorsko društvo komponente možda će morati ispuniti različite zahtjeve u pogledu neovisnosti pri obavljanju revizije za reviziju grupe i posebno za izdavanje revizorskog mišljenja o financijskim izvještajima klijenta koji je komponenta iz zakonskih, regulativnih ili drugih razloga.

Komunikacija između revizorskog društva grupe i revizorskog društva komponente

Z405.3. MRevS 600 (izmijenjen) zahtijeva od angažiranog partnera grupu preuzimanje odgovornosti za to da revizor komponente bude upoznat s relevantnim etičkim zahtjevima koji su primjenjivi s obzirom na vrstu i okolnosti revizijskog angažmana grupe. Kad upoznae revizorsko društvo s relevantnim etičkim zahtjevima, društvo za reviziju grupe mora u primjerenom vremenu dostavljati potrebne informacije kako bi revizorsko društvo komponente moglo ispuniti svoje obveze iz ovog odjeljka.

405.3. P1. Primjeri pitanja o kojima revizorsko društvo grupe može komunicirati uključuju:

- pitanje o tome je li klijent revizije grupe subjekt od javnog interesa i koji se relevantni etički zahtjevi primjenjuju na revizijski angažman za grupu;
- povezane subjekte i druge komponente unutar klijenta revizije grupe koje su relevantne za razmatranja neovisnosti koja se primjenjuju na revizorsko društvo i članove revizorskog tima grupe unutar tog društva ili angažirane od strane tog društva;
- razdoblje tijekom kojeg revizorsko društvo mora biti neovisno;
- pitanje o tome je li revizijski partner koji obavlja posao na komponenti za potrebe revizije grupe ključni partner za reviziju grupe.

Z405.4. MRevS 600 (izmijenjen) također zahtijeva od angažiranog partnera za grupu da zatraži od revizora komponente obavijest o tome je li revizor komponente ispunio relevantne etičke zahtjeve, uključujući one koji se odnose na neovisnost, a koji se primjenjuju na revizijski angažman grupe. Za potrebe ovog odjeljka, takav zahtjev mora uključivati priopćavanje:

(a) svakog pitanja povezanog s neovisnošću koje zahtijeva značajnu prosudbu; i

(b) u vezi s tim pitanjima, zaključak revizorskog društva komponente o tome jesu li prijetnje njegovoj neovisnosti na prihvatljivoj razini i obrazloženje tog zaključka.

405.4. P1. Ako angažirani partner za grupu skrene pozornost na pitanje koje ukazuje na postojanje prijetnje neovisnosti, MRevS 220 (izmijenjen) zahtijeva od angažiranog partnera za grupu procjenu prijetnje i poduzimanje primjerene mjere.

Razmatranja neovisnosti primjenjiva na pojedince

Članovi revizijskog tima za grupu unutar ili angažirani od strane revizorskog društva grupe i njegovih umreženih društava

Z405.5. Članovi revizijskog tima grupe unutar društva za reviziju grupe i njegovih umreženih društava ili koji su angažirani od strane društva za reviziju grupe i njegovih umreženih društava moraju biti neovisni o klijentu revizije grupe u skladu sa zahtjevima iz ovog dijela koji se primjenjuju na revizijski tim.

Ostali članovi revizijskog tima grupe

Z405.6. Članovi revizijskog tima grupe unutar revizorskog društva komponente izvan mreže kojoj pripada društvo za reviziju grupe moraju biti neovisni od:

- (a) klijenta revizije komponente;
- (b) subjekta o čijim financijskim izvještajima grupe revizorsko društvo grupe izražava mišljenje; i
- (c) svakog subjekta nad kojim subjekt iz podtočke (b) ima izravnu ili neizravnu kontrolu, pod uvjetom da taj subjekt ima izravnu ili neizravnu kontrolu nad klijentom koji je komponenta, u skladu sa zahtjevima iz ovog dijela koji se primjenjuju na revizijski tim.

Z405.7. U odnosu na povezane subjekte ili komponente unutar klijenta za reviziju grupe, osim onih obuhvaćenih točkom Z405.6., član revizijskog tima grupe unutar ili koji je angažiran od strane revizorskog društva komponente

izvan mreže kojoj pripada revizorskog društvo grupe mora obavijestiti revizorsko društvo komponente o bilo kojem odnosu ili okolnosti za koje pojedinac zna ili ima razloga vjerovati, može stvoriti prijetnju neovisnosti pojedinca u kontekstu revizije grupe.

405.7. P1. Primjeri odnosa ili okolnosti koje uključuju pojedinca ili bilo kojeg od članova uže obitelji pojedinca, kako je primjenjivo, koji su relevantni za razmatranje pojedinca pri usklađivanju s točkom Z405.7 uključuju:

- izravan ili značajan neizravni financijski interes u subjektu koji ima kontrolu nad klijentom revizije grupe ako je klijent revizije grupe značajan za taj subjekt (vidjeti odjeljak 510.).

- zajam ili jamstvo koje uključuje: (vidjeti odjeljak 511.) – subjekt koji nije banka ili slična institucija, osim ako je zajam ili jamstvo nebitno; ili

- banku ili sličnu instituciju, osim ako se zajam ili jamstvo daje u skladu s uobičajenim postupcima i uvjetima kreditiranja.

- poslovni odnos koji je značajan ili uključuje značajan financijski interes (vidjeti odjeljak 520.).

- člana uže obitelji koji je: (vidi odjeljak 521)

- direktor ili službenik subjekta; ili

- zaposlenik koji može imati značajan utjecaj na pripremu računovodstvene evidencije ili financijskih izvještaja subjekta.

- pojedinca koji radi ili je nedavno radio kao: (vidi odjeljke 522 i 523)

- direktor ili službenik subjekta; ili

- zaposlenik koji može imati značajan utjecaj na pripremu računovodstvene evidencije ili financijskih izvještaja subjekta.

Z405.8. Po primitku obavijesti kako je navedeno u točki Z405.7, revizorsko društvo komponente mora procijeniti i razriješiti sve prijetnje neovisnosti nastale zbog odnosa ili okolnosti pojedinca.

Razmatranja neovisnosti koja se primjenjuju na revizorsko društvo grupe

Z405.9. Društvo za reviziju grupe mora biti neovisno o klijentu za reviziju grupe u skladu sa zahtjevima iz ovog dijela koji se primjenjuju na društvo.

Razmatranja neovisnosti koja se primjenjuju na umrežena društva revizorskog društva grupe

Z405.10. Umreženo društvo iz mreže društva za reviziju grupe mora biti neovisno o klijentu revizije grupe u skladu sa zahtjevima iz ovog dijela koji se primjenjuju na umreženo društvo.

Razmatranja o neovisnosti primjenjiva na revizorska društva izvan mreže revizorskog društva grupe

Svi klijenti revizije grupe

Z405.11. Revizorsko društvo komponente izvan mreže revizorskog društva grupe mora:

- (a) biti neovisno o klijentu koji je komponenta u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovom dijelu koji se primjenjuju na društvo u odnosu na sve klijente revizije;

- (b) primjenjivati relevantne zahtjeve iz točke Z510.4. podtočke (a), Z510.7. i Z510.9. u odnosu na financij-

ske interese u subjektu o čijim financijskim izvještajima grupe revizorsko društvo grupe izražava mišljenje; i (c) primijeniti relevantne zahtjeve iz odjeljka 511. u pogledu zajmova i jamstava koji uključuju subjekt o čijim financijskim izvještajima grupe revizorsko društvo grupe izražava mišljenje.

Z405.12. Ako revizorsko društvo komponente koje je izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe zna ili ima razloga vjerovati da je odnos ili okolnost koja uključuje klijenta revizije grupe, osim onih navedenih u točkama Z405.11. (b) i (c), relevantna za ocjenu neovisnosti revizorskog društva u odnosu na klijenta koji je komponenta, revizorsko društvo komponente mora uključiti taj odnos ili okolnost pri utvrđivanju, procjenjivanju i rješavanju prijetnji neovisnosti.

Z405.13. Ako revizorsko društvo komponente koje je izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe zna ili ima razloga vjerovati da odnos ili okolnost društva unutar mreže društva za reviziju komponente s klijentom koji je komponenta ili klijentom za reviziju grupe predstavlja prijetnju neovisnosti društva za revizore koji je sastavni dio, revizorsko društvo mora procijeniti i riješiti svaku takvu prijetnju.

Razdoblje tijekom kojeg se zahtijeva neovisnost

405.14. P1. Upućivanja na financijske izvještaje i revizorsko izvješće u točkama Z400.30 i 400.30 P1 označavaju financijske izvještaje grupe i revizorsko izvješće o financijskim izvještajima grupe, kada se primjenjuju u ovom odjeljku.

Klijenti za reviziju grupe koji nisu subjekti od javnog interesa

Z405.15. Ako klijent revizije grupe nije subjekt od javnog interesa, revizorsko društvo komponente izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe mora biti neovisno o klijentu koji je komponenta revizije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovom dijelu koji se primjenjuju na klijente revizije koji nisu subjekti od javnog interesa za potrebe revizije grupe.

405.15. P1. Ako revizorsko društvo komponente koje je izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe obavlja i revizijski angažman za klijenta komponentu koja je subjekt od javnog interesa iz razloga koji nisu revizija grupe, na primjer zakonska revizija, na taj se posao primjenjuju zahtjevi u pogledu neovisnosti koji su relevantni za klijente revizije koji su subjekti od javnog interesa.

Klijenti za reviziju grupe koji su subjekti od javnog interesa

Usluge bez izražavanja uvjerenja

Z405.16. Podložno točki Z405.17, ako je klijent revizije grupe subjekt od javnog interesa, revizorsko društvo komponente izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe mora se pridržavati odredbe iz odjeljka 600. koje se primjenjuju na subjekte od javnog interesa u pogledu pružanja usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu koji je komponenta.

405.16 A1 Ako je klijent revizije grupe subjekt od javnog interesa, revizorskom društvu komponente izvan mreže revizorskog društva grupe zabranjeno je, na primjer:

- pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga klijentu koji nije subjekt od javnog interesa (vidi pododjeljak 601.);

- oblikovanje sustava informacijske tehnologije ili njegovog aspekta za klijenta revizije koji je komponenta i koji nije subjekt od javnog interesa ako takav sustav informacijske tehnologije generira informacije za računovodstvene evidencije ili financijske izvještaje klijenta revizije komponente (vidjeti pododjeljak 606.);

- djelovanje u ulozi zagovaratelja za klijenta koji je komponenta i koji nije subjekt od javnog interesa u rješavanju spora ili parnice pred tribunalom ili sudom (vidi pododjeljak 608).

405.16 A2 Financijske informacije na kojima revizorsko društvo komponente koje je izvan mreže revizorskog društva grupe obavlja revizijske postupke relevantne su za procjenu prijetnje temeljem samoprovjere koja bi mogla nastati pružanjem usluge bez izražavanja uvjerenja od strane revizorskog društva, a time i za primjenu odjeljka 600. Na primjer, ako su revizijski postupci revizorskog društva komponente ograničeni na određenu stavku kao što su zalihe, rezultati bilo koje usluge bez izražavanja uvjerenja koji čine dio računovodstvene evidencije ili financijskih informacija povezanih s računovodstvom zaliha ili internim kontrolama nad njima ili utječu na njih relevantni su za procjenu prijetnje temeljem samoprovjere.

Z405.17. Iznimno od točke Z405.16., revizorsko društvo komponente izvan mreže u kojoj je društvo za reviziju grupe može klijentu koji je komponenta pružiti uslugu bez izražavanja uvjerenja koja nije zabranjena u skladu s odjeljkom 600. bez priopćavanja informacija o predloženoj usluzi bez izražavanja uvjerenja onima koji su zaduženi za upravljanje klijentom revizije grupe ili bez pribavljanja njihove suglasnosti u vezi s pružanjem te usluge kako je navedeno u točkama Z600.21. do Z600.24.

Ključni revizijski partneri

Z405.18. Angažirani partner za grupu mora utvrditi je li revizijski partner koji obavlja revizijski posao na komponenti za potrebe revizije grupe ključni partner za reviziju grupe. Ako je tako, angažirani partner za grupu mora:

- priopćiti to određenje tom pojedincu; i
- naznačiti:

(i) u slučaju svih klijenata revizije grupe, da pojedinac podliježe točki Z411.4., i

(ii) u slučaju klijenata revizije grupe koji su subjekti od javnog interesa, da taj pojedinac također podliježe točkama Z524.6, Z540.5(c) i Z540.20.

405.18. P1. Ključni revizijski partner donosi ključne odluke ili prosudbe o značajnim pitanjima u vezi s revizijom financijskih izvještaja grupe o kojima revizorsko društvo grupe izražava mišljenje u reviziji grupe.

Promjene u komponentama

Svi klijenti revizije grupe

Z405.19. Kad subjekt koji nije povezan subjekt postane komponenta klijenta revizije grupe, revizorsko društvo grupe primjenjuje točke od Z400.71. do Z400.76.

Promjene u revizorskim društvima komponente

Svi klijenti revizije grupe

405.20. P1. Mogu postojati okolnosti u kojima revizorsko društvo grupe zahtijeva od drugog društva da obavi revizijski posao kao revizorsko društvo komponente tijekom ili nakon razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima grupe, na primjer, zbog spajanja ili stjecanja klijenta. Prijetnja neovisnosti revizorskog društva može biti stvorena zbog:

(a) financijskih ili poslovnih odnosa revizorskog društva s klijentom koji je komponenta tijekom ili nakon razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima grupe, ali prije nego što revizorsko društvo komponente pristane obaviti revizijski posao; ili

(b) prethodnih usluga koje je klijentu revizije komponente pružalo revizorsko društvo komponente.

405.20. P2. U točkama 400.31. od P1 do P3 navode se materijali za primjenu koji se primjenjuju na procjenu revizorskog društva komponente o prijetnjama neovisnosti ako je revizorsko društvo komponente pružilo uslugu bez izražavanja uvjerenja klijentu koji je komponenta tijekom ili nakon razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima grupe, ali prije nego što revizorsko društvo komponente započne obavljati revizijski posao za potrebe revizije grupe, a ta usluga ne bi bila dopuštena tijekom razdoblja angažmana.

405.20. P3. Točka 400.31 P4 navodi materijale za primjenu koji se primjenjuju na procjenu revizorskog društva komponente o prijetnjama neovisnosti ako je revizorsko društvo komponente pružilo uslugu bez izražavanja uvjerenja klijentu koji je komponenta prije razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima grupe.

Klijenti revizije grupe koji su subjekti od javnog interesa

405.21. P1. Točke Z400.32. i 400.32 P1 primjenjuju se kad revizorsko društvo komponente pristane obavljati revizijski posao za potrebe revizije grupe u odnosu na klijenta revizije grupe koji je subjekt od javnog interesa ako je revizorsko društvo komponente prethodno pružalo uslugu bez izražavanja uvjerenja klijentu koji je komponenta.

405.21. P2. Točke Z600.25. i 600.25. P1 primjenjuju se u vezi s uslugom bez izražavanja uvjerenja koju trenutačno pruža ili je tu uslugu ranije pružilo revizorsko društvo komponente revizijskom klijentu kad klijent revizije grupe naknadno postane subjekt od javnog interesa.

Povreda odredbe o neovisnosti u revizorskom društvu komponente

405.22 P1 Povreda odredbe iz ovog odjeljka može se dogoditi unatoč tome što revizorsko društvo ima sustav upravljanja kvalitetom oblikovan za ispunjavanje zahtjeva neovisnosti. Točke Z405.23. do Z405.29. relevantne su za utvrđivanje od strane revizorskog društva grupe o tome bi li moglo koristiti rad revizorskog društva ako je došlo do povrede u revizorskom društvu komponente.

405.22. P2. U slučaju povrede u revizorskom društvu komponente koje je dio mreže revizorskog društva grupe, točke Z400.80. do Z400.89. primjenjuju se i na revizorsko društvo grupe u vezi s revizijom grupe, prema tome što je primjenjivo.

Kad revizorsko društvo utvrdi povredu

Z405.23. Ako revizorsko društvo komponente zaključi da je došlo do povrede ovog odjeljka, revizorsko društvo komponente mora:

(a) prekinuti, suspendirati ili ukloniti interes ili odnos koji je prouzročio povredu i razriješiti posljedice povrede;

(b) ocijeniti značajnost povrede i njezin utjecaj na objektivnost i sposobnost revizorskog društva za obavljanje revizijskog posla za potrebe revizije grupe;

(c) ovisno o značajnosti povrede, utvrditi je li moguće poduzeti mjeru kojom se na zadovoljavajući način razrješavaju posljedice povrede i može li se takva mjera poduzeti te je li primjerena s obzirom na okolnosti; i

(d) odmah u pisanom obliku obavijestiti angažiranog partnera za grupu o povredi, uključujući procjenu revizorskog društva komponente o značajnosti povrede i sve predložene ili poduzete mjere za razrješavanje posljedica povrede.

405.23. P1. U točkama 400.80. P2 i P3 navode se materijali za primjenu relevantni za procjenu revizorskog društva komponente o značajnosti i učinku povrede na objektivnost revizorskog društva komponente i sposobnost tog društva za izdavanje mišljenja ili zaključak o revizijskom poslu obavljenom na komponenti za potrebe revizije grupe te razmatranje svih mjera koje bi se mogle poduzeti kako bi se na zadovoljavajući način uklonile posljedice povrede.

Z405.24. Nakon primitka obavijesti revizorskog društva komponente o povredi, angažirani partner za grupu mora:

(a) pregledati procjenu revizorskog društva komponente o značajnosti povrede i njezinom utjecaju na objektivnost revizorskog društva komponente te sve mjere koje se mogu poduzeti ili koje su poduzete za rješavanje posljedica povrede;

(b) ocijeniti sposobnost revizorskog društva grupe da koristi rad revizorskog društva komponente za potrebe revizije grupe; i

(c) utvrditi postoji li potreba za bilo kakvim daljnjim mjerama.

Z405.25. Pri primjeni točke Z405.24., angažirani partner za grupu mora primijeniti profesionalnu prosudbu i uzeti u obzir bi li razumna i obaviještena treća strana vjerojatno zaključila da je objektivnost revizorskog društva komponente narušena te stoga revizorsko društvo grupe ne može koristiti rad revizorskog društva komponente za potrebe revizije grupe.

405.25. P1. Ako angažirani partner za grupu utvrdi da je revizorsko društvo komponente na zadovoljavajući način razriješilo posljedice povrede i da objektivnost revizorskog društva komponente nije narušena, revizorsko društvo grupe može nastaviti koristiti rad revizorskog društva komponente za reviziju grupe. U određenim okolnostima, angažirani partner za grupu može utvrditi da su potrebne dodatne mjere kako bi se na zadovoljavajući način razriješila povreda kako bi se mogao koristiti rad revizorskog društva komponente. Primjeri takvih mjera uključuju obavljanje posebnih postupaka od strane revizorskog društva grupe na područjima pogođenima povredom ili zahtijevanje od revizorskog društva komponente da obavi primjerene korektivne radove na pogođenim područjima.

405.25. P2. MRevS 600 (izmijenjen) navodi da ako je došlo do povrede od strane revizora komponente, a povreda nije na zadovoljavajući način razriješena, revizor grupe ne može koristiti rad tog revizora komponente. U tim okolnostima angažirani partner za grupu mogao bi pronaći druge načine za pribavljanje potrebnih revizijskih dokaza za financijske informacije klijenta koji je komponenta. Primjeri takvih mjera uključuju obavljanje potrebnih revizijskih poslova na financijskim informacijama klijenta – komponente od strane revizorskog društva grupe ili zahtijevanje od drugog revizorskog društva komponente da obavi takav revizijski posao.

Rasprava s onima koji su zaduženi za upravljanje klijentom revizije grupe

405.26. P1. U odnosu na povrede koje je počinilo revizorsko društvo komponente koje je unutar mreže revizorskog društva grupe, primjenjuje se točka Z400.84.

Z405.27. U pogledu povreda koje je počinilo revizorsko društvo komponente koje je izvan mreže društva za obavljanje revizije grupe, revizorsko društvo grupe mora raspraviti s onima koji su zaduženi za upravljanje klijentom revizije grupe:

(a) procjenu revizorskog društva komponente o značajnosti i utjecaju povrede na objektivnost revizorskog društva komponente, uključujući vrstu i trajanje povrede, te mjere koje se mogu poduzeti ili su poduzete; i
(b) pitanje o tome:

(i) hoće li se na zadovoljavajući način razriješiti ili su razriješene posljedice povrede; ili

(ii) hoće li revizorsko društvo grupe koristiti druga sredstva za pribavljanje potrebnih revizijskih dokaza o financijskim informacijama klijenta – komponente. Takva se rasprava mora održati što je prije moguće, osim ako su osobe zadužene za upravljanje odredile alternativni vremenski raspored za izvještavanje o manje značajnim povredama.

Z405.28. Revizorsko društvo grupe mora u pisanom obliku obavijestiti osobe zadužene za upravljanje klijentom revizije grupe o svim pitanjima o kojima se raspravlja u skladu s točkom Z405.27. i pribaviti suglasnost onih koji su zaduženi za upravljanje da se mogu poduzeti mjere, ili da su poduzete mjere, za razrješavanje posljedice povrede na zadovoljavajući način.

Z405.29. Ako se osobe zadužene za upravljanje ne slažu s time da bi se mjerom koja se može poduzeti, ili koja je poduzeta, na zadovoljavajući način razriješile posljedice povrede u revizorskom društvu komponente, društvo za reviziju grupe ne smije koristiti posao koji je obavilo revizorsko društvo komponente za svrhe revizije grupe.

Poglavlje 2.

Usklađujuće izmjene i dopune odjeljka 360. Kodeksa radi usklađivanja s terminologijom MRevS-a 600 (izmijenjen)

3. DIO – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U JAVNOJ PRAKSI

ODJELJAK 360.

REAGIRANJE NA NEPRIDRŽAVANJE ZAKONA I REGULATIVE

....

Komunikacija u odnosu na grupu

Z360.16. Profesionalni računovođa koji u bilo kojoj od sljedeće dvije situacije u kontekstu grupe postane svjestan ne-

pridržavanja ili sumnje na nepridržavanje mora o tom pitanju obavijestiti angažiranog partnera za grupu, osim ako to nije zabranjeno zakonom ili regulativom:

(a) računovođa obavlja revizijski posao povezan s komponentom za svrhe revizije grupe; ili

(b) računovođa je angažiran radi obavljanja revizije financijskih izvještaja pravnog subjekta ili poslovne jedinice koja je dio grupe za svrhe koje nisu revizija grupe kao što je, na primjer, zakonska revizija.

Komunikacija s partnerom na angažmanu za grupu mora biti obavljena kao dodatno postupanje povrh postupanja koje je predviđeno odredbama ovog odjeljka u odnosu na predmetno pitanje.

360.16. P1. Svrha navedene komunikacije je da se partneru na angažmanu grupe omogući informiranje o predmetnom pitanju i utvrdi, u kontekstu revizije grupe, je li pitanje potrebno razriješiti i, ako je potrebno, kako to učiniti u skladu s odredbama ovog odjeljka. Zahtjev za komunikacijom iz točke Z360.16. primjenjuje se bez obzira na to jesu li angažirani partner za grupu i profesionalni računovođa iz istog društva ili mreže ili ne.

Z360.17. Ako angažirani partner za grupu postane svjestan nepridržavanja ili sumnje na nepridržavanje tijekom revizije grupe, dužan je razmotriti bi li to pitanje moglo biti relevantno za:

(a) za jednu ili više komponenti koje podliježu revizijskom poslu u svrhe revizije grupe; ili

(b) za jednog ili više pravnih subjekata ili poslovnih jedinica koje su dio grupe i čiji financijski izvještaji su predmet revizije za svrhe koje nisu revizija grupe kao što je, na primjer, zakonska revizija.

Opisano razmatranje mora se obaviti kao dodatno povrh postupanja u odnosu na predmetno pitanje u kontekstu revizije grupe koje je predviđeno odredbama ovog odjeljka.

Z360.18. Ako bi nepridržavanje ili sumnja na nepridržavanje mogla biti relevantna za jednu ili više komponenti iz točke Z360.17 (a) i pravne subjekte i poslovne jedinice navedene u točki Z360.17. (b), angažirani partner za grupu mora poduzeti korake kako bi o tome obavijestio osobe koje obavljaju revizijski posao na tim komponentama, pravnim subjektima ili poslovnim jedinicama osim ako to nije zabranjeno zakonom ili regulativom. Ako je to potrebno, angažirani partner za grupu mora osigurati postavljenje primjerenih upita (menadžmentu ili na osnovi javnih podataka) o tome jesu li pravni subjekti ili poslovne jedinice iz točke Z360.17. (b) predmet revizije i, ako jesu, u mjeri u kojoj je to praktično moguće, utvrditi identitet revizora.

360.18. P1. Svrha ove komunikacije jest da osobe odgovorne za revizijski posao na komponentama, pravnim subjektima ili poslovnim jedinicama dobiju informacije o predmetnom pitanju i mogu odlučiti je li pitanje potrebno razriješiti i, ako je potrebno, kako to učiniti u skladu s odredbama ovog odjeljka. Zahtjev za komuniciranjem primjenjuje se bez obzira na to jesu li društvo angažiranog partnera za grupu ili mreža tog partnera iste ili različite od društava ili mreža onih koji obavljaju revizijski posao na komponentama, pravnim subjektima ili poslovnim jedinicama.

....

Poglavlje 3.

Usklađujuće izmjene i dopune promijenjenih odredbi o uslugama bez izražavanja uvjerenja (engl. Non-assurance Services – NAS) objavljene u travnju 2021.

DIO 4A. – NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 400.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

- Z400.31.** Ako subjekt postane klijent revizije tijekom ili nakon isteka razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima o kojima će društvo izraziti mišljenje, društvo mora utvrditi stvaraju li bilo kakve prijetnje neovisnosti:
- (a) financijski ili poslovni odnosi s klijentom revizije koji su postojali tijekom ili nakon razdoblja koje je obuhvaćeno financijskim izvještajima, ali prije prihvatanja revizijskog angažmana; ili
 - (b) prethodne usluge koje je društvo ili umreženo društvo pružilo klijentu revizije.

...

Poglavlje 4.

Usklađujuće izmjene i dopune Kodeksa koje proizlaze iz promjene definicije angažiranog tima

DIO 3. – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U JAVNOJ PRAKSI

ODJELJAK 300.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U JAVNOJ PRAKSI

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

...

Rješavanje prijetnji

...

Primjeri zaštitnih mjera

- 300.8. P2. Zaštitne mjere razlikuju se ovisno o činjenicama i okolnostima. Primjeri radnji koje u određenim okolnostima mogu biti zaštitne mjere kod razrješavanja prijetnji:
- ...
 - korištenjem različitih partnera i timova koji odgovaraju različitim nadređenim osobama radi pružanja usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga s izražavanjem uvjerenja mogle bi se razriješiti prijetnje temeljem samoprovjere, zagovaranja ili zbliznosti;
 - ...

ODJELJAK 310.

SUKOBI INTERESA

...

Utvrđivanje sukoba

...

Prijetnje nastale iz sukoba interesa

...

310.8. P3. Primjeri radnji koje bi mogle poslužiti kao zaštitne mjere kod razrješavanja prijetnji stvorenih sukobom interesa uključuju:

- angažiranje odvojenih timova kojima su dane jasne politike i postupci čuvanja povjerljivosti podataka;
- ...

Povjerljivost

...

Ako bi objavljivanje radi pribavljanja suglasnosti predstavljalo povredu povjerljivosti

Z310.12. Ako bi objavljivanje određenih informacija u svrhu dobivanja izričite suglasnosti dovelo do povrede povjerljivosti i ako, prema tome, nije moguće dobiti tu suglasnost, društvo mora prihvatiti ili nastaviti rad na angažmanu samo onda ako:

- (a) društvo ne djeluje u ulozi obrane za jednog klijenta koji je protiv drugog klijenta u istom predmetu;
- (b) su uvedene određene mjere kako bi se spriječilo objavljivanje povjerljivih informacija između timova koji rade za dva klijenta; i

...

Dokumentiranje

Z310.13. U okolnostima iz točke Z310.12., profesionalni računovođa mora dokumentirati:

- (a) vrstu okolnosti, uključujući ulogu koju će računovođa imati;
- (b) konkretne uspostavljene mjere za sprječavanje otkrivanja informacija između timova koji rade za dva klijenta; i

...

ODJELJAK 320.

PROFESIONALNA IMENOVANJA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu Prihvatanje klijenta i angažmana

Opće odredbe

...

320.3. P3. Prijetnja pridržavanju načela profesionalne kompetentnosti i dužne pažnje temeljem osobnog interesa stvara se onda kad tim nema ili ne može steći kompetencije potrebne za pružanje profesionalnih usluga.

...

MEĐUNARODNI STANDARDI NEOVISNOSTI

DIO 4A. – NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 400.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Razdoblje u kojem se zahtijeva neovisnost

...

400.30. P1. Razdoblje angažmana počinje kad angažirani tim započne obavljati reviziju, a završava kada se izda revizorsko izvješće. Kod ponavljajućih angažmana, razdoblje angažmana završava kasnijim od sljedeća dva događaja: kad jedna strana obavijesti drugu o prestanku profesionalnog odnosa ili kad se izda završno revizorsko izvješće.

...

400.31 A1 Prijetnje neovisnosti nastaju ako je klijentu revizije pružena usluga bez izražavanja uvjerenja tijekom ili nakon isteka razdoblja obuhvaćenog financijskim izvještajima, ali prije nego angažirani tim započne obavljati reviziju, a ta usluga ne bi bila dopuštena tijekom razdoblja angažmana.

...

ODJELJAK 510.

FINANCIJSKI INTERESI

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Financijski interesi koje imaju društvo, umreženo društvo, članova revizijskog tima i druge osobe

...

510.4. P1. Ured u kome angažirani partner obavlja poslove u vezi s revizijskim angažmanom ne mora nužno biti ured u koji je partner raspoređen. Ako angažirani partner nije smješten u istim uredskim prostorijama kao i ostali članovi angažiranog tima, potrebno je primijeniti profesionalnu prosudbu radi utvrđivanja u kojem uredu partner obavlja poslove koji se tiču angažmana.

...

PODODJELJAK 605. – USLUGE UNUTARNJE REVIZIJE (IZ PROMIJENJENE OBJAVE NAS-a)

Uvod

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

605.4. P2. Ako društvo kod obavljanja revizijskog angažmana koristi rad unutarnje revizije, MRevS-ovi zahtijevaju obavljanje postupaka kojima će se procijeniti adekvatnost tog rada. Slično tome, ako društvo ili umreženo društvo prihvati angažman pružanja usluga unutarnje revizije klijentu revizije, rezultati tih usluga mogli bi se koristiti u obavljanju vanjske revizije. Ovo bi moglo stvoriti prijetnju temeljem samoprovjere jer postoji mogućnost da će angažirani tim koristiti rezultate unutarnje revizije za potrebe revizijskog angažmana bez:

- (a) primjerenog ocjenjivanja tih rezultata; ili
- (b) primjene iste mjere profesionalnog skepticizma koju bi primjenjivali da su poslove unutarnje revizije obavljale osobe koje nisu djelatnici društva.

605.4. P3. Čimbenici koji su relevantni za utvrđivanje prijetnje temeljem samoprovjere stvorene pružanjem usluga unutarnje revizije klijentu revizije i za procjenjivanje razine takve prijetnje su:

- značajnost odnosnih iznosa u financijskim izvještajima;
- rizik pogrešnih prikazivanja povezanih s iznosima iz financijskih izvještaja;

- stupanj u kojem će se angažirani tim pouzdati u uslugu unutarnje revizije.

Kad se utvrdi prijetnja temeljem samoprovjere za klijenta revizije koji je subjekt od javnog interesa, primjenjuje se točka Z605.6.

...

DIO 4B. (IZMIJENJEN) – NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 900.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Razdoblje u kojem se zahtijeva održati neovisnost

Z900.30. Neovisnost, koju zahtijeva ovaj dio, mora se održati tijekom:

- (a) trajanja angažmana; i
- (b) razdoblja obuhvaćenog informacijama o predmetnom pitanju.

900.30. P1. Razdoblje angažmana počinje kad angažirani tim počne obavljati usluge s izražavanjem uvjerenja u kontekstu konkretnog angažmana, a završava kad se izda izvješće s izražavanjem uvjerenja. Kod ponavljajućih angažmana, razdoblje angažmana završava kad jedna strana obavijesti drugu o raskidu profesionalnog odnosa ili kad se izda završno izvješće s izražavanjem uvjerenja, ovisno koje od toga pada kasnije.

...

Z900.32. Prijetnje neovisnosti nastaju ako je klijentu usluge s izražavanjem uvjerenja pružena usluga bez izražavanja uvjerenja tijekom ili nakon isteka razdoblja obuhvaćenog informacijama o predmetnom pitanju, ali prije nego angažirani tim počne obavljati usluge s izražavanjem uvjerenja, i ako ta usluga ne bi bila dopuštena za vrijeme trajanja angažmana. U takvim okolnostima, društvo je dužno procijeniti i razriješiti svaku prijetnju neovisnosti koju je usluga stvorila. Ako prijetnje nisu na prihvatljivoj razini, društvo će prihvatiti angažman samo ako se prijetnje reduciraju na prihvatljivu razinu.

...

Poglavlje 5.

Posljedične izmjene Kodeksa povezane s upravljanjem kvalitetom

MEĐUNARODNI STANDARDI NEOVISNOSTI

DIO 4A. – NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 540.

DUGA POVEZANOST OSOBLJA (UKLJUČUJUĆI ROTIRANJE PARTNERA) S KLIJENTOM REVIZIJE

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Svi klijenti revizije

...

Z540.4. Ako društvo odluči da se od nastalih prijetnji može zaštititi jedino isključenjem osobe iz revizijskog tima rotacijom, mora utvrditi odgovarajuće razdoblje tijekom kojeg ta osoba ne smije:

- (a) biti član angažiranog tima na tom revizijskom angažmanu;
- (b) obavljati pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan sa ciljem pregleda kvalitete angažmana za angažman; ili
- (c) imati izravan utjecaj na ishod tog revizijskog angažmana.

Ovo razdoblje mora biti dovoljno dugo da omogući razrješavanje prijetnji temeljem zblizenosti i osobnog interesa. Ako je riječ o subjektima od javnog interesa, također se primjenjuju točke od Z540.5. do Z540.20.

...

Ograničenja aktivnosti u razdoblju mirovanja

Z540.20. U relevantnom razdoblju mirovanja, osoba ne smije:

- (a) biti član angažiranog tima ili obavljati pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan sa ciljem pregleda kvalitete angažmana za revizijski angažman;
- (b) obavljati konzultacije s angažiranim timom ili s klijentom o stručnim ili pitanjima koji se tiču specifičnosti gospodarske djelatnosti, transakcija ili događaja koji utječu na revizijski angažman (osim razgovora s angažiranim timom a koji su ograničeni na obavljene poslove ili zaključke donesene u posljednjoj godini razdoblja aktivnog djelovanja te osobe ako je to relevantno za tu reviziju);
- (c) biti odgovorna za vođenje ili koordinaciju profesionalnih usluga koje društvo ili umreženo društvo pruža tom klijentu revizije ili nadzirati odnos društva ili umreženog društva s tim klijentom; ili
- (d) obavljati bilo koju drugu dužnost ili obavljati poslove u vezi s klijentom revizije koji nisu prethodno navedeni, uključujući pružanje usluga bez izražavanja uvjerenja a koje bi dovele do toga da ta osoba:
 - (i) ima značajne ili učestale interakcije s višim menadžmentom ili onima koji su zaduženi za upravljanje; ili
 - (ii) izravno utječe na ishod revizijskog angažmana.

...

ODJELJAK 800.

IZVJEŠĆA O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA POSEBNE NAMJENE S OGRANIČENIM KORIŠTENJEM I DISTRIBUCIJOM (ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA)

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

...

Financijski interesi, zajmovi i garancije, bliski poslovni odnosi te obiteljski i osobni odnosi

Z800.10. Ako društvo obavlja kvalificirani revizijski angažman:

- (a) relevantne odredbe odjeljaka 510., 511., 520., 521., 522., 524. i 525. mora primjenjivati samo u odnosu na članove revizijskog tima, članove njihovih najužih obitelji i, kad je primjenjivo, članove njihovih užih obitelji;

(b) dužno je utvrditi, ocijeniti i postupati sa svim prijetnjama neovisnosti koje su nastale uslijed postojanja interesa i odnosa navedenih u odjeljcima 510., 511., 520., 521., 522., 524. i 525., između klijenta revizije i sljedećih članova revizijskog tima:

- (i) osobe koje pružaju savjete o stručnim pitanjima, specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcijama ili događajima; i
- (ii) osobe koje obavljaju pregled ili pregled koji je konzistentan s ciljem pregleda kvalitete angažmana za angažman;

(c) mora procijeniti i postupati sa svim prijetnjama za koje revizijski tim ima razloga vjerovati kako su nastale zbog interesa i odnosa između klijenta revizije i drugih osoba unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod revizijskog angažmana.

...

DIO 4B. (IZMIJENJEN) – NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 940.

DUGA POVEZANOST OSOBLJA S KLIJENTOM USLUGA S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

...

Z940.4. Ako se društvo odluči da je razinu nastalih prijetnji moguće razriješiti samo tako što će rotiranjem osoblja osobu isključiti iz tima za uslugu s izražavanjem uvjerenja, mora utvrditi primjereno razdoblje tokom kojeg ta osoba ne smije:

- (a) biti član angažiranog tima za uslugu s izražavanjem uvjerenja;
- (b) obavljati pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan sa ciljem pregleda kvalitete angažmana za revizijski angažman; ili
- (c) ostvarivati izravan utjecaj na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja.

To razdoblje mora biti dovoljno dugo da omogući razrješavanje prijetnji temeljem zblizenosti ili osobnog interesa.

ODJELJAK 990.

IZVJEŠĆA S OGRANIČENIM KORIŠTENJEM I DISTRIBUCIJOM (ANGAŽMANI S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA)

...

Financijski interesi, zajmovi i garancije, bliski poslovni odnosi, obiteljski i osobni odnosi

Z990.7. Ako društvo obavlja kvalificirani angažman s izražavanjem uvjerenja:

- (a) relevantne odredbe odjeljaka 910., 911., 920., 921., 922. i 924. mora primjenjivati samo u odnosu na članove angažiranog tima i članove njihovih najužih i užih obitelji;

(b) dužno je utvrditi, ocijeniti i postupati sa svim prijetnjama neovisnosti nastalim uslijed postojanja interesa i odnosa, navedenim u odjeljcima 910., 911., 920., 921., 922. i 924., između klijenta usluga s izražavanjem uvjerenja i sljedećih članova tima za izražavanje uvjerenja:

(i) oni koji pružaju savjete o stručnim pitanjima, specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcijama ili događajima; i

(ii) oni koji obavljaju pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan s ciljem pregleda kvalitete angažmana za angažman; i

(c) društvo je dužno procijeniti i postupati sa svim prijetnjama za koje angažirani tim ima razloga vjerovati da su nastale uslijed postojanja interesa i odnosa između klijenta usluga s izražavanjem uvjerenja i drugih osoba unutar društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja, kao što je navedeno u odjeljcima 910., 911., 920., 921., 922. i 924.

...

Poglavlje 6. Promjene Pojmovnika

Tim za
izražavanje
uvjerenja

(a) Svi članovi angažiranog tima koji radi na angažmanu za izražavanje uvjerenja.

(b) sve druge osobe unutar društva ili koje su angažirane od strane društva koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana s izražavanjem uvjerenja, uključujući:

(i) osobe koje preporučuju naknadu za angažiranog partnera ili koje obavljaju izravan nadzor, upravljaju ili na drugi način nadziru partnera na angažmanu s izražavanjem uvjerenja u vezi s obavljanjem tog angažmana;

(ii) osobe koje obavljaju konzultacije o stručnim pitanjima i specifičnostima za pojedine djelatnosti, transakcije ili događaje za potrebe angažmana s izražavanjem uvjerenja: i

(iii) osobe koje obavljaju pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan s ciljem pregleda kvalitete angažmana za angažman.

Klijent revizije

Subjekt u vezi s kojim društvo obavlja angažman revizije. Ako je klijent revizije društvo uvršteno na burzi, pod tim pojmom se uvijek podrazumijevaju i s njime povezani subjekti. Ako klijent revizije nije društvo uvršteno na burzi, pod tim pojmom se podrazumijevaju oni povezani subjekti nad kojima klijent revizije ima izravnu ili neizravnu kontrolu (vidjeti i točku Z400.20.).

U dijelu 4A., pojam 'klijent revizije' primjenjuje se u jednakom značenju i na 'klijenta uvida'.

U slučaju revizije grupe vidjeti definiciju klijenta revizije grupe.

Revizijski tim

(a) svi članovi angažiranog tima za angažman revizije;

(b) sve druge osobe unutar društva ili koje su angažirane od strane društva, a koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana revizije, uključujući:

i. osobe koje preporučuju nagradu za angažiranog partnera ili izravno nadziru, upravljaju ili na drugi način nadziru angažiranog partnera u vezi s obavljanjem tog angažmana, uključujući sve osobe koje su redom višeg ranga od angažiranog partnera sve do razine glavnog ili poslovnog partnera (izvršnog direktora ili njegovog ekvivalenta);

ii. osobe koje za angažman obavljaju konzultacije o stručnim pitanjima i specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcija ili događaja za potrebe angažmana; i

iii. osobe koje obavljaju pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan sa ciljem pregleda kvalitete angažmana za angažman; i

(c) *bilo koji pojedinac unutar umreženog društva koji može izravno utjecati na ishod angažmana revizije.*

U dijelu 4A., pojam 'revizijski tim' primjenjuje se u jednakom značenju i na 'tim za uvid'. U slučaju revizije grupe, vidjeti definiciju revizijskog tima za grupu.

Komponenta

Subjekt, poslovna jedinica, funkcija ili poslovna aktivnost, ili neka njihova kombinacija, koju je utvrdio revizor grupe za potrebe planiranja i obavljanja revizijskih postupaka u reviziji grupe.

Klijent revizije komponente

Komponenta u vezi s kojom revizorsko društvo grupe ili revizorsko društvo komponente obavlja revizijski posao za potrebe revizije grupe. Kad je komponenta:

(a) pravna osoba, klijent revizije komponente je subjekt i svi povezani subjekti nad kojima subjekt ima izravnu ili neizravnu kontrolu; ili

(b) poslovna jedinica, funkcija ili poslovna aktivnost (ili neka njihova kombinacija), klijent revizije komponente je pravna osoba ili subjekt kojima poslovna jedinica pripada ili u kojemu se obavlja funkcija ili poslovna aktivnost.

Revizorsko društvo komponente

Društvo koje obavlja revizijski posao u vezi s komponentom za potrebe revizije grupe.

Angažirani tim

Svi partneri i osoblje koji obavljaju angažman i svi drugi pojedinci koji obavljaju postupke na angažmanu, isključujući vanjske stručnjake i unutarnje revizore koji pružaju izravnu pomoć u angažmanu.

U dijelu 4A., pojam »angažirani tim« odnosi se na pojedince koji obavljaju postupke revizije ili uvida na revizijskom angažmanu ili angažmanu uvida, respektivno. Ovaj je pojam dodatno opisan u točki 400.9.

MRevS 220 (izmijenjen) daje daljnje smjernice o definiciji angažiranog tima u kontekstu revizije financijskih izvještaja.

MRevS 620 definira revizorovog stručnjaka kao pojedinca ili organizaciju koja posjeduje stručnost u području koje nije računovodstvo ili revizija, čiji rad u tom području revizor koristi kao pomoć revizoru u pribavljanju dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza. MRevS 620 uređuje odgovornosti revizora u vezi s radom takvih stručnjaka.

	<p><i>MRevS 610 (izmijenjen 2013.) uređuje odgovornosti revizora ako revizor koristi rad unutarnjih revizora, uključujući korištenje unutarnjih revizora za pružanje izravne pomoći u revizijskom angažmanu.</i></p> <p><i>U dijelu 4B. pojam »angažirani tim« odnosi se na pojedince koji obavljaju postupke za izražavanje uvjerenja na angažmanu za izražavanje uvjerenja.</i></p>
Grupa	Izvještajni subjekt za koji se sastavljaju financijski izvještaji grupe.
Revizija grupe	Revizija financijskih izvještaja grupe.
Klijent revizije grupe	Subjekt na čijim financijskim izvještajima grupe revizorsko društvo grupe obavlja revizijski angažman. Ako je subjekt uvršten na burzu, klijent revizije grupe uvijek će uključivati svoje povezane subjekte i sve druge komponente na kojima se obavlja revizijski posao. Ako subjekt nije subjekt uvršten na burzu, klijent revizije grupe uključuje povezane subjekte nad kojima taj subjekt ima izravnu ili neizravnu kontrolu i sve druge komponente na kojima se obavlja revizijski posao.
Revizorsko društvo grupe	<i>Vidjeti i točku Z400.20.</i> Društvo koje izražava mišljenje o financijskim izvještajima grupe.
Revizijski tim grupe	(a) Svi članovi angažiranog tima za reviziju grupe, uključujući pojedince unutar ili angažirane od strane revizorskih društava koji obavljaju revizijske postupke povezane s komponentama za svrhe revizije grupe; (b) svi ostali unutar revizorskog društva grupe ili angažirani od strane revizorskog društva koji mogu izravno utjecati na ishod revizije grupe, uključujući: (i) one koji preporučuju naknadu ili koji obavljaju izravan nadzor, poslovodni ili drugi nadzor nad angažiranim partnerom za grupu u vezi s obavljanjem revizije grupe, uključujući one na svim uzastopno višim razinama iznad angažiranog partnera za grupu do pojedinca koji je viši ili poslovodni partner društva (glavni izvršni direktor ili ekvivalent); (ii) one koji pružaju konzultacije o tehničkim pitanjima ili pitanjima koja su specifična za industriju, transakcijama ili događajima za reviziju grupe; i (iii) one koji obavljaju pregled kvalitete angažmana ili pregled u skladu s ciljem pregleda kvalitete angažmana za reviziju grupe; (c) svi drugi pojedinci unutar umreženog društva koje je dio mreže revizorskog društva grupe koji mogu izravno utjecati na ishod revizije grupe; i (d) svi drugi pojedinci unutar revizorskog društva koje nije dio mreže revizorskog društva grupe, a koji mogu izravno utjecati na ishod revizije grupe.
Angažirani partner za grupu	Angažirani partner koji je odgovoran za reviziju grupe.
Financijski izvještaji grupe	Financijski izvještaji koji uključuju financijske informacije više od jednog subjekta ili poslovne jedinice kroz postupak konsolidacije.

Ključni revizijski partner	Angažirani partner, pojedinac odgovoran za pregled kvalitete angažmana i drugi revizijski partneri, ako postoje, u angažiranom timu koji donose ključne odluke ili prosudbe o značajnim pitanjima u vezi s revizijom financijskih izvještaja o kojima će društvo izraziti mišljenje. Ovisno o okolnostima i ulozi pojedinaca u reviziji, »ostali revizijski partneri« mogu uključivati, na primjer, angažirane partnere za određene komponente u reviziji grupe, kao što su značajna ovisna društva ili dijelovi poslovanja.
Tim za uvid	(a) Svi članovi tima koji radi na angažmanu uvida; i (b) sve druge osobe unutar društva, ili koje je angažiralo društvo, koje mogu izravno utjecati na ishod angažmana uvida, uključujući: i. osobe koje preporučuju nagradu, ili izravno nadziru, upravljaju ili na drugi način nadziru angažiranog partnera u vezi s obavljanjem angažmana, uključujući one koji su redom višeg ranga od angažiranog partnera sve do glavnog ili poslovodnog partnera (izvršnog direktora ili njegovog ekvivalenta); ii. osobe koje obavljaju konzultacije o stručnim pitanjima, specifičnostima pojedinih djelatnosti, transakcijama ili događajima za potrebe angažmana; iii. osobe koje obavljaju pregled kvalitete angažmana ili pregled koji je konzistentan s ciljem pregleda kvalitete angažmana; i (c) svi drugi pojedinci unutar umreženog društva koji mogu izravno utjecati na ishod angažmana uvida.

Poglavlje 7.

Promjene Pojmovnika koje proizlaze iz odobrenih promjena definicija uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa

Klijent revizije ¹	Subjekt u odnosu na koji društvo obavlja revizijski angažman. Ako je klijent subjekt čijim vrijednosnim papirima se javno trguje, u skladu s točkama Z400.22. i Z400.23., klijent revizije uvijek uključuje svoje povezane subjekte. Ako klijent revizije nije subjekt čijim vrijednosnim papirima se javno trguje, klijent revizije uključuje one povezane subjekte nad kojima klijent ima izravnu ili neizravnu kontrolu. (<i>Vidjeti također točku Z400.27.</i>) <i>U dijelu 4A., pojam »klijent revizije« jednako se primjenjuje na »klijent uvida«.</i> <i>U slučaju revizije grupe, vidjeti definiciju klijenta revizije grupe.</i>
-------------------------------	---

¹ Predložene usklađujuće izmjene i dopune stupit će na snagu s promjenama definicije klijenta revizije u konačnoj objavi: *Promjene definicije uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa u Kodeksu*, od 11. travnja 2022.

Klijent revizije grupe – Subjekt na čijim financijskim izvještajima grupe revizorsko društvo grupe obavlja revizijski angažman. Ako se subjektovim vrijednosnim papirima javno trguje, klijent revizije grupe uvijek uključuje svoje povezane subjekte i sve druge komponente na kojima se obavlja revizijski posao. Ako se subjektovim vrijednosnim papirima javno ne trguje, klijent revizije grupe uključuje povezane subjekte nad kojima taj subjekt ima izravnu ili neizravnu kontrolu i sve druge komponente na kojima se obavlja revizijski posao.

Vidjeti i točku Z400.27.

DATUM STUPANJA NA SNAGU

- Izmjene odjeljka 400. koje se odnose na promjene definicije angažiranog tima i nove odredbe u odjeljku 405. koje se odnose na revizije grupe (poglavlje 1.) bit će na snazi za revizije i uvide u financijske izvještaje i revizije financijskih izvještaja grupe za razdoblja koja počinju 15. prosinca 2023. ili nakon tog datuma.
- Sljedeće usklađujuće i posljedične promjene stupit će na snagu od 15. prosinca 2023.:
 - usklađujuće izmjene i dopune odjeljka 360. radi usklađivanja s terminologijom MRevS-a 600 (izmijenjen) u poglavlju 2.;
 - usklađujuće izmjene i dopune revidiranih odredbi o uslugama vez izražavanja uvjerenja u odjeljku 400. u poglavlju 3.;
 - usklađujuće izmjene i dopune odjeljaka 300., 310., 320., 400., 510., 605. i 900. koje proizlaze iz promjena definicija angažiranog tima u poglavlju 4.;
 - posljedične izmjene i dopune odjeljaka 540., 800., 940. i 990. u poglavlju 5. koje su povezane s upravljanjem kvalitetom.
- Promjene Pojmovnika u poglavlju 6. stupaju na snagu:
 - za revizije i uvide u financijske izvještaje i revizije financijskih izvještaja grupe za razdoblja financijskih izvještaja koja počinju 15. prosinca 2023. ili nakon tog datuma;
 - za angažmane s izražavanjem uvjerenja, koji nisu revizija ni uvid, revizijski angažmani povezani s osnovnim predmetom koji obuhvaćaju razdoblja koja počinju 15. prosinca 2023. ili nakon tog datuma; inače, od 15. prosinca 2023.

Izmjene Pojmovnika koje proizlaze iz odobrenih promjena definicije subjekta uvrštenog na burzu i subjekta od javnog interesa

- Izmjene Pojmovnika koje proizlaze iz odobrenih promjena definicija uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa u poglavlju 7. stupit će na snagu za revizije financijskih izvještaja i financijskih izvještaja grupe za razdoblja koja počinju 15. prosinca 2024. ili nakon tog datuma.

Promjene definicije klijenta revizije u *Konačnoj objavi: Promjene definicija uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa u Kodeksu*, objavljenom 11. travnja 2022., stupit će na snagu s usklađujućim izmjenama u poglavlju 7.

Ranije usvajanje bit će dozvoljeno.

PRIJELAZNA ODREDBA

Za angažmane koji se ne odnose na usluge s izražavanjem uvjerenja koje je revizorsko društvo izvan mreže revizorskog društva grupe sklopilo s revizijskim klijentom koji je komponenta prije 15. prosinca 2023. i za koje je rad već započeo, revizorsko društvo komponente može nastaviti takve angažmane prema postojećim odredbama Kodeksa do njihovog dovršetka u skladu s izvornim uvjetima angažmana.

PROMJENE KODEKSA POVEZANE S TEHNOLOGIJOM ČISTA VERZIJA

Promjene se odnose na izdanje Kodeksa iz 2022., uključujući odobrene promjene koje još nisu na snazi od prosinca 2022. a odnose se na: *Definicije uvrštenog subjekta i subjekta od javnog interesa i Definicije angažiranog tima i revizija grupa.*

DIO 1 – PRIDRŽAVANJE KODEKSA, TEMELJNA NAČELA I KONCEPTUALNI OKVIR

...

ODJELJAK 110. – TEMELJNA NAČELA

...

PODODJELJAK 113. – PROFESIONALNA KOMPETENTNOST I DUŽNA PAŽNJA

Z113.1. Profesionalni računovođa mora se pridržavati načela profesionalne kompetentnosti i dužne pažnje koje zahtijeva:

(a) stjecanje i održavanje razine profesionalnog znanja i vještina koja je potrebna da bi klijent ili poslodavna organizacija dobili kompetentnu profesionalnu uslugu utemeljenu na važećim stručnim i profesionalnim standardima, te relevantnim propisima; i

(b) pažljivo obavljanje svojih poslova u skladu s primjenjivim stručnim i profesionalnim standardima.

113.1 P1. Pružanje usluga klijentima i poslodavnim organizacijama s profesionalnom kompetentnošću zahtijeva ispravnu prosudbu u primjeni stručnog znanja i vještina pri obavljanju profesionalnih aktivnosti.

113.1 P2. Potrebna znanja i vještine za profesionalnu aktivnost ovise o vrsti aktivnosti koja se obavlja. Npr. povrh primjene bilo kojeg tehničkog znanja relevantnog za profesionalnu aktivnost, međuljudske, komunikacijske i organizacijske vještine olakšavaju interakciju profesionalnog računovođe sa subjektima i pojedincima s kojima računovođa ima interakciju.

113.1 P3. Održavanje profesionalne kompetentnosti zahtijeva od profesionalnog računovođe stalnu svjesnost i razumijevanje relevantnih stručnih, profesionalnih, poslovnih i tehnoloških promjena koje su relevantne za profesionalnu aktivnost koju poduzima računovođa. Stalno profesionalno usavršavanje omogućava računovođi razvijanje i održavanje svoje sposobnosti kompetentnog rada u profesionalnom okruženju.

113.1 P4. Pažljivost podrazumijeva obvezu djelovanja u skladu sa zahtjevima angažmana, promišljeno, temeljito i pravovremeno.

Z113.2. Sukladno načelu profesionalne kompetentnosti i dužne pažnje, profesionalni računovođa mora poduzeti sve razumne korake kako bi osigurao da oni koji kao pripadnici profesije rade pod njegovim vodstvom budu odgovarajuće osposobljeni i nadzirani.

Z113.3. Ako je primjereno, profesionalni računovođa mora upoznati klijente, poslodavnu organizaciju i ostale korisnike svojih profesionalnih aktivnosti s ograničenjima koja su svojstvena tim aktivnostima i objasniti im implikacije tih ograničenja.

PODODJELJAK 114 – POVJERLJIVOST

- Z114.1.** Profesionalni računovođa mora se pridržavati načela povjerljivosti koje od njega zahtijeva poštivanje povjerljivosti informacija koje je stekao u profesionalnim i poslovnim odnosima. Profesionalni računovođa je dužan:
- (a) biti na oprezu, čak i u društvenom okruženju, spram nehotičnog otkrivanja povjerljivih informacija i to osobito bliskim poslovnim suradnicima ili članovima uže ili najuže obitelji;
 - (b) održavati povjerljivost informacija unutar društva ili poslodavne organizacije;
 - (c) održavati povjerljivost informacija koje mu je otkrio budući klijent ili poslodavna organizacija; i
 - (d) poduzeti sve razumne korake kako bi osigurao da osoblje pod njegovim nadzorom, te osobe od kojih prima savjete i pomoć poštuju njegovu obvezu čuvanja povjerljivosti.
- 114.1. P1. Održavanje povjerljivosti informacija stečenih tijekom profesionalnih i poslovnih odnosa podrazumijeva da profesionalni računovođa poduzima odgovarajuće radnje za zaštitu povjerljivosti takvih informacija tijekom njihovog prikupljanja, korištenja, prijenosa, pohrane ili zadržavanja, širenja i zakonitog uništavanja.
- Z114.2.** Podložno točki Z114.3. profesionalni računovođa ne smije:
- (a) otkrivati povjerljive informacije koje je stekao u tijeku profesionalnih i poslovnih odnosa;
 - (b) koristiti povjerljive informacije koje su stečene u tijeku profesionalnih i poslovnih odnosa radi sjecanja koristi za računovođu, društvo, poslodavnu organizaciju ili za treću stranu;
 - (c) koristiti ili otkrivati povjerljive informacije koje su stečene ili primljene u tijeku profesionalnog ili poslovnog odnosa nakon prestanka tog odnosa; i
 - (d) koristiti ili otkrivati informacije u odnosu na koje se primjenjuje obveza povjerljivosti bez obzira na to jesu li te informacije postale javno dostupne, bilo zakonito ili nezakonito.
- Z114.3.** Iznimno od točke Z114.2., profesionalni računovođa može otkriti ili upotrijebiti povjerljive informacije ako:
- (a) postoji zakonska ili profesionalna dužnost ili pravo na takvo činjenje; ili
 - (b) je ovlašten od strane klijenta ili bilo koje osobe koja ima ovlasti dopustiti otkrivanje ili korištenje povjerljivih informacija i to nije zabranjeno zakonom ili regulativom.
- 114.3. P1. Povjerljivost je u službi javnog interesa jer olakšava slobodan protok informacija između klijenta profesionalnog računovođe ili poslodavne organizacije i računovođe zbog spoznaje da pri tome te informacije neće biti otkrivene trećoj strani. Bez obzira na to, profesionalni računovođe mogu biti obvezni ili imaju obvezu ili pravo otkriti povjerljive informacije u sljedećim okolnostima:
- (a) zakon ili regulative zahtijeva otkrivanje informacija za potrebe, na primjer:
 - (i) pripremanja dokumentacije ili drugih dokaza tijekom sudskog postupka; ili

(ii) prijavljivanja uočenih povreda zakona nadležnim javnim tijelima; i

(b) postoji profesionalna obveza ili pravo na otkrivanje ili korištenje informacija, ako to zakon ili regulativa ne zabranjuje:

(i) radi provjere kvalitete od strane profesionalnog tijela;

(ii) radi odgovora na upit ili istragu profesionalnog ili regulativnog tijela;

(iii) radi zaštite profesionalnih interesa profesionalnog računovođe u sudskim postupcima; ili

(iv) radi pridržavanja stručnih i profesionalnih standarda, uključujući i pridržavanje etičkih zahtjeva.

114.3. P2. Čimbenici koji se, ovisno o okolnostima, moraju razmotriti kod odlučivanja o tome treba li otkriti povjerljive informacije uključuju:

- bi li interesi bilo kojih strana, uključujući treće strane čiji interesi bi mogli biti pogođeni, mogli biti oštećeni ako klijent ili poslodavna organizacija ovlasti profesionalnog računovođa za otkrivanje ili korištenje informacije;

- jesu li su sve relevantne informacije poznate i onoliko koliko je to izvedivo potvrđene. Čimbenici koji utiču na odluku o otkrivanju ili korištenju informacija, uključuju:

- nepotkrijepljene činjenice,

- nepotpune informacije,

- neutemeljene zaključke.

- predložena sredstva priopćivanja informacija;

- jesu li primjereni primatelji oni kojima se upućuje informacija ili omogućava pristup informacijama.

- bilo koji primjenjivi zakon ili regulativu (uključujući one koji uređuju privatnost) u jurisdikciji u kojoj bi moglo doći do otkrivanja i, ako se razlikuje, u jurisdikciji iz koje potječu povjerljive informacije.

114.3. P3. Okolnosti u kojima društvo ili poslodavna organizacija traži odobrenje za korištenje ili otkrivanje povjerljivih informacija uključuju, kad će se informacije koristiti u svrhu osposobljavanja, za razvoj proizvoda ili tehnologije, za istraživanje ili kao izvorni materijal za industrijske ili druge referentne podatke (engl. benchmarking) ili studije. Takvo ovlaštenje može biti općenito u svojoj primjeni (na primjer, u vezi s uporabom informacija za potrebe internog osposobljavanja ili za inicijative u svrhu poboljšanja kvalitete). Prilikom dobivanja odobrenja pojedinca ili subjekta koji je pružio takve informacije za uporabu u određenim okolnostima, relevantna razmatranja koja treba priopćiti (po mogućnosti u pisanom obliku) mogu uključivati:

- vrstu informacija koje će se koristiti ili otkrivati;

- svrhu za koju će se informacije upotrebljavati ili otkrivati (na primjer, tehnološki razvoj, istraživanje ili komparativna analiza podataka ili studija);

- pojedinac ili subjekt koji će poduzimati aktivnost za koju će se informacije koristiti ili otkrivati;

- hoće li se identitet pojedinca ili subjekta koji je pružio takve informacije ili bilo kojeg pojedinca ili subjekta na koje se te informacije odnose moći utvrditi na temelju rezultata aktivnosti za koju će se informacije upotrebljavati ili otkrivati.

114.4. Profesionalni računovođa mora nastaviti pridržavati se načela povjerljivosti i nakon prestanka njegovog odnosa s klijentom ili poslodavnom organizacijom. Kod promjene poslodavca ili stjecanja novog klijenta, računovođa ima pravo koristiti ranije iskustvo, ali neće koristiti niti otkriti ni jednu povjerljivu informaciju stečenu ili primljenu u tijeku profesionalnog ili poslovnog odnosa.

...

ODJELJAK 120.

KONCEPTUALNI OKVIR

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Opće odredbe

Z120.5 Kod primjene konceptualnog okvira, profesionalni računovođa mora:

- (a) imati ispitivački um;
- (b) primijeniti profesionalnu prosudbu; i
- (c) koristiti test razumne i informirane treće strane iz točke 120.5. P9.

Imati ispitivački um

120.5. P1. Ispitivački um preduvjet je za stjecanje razumijevanja poznatih činjenica i okolnosti potrebnih za pravilnu primjenu konceptualnog okvira. Imati ispitivački um uključuje:

- (a) razmatranje izvora, relevantnosti i dostatnosti dobivenih informacija, uzimajući u obzir vrstu, opseg i rezultate profesionalne aktivnosti koja se poduzima; i
- (b) otvorenost i oprez u pogledu potrebe za daljnjom istragom ili drugim djelovanjem.

120.5. P2. Kad se razmatra izvor, relevantnost i dostatnost dobivenih informacija, profesionalni računovođa mogao bi, između ostalog, razmotriti:

- jesu li se pojavile nove informacije ili je li došlo do promjena u činjenicama i okolnostima;
- utječe li na informacije ili njihov izvor pristranost ili osobni interes;
- postoji li razlog za zabrinutost da bi potencijalno relevantne informacije mogle nedostajati iz činjenica i okolnosti poznatih računovođi;
- postoji li nedosljednost između poznatih činjenica i okolnosti i očekivanja računovođe;
- pružaju li informacije razumno osnovu na kojoj se može doći do zaključka;
- mogu li postojati i drugi razumni zaključci koji bi se mogli donijeti na temelju dobivenih informacija.

120.5. P3. Točka Z120.5 zahtijeva od svih profesionalnih računovođa posjedovanje ispitivačkog uma pri utvrđivanju, procjenjivanju i razrješavanju prijetnji temeljnim načelima. Ovaj preduvjet za primjenu konceptualnog okvira primjenjuje se na sve računovođe bez obzira koju profesionalnu aktivnost obavljaju. Standardi u vezi s revizijom, uvidom i drugim izražavanjima uvjerenja, uključujući one koje je izdao IAASB, također od računovođa zahtijevaju primjenu profesionalnog skepticizma koji uključuje kritičku procjenu dokaza.

Primjena profesionalne prosudbe

120.5. P4. Profesionalna prosudba uključuje primjenu relevantne stručne osposobljenosti, profesionalnog znanja, vještina i iskustva koji su razmjerni činjenicama i okolnostima, uzimajući u obzir vrstu i opseg konkretnih profesionalnih aktivnosti, te zahvaćene interese i odnose.

120.5. P5. Profesionalna prosudba je potrebna onda kada profesionalni računovođa primjenjuje konceptualni okvir radi donošenja informiranih odluka o mogućim pravcima daljnjeg postupanja i radi utvrđenja jesu li te odluke primjerene u danim okolnostima. Pri tom utvrđivanju računovođa bi mogao razmotriti pitanja kao što su:

- jesu li stručno znanje i iskustvo profesionalnog računovođe dovoljni za donošenje zaključka;
- postoji li potreba za konzultacijom s drugim osobama koje posjeduju relevantnu stručnost ili iskustvo;
- utječu li vlastita pristranost ili predrasude profesionalnog računovođe na njegovu profesionalnu prosudbu.

120.5. P6. Okolnosti u kojima profesionalni računovođe obavljaju profesionalne aktivnosti i uključeni čimbenici znatno se razlikuju po svom opsegu i složenosti. Profesionalna prosudba koju koriste računovođe možda će morati uzeti u obzir složenost koja proizlazi iz složenog učinka interakcije između, i promjena, elemenata činjenica i okolnosti koji su neizvjesni te varijabli i pretpostavki koje su međusobno povezane ili međuovisne.

120.5 P7. Upravljanje složenošću uključuje:

- informiranje društva ili poslodavne organizacije i, prema potrebi, relevantnih dionika o inherentnim neizvjesnostima ili poteškoćama koje proizlaze iz činjenica i okolnosti. (Vidjeti točku Z113.3)
- biti oprezan spram bilo kakvog razvoja događaja ili promjena u činjenicama i okolnostima i procjenjivati mogu li one utjecati na bilo kakve prosudbe koje je računovođa donio. (Vidjeti točke: Z120.5. do 120.5. P3. i Z120.9. do 120.9. P2.)

120.5 P8. Upravljanje složenošću može uključivati i sljedeće:

- analiziranje i istraživanje, ako je relevantno, svih neizvjesnih elemenata, varijabli i pretpostavki te načina na koji su povezani ili međusobno ovisni;
- korištenje tehnologije za analizu relevantnih podataka za stvaranje prosudbe profesionalnog računovođe;
- savjetovanje s drugima, uključujući stručnjake, kako bi se osiguralo odgovarajuće preispitivanje i dodatni input kao dio procesa ocjenjivanja.

Razumna i informirana treća strana

120.5. P9. Test razumne i informirane treće strane odnosi se na situaciju u kojoj profesionalni računovođa razmatra bi li vjerojatno neka druga osoba donijela iste zaključke kao i on. Ovo razmatranje obavlja se iz perspektive razumne i informirane treće strane koja odvaguje sve relevantne činjenice i okolnosti koje su u trenutku donošenja zaključaka bile poznate ili bi se razumno moglo očekivati da budu poznate računovođi. Razumna i informirana treća strana ne mora biti računovođa, ali u pravilu treba imati relevantno znanje i iskustvo za razumijevanje i nepristranu prosudbu primjerenosti zaključaka do kojih je došao računovođa.

...

Ostala razmatranja pri primjeni konceptualnog okvira

Pristranost

- 120.12. P1. Svjesna ili nesvjesna pristranost utječe na primjenu profesionalnog prosuđivanja pri utvrđivanju, procjeni i rješavanju prijetnji pridržavanju temeljnih načela.
- 120.12. P2. Primjeri potencijalnih pristranosti kojih treba biti svjestan prilikom primjene profesionalnog prosuđivanja uključuju:
- pristranost sidrenja, što je tendencija korištenja početnog dijela informacija kao sidra prema kojem se naknadne informacije neadekvatno procjenjuju;
 - pristranost automatizacije, što je tendencija favoriziranja izlaznih vrijednosti generiranih iz automatiziranih sustava, čak i kad ljudsko rasuđivanje ili kontradiktorne informacije postavljaju pitanje je li takav izlaz pouzdan ili prikladan za svrhu;
 - pristranost dostupnosti, što je tendencija davanja veće važnosti događajima ili iskustvima koja odmah padnu na pamet ili su lako dostupna nego onima koja to nisu;
 - pristranost potvrđivanja, što je tendencija da se veći značaj daje informacijama koje potkrepljuju postojeće uvjerenje od informacija koje su u suprotnosti ili bacaju sumnju na to uvjerenje;
 - grupno razmišljanje, što je tendencija da skupina pojedinaca obeshrabri individualnu kreativnost i odgovornost i kao rezultat toga donese odluku bez kritičkog rasuđivanja ili razmatranja alternativa;
 - pretjerano pouzdanje, što je tendencija precjenjivanja vlastite sposobnosti donošenja točnih procjena rizika ili drugih prosudbi ili odluka;
 - pristranost reprezentativnosti, što je tendencija da se razumijevanje temelji na obrascu iskustava, događaja ili uvjerenja za koje se pretpostavlja da su reprezentativni;
 - selektivna percepcija, što je tendencija da očekivanja osobe utječu na način na koji osoba gleda na određeno pitanje ili osobu.
- 120.12. P3. Radnje koje bi mogle ublažiti učinak pristranosti uključuju:
- traženje savjeta od stručnjaka kako bi se dobila dodatna ulazna informacija;
 - savjetovanje s drugima kako bi se osigurao odgovarajući izazov kao dio procesa evaluacije;
 - educiranje za utvrđivanje pristranosti kao dio stručnog usavršavanja.

Organizacijska kultura

- 120.13. P1. Učinkovita primjena konceptualnog okvira od strane profesionalnog računovođe poboljšava se kad se kroz unutarnju kulturu organizacije računovođe promiče važnost etičkih vrijednosti koje su u skladu s temeljnim načelima i drugim odredbama utvrđenima u Kodeksu.
- 120.13. P2. Promicanje etičke kulture unutar organizacije najučinkovitije je kad:
- a) vođe i oni u poslovodnim ulogama promiču važnost etičkih vrijednosti organizacije i smatraju sebe i druge odgovornima za pokazivanje tih vrijednosti;

b) uspostavljeni su primjereni programi obrazovanja i osposobljavanja, procesi upravljanja te kriteriji vrednovanja i nagrađivanja uspješnosti koji promiču etičku kulturu;

c) uspostavljene su učinkovite politike i postupci za poticanje i zaštitu onih koji prijavljuju stvarno ili sumnjivo nezakonito ili neetično ponašanje, uključujući zviždače; i

d) organizacija se pridržava etičkih vrijednosti u svojim odnosima s trećim stranama.

120.13. P3. Od profesionalnih računovođa očekuje se:

(a) poticanje i promicanje kulture temeljene na etici u organizaciji računovođa, uzimajući u obzir njihovu poziciju i radni staž; i

(b) pokazivati etičko ponašanje u dogovaranjima s pojedincima te sa subjektima s kojima računovođe, društvo ili poslodavna organizacija imaju profesionalni ili poslovni odnos.

...

2. DIO – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U GOSPODARSTVU

ODJELJAK 200.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U GOSPODARSTVU

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

- Z200.5.** Profesionalni računovođa se mora pridržavati temeljnih načela iz odjeljka 110. i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi utvrdio, procijenio i postupao s prijetnjama pridržavanju temeljnih načela.
- 200.5. P1. Profesionalni računovođa je odgovoran za promicanje zakonitih ciljeva računovođine poslodavne organizacije. Namjera Kodeksa nije otežati računovođama obavljanje te dužnosti već obuhvatiti okolnosti u kojima bi pridržavanje temeljnih načela moglo biti kompromitirano.
- 200.5. P2. Profesionalni računovođe mogu promovirati stav poslodavne organizacije ako na taj način doprinose postizanju zakonitih ciljeva te organizacije, pod uvjetom da ne daju lažne izjave ili izjave koje bi mogle dovesti u zabludu. Takvo postupanje u pravilu ne stvara prijetnju temeljem zagovaranja.
- 200.5. P3. Što je profesionalni računovođa višeg ranga, to je više u prilici i u mogućnosti pristupiti informacijama, te utjecati na politike i odluke koje donose ili radnje koje poduzimaju druge osobe iz poslodavne organizacije. U onoj mjeri u kojoj su to u mogućnosti napraviti s obzirom na njihovu poziciju i rang u organizaciji, od računovođa se očekuje da u okviru organizacije potiču i promoviraju kulturu utemeljenu na etici i pokazuju etičko ponašanje u odnosima s pojedincima i subjektima s kojima računovođa ili poslovodna organizacija ima profesionalni ili poslovni odnos u skladu s točkom 120.13 P3. Primjeri radnji koje bi mogli poduzeti uključuju uvođenje, implementaciju i nadziranje:

- programa edukacije i osposobljavanja o etičkim pitanjima;
- procesa upravljanja i ocjenjivanja uspješnosti te kriterija nagrađivanja koji promiču etičku kulturu;
- politika u pogledu etike i zviždača;
- politika i postupaka koji su oblikovani u cilju prevencije nepridržavanja zakona i regulative.

Utvrđivanje prijetnji

200.6. P1. Prijetnje pridržavanju temeljnih načela mogle bi biti stvorene temeljem čitavog niza činjenica i okolnosti. Različite kategorije prijetnji opisane su u točki 120.6. P3. U nastavku teksta navodimo primjere činjenica i okolnosti iz svake od tih kategorija koje bi mogle stvoriti prijetnje s kojima se profesionalni računovođa susreće kod obavljanja profesionalne aktivnosti:

(a) prijetnje temeljem osobnog interesa

- profesionalni računovođa ima financijski interes ili je korisnik zajma ili garancije koju mu je dala poslodavna organizacija;
- profesionalni računovođa sudjeluje u programu nagrađivanja poslodavne organizacije;
- profesionalni računovođa ima pristup imovini organizacije za osobne potrebe;
- profesionalnom računovođi je dobavljač poslodavne organizacije ponudio dar ili poseban tretman;

(b) prijetnje temeljem samoprovjere

- profesionalni računovođa određuje odgovarajuće računovodstveno postupanje s poslovnom kombinacijom nakon što je izradio studiju izvodivosti koja potkrepljuje odluku o kupnji;

(c) prijetnje temeljem zagovaranja

- profesionalni računovođa ima priliku manipulirati informacijama iz prospekta kako bi dobio financijska sredstva pod povoljnijim uvjetima;

(d) prijetnje temeljem zblizenosti

- profesionalni računovođa odgovara za izradu financijskih izvještaja poslodavne organizacije u trenutku kad član njegove najuže ili uže obitelji zaposlen u istoj organizaciji donosi odluke koje utječu na financijske izvještaje te organizacije;
- profesionalni računovođa ima dugotrajno poznanstvo s osobama koje utječu na poslovne odluke;

(e) prijetnje temeljem zastrašivanja

- profesionalni računovođa ili član njegove najuže ili uže obitelji suočavaju se s prijetnjom otkaza ili smjnjivanja s dužnosti zbog neslaganja s:
 - primjenom nekog računovodstvenog načela;
 - načinom izvještavanja o financijskim informacijama;
- neki pojedinac pokušava utjecati na postupak donošenja odluke profesionalnog računovođe o, primjerice, dodjeli ugovora ili primjeni nekog računovodstvenog načela.

Utvrđivanje prijetnji povezanih s uporabom tehnologije

200.6. P2. Slijede primjeri činjenica i okolnosti koje se odnose na uporabu tehnologije koje bi mogle stvoriti prijetnje profesionalnom računovođi prilikom obavljanja profesionalne djelatnosti:

- Prijetnje temeljem osobnog interesa
 - Dostupni podaci možda ne mogu biti dostatni za učinkovitu uporabu tehnologije.
 - Tehnologija možda nije primjerena za svrhu za koju će se koristiti.
 - Računovođa možda nema dovoljno informacija i stručnosti ili pristup stručnjaku s dostatno razumijevanja kako bi koristio i objasnio tehnologiju i njezinu primjerenost za namjeravanu svrhu. (Vidjeti točku: 230.2.).
- Prijetnje temeljem samoprovjere
 - Tehnologija je oblikovana ili razvijena koristeći znanje, stručnosti ili prosudbu računovođe ili poslodavne organizacije.

...

Procjenjivanje prijetnji

200.7. P1. Uvjeti, politike i postupci opisani u točkama 120.6. P1. i 120.8. P2. mogli bi utjecati na procjenu toga je li prijetnja pridržavanju temeljnih načela na prihvatljivoj razini.

200.7. P2. Na procjenu razine prijetnje koju obavlja profesionalni računovođa utječu vrsta i opseg profesionalne aktivnosti.

200.7. P3. Na procjenu razine prijetnje koju obavlja profesionalni računovođa moglo bi utjecati radno okruženje u poslodavnoj organizaciji i njeno poslovno okruženje. Na primjer:

- vodstvo koje naglašava značaj etičkog ponašanja i očekivanje da zaposlenici postupaju na etičan način;
- politike i postupci koji ovlašćuju zaposlenike i potiču ih da o pitanjima etike koja ih zabrinjavaju razgovaraju s višim menadžmentom bez straha od osвете;
- politike i postupci za implementaciju i praćenje kvalitete rada zaposlenika;
- sustav za korporativni nadzor ili druge nadzorne strukture i jake interne kontrole;
- postupci zapošljavanja koji naglašavaju značaj angažiranja kompetentnog visokokvalificiranog osoblja;
- pravovremeno obavještanje svih zaposlenih o politikama i postupcima, uključujući obavještanje o svim izmjenama i dopunama istih, te odgovarajuće stručno osposobljavanje i edukacija u vezi s tim politikama i postupcima;
- politike u vezi s etikom i kodeksom ponašanja.

200.7. P4. Na procjenu razine prijetnje povezane s uporabom tehnologije od strane profesionalnog računovođe također može utjecati radno okruženje unutar poslodavne organizacije i njezino poslovno okruženje. Na primjer:

- razina korporativnog nadzora i interne kontrole nad tehnologijom;
- procjene kvalitete i funkcionalnosti tehnologije koju obavlja treća strana;
- osposobljavanje koje se redovito pruža svim relevantnim zaposlenicima kako bi stekli i održali profesionalnu kompetentnost kako bi dostatno razumjeli, uporabljali i objasnili tehnologiju i njezinu prikladnost za namjeravanu svrhu.

...

ODJELJAK 220.

PRIPREMA I PREZENTACIJA INFORMACIJA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Korištenje rada drugih

Z220.7. Profesionalni računovođa koji namjerava koristiti rad drugih, bilo unutar ili izvan poslodavne organizacije, ili drugih organizacija mora koristiti profesionalnu prosudbu kako bi utvrdio primjerene korake koje treba poduzeti, ako ikakve, radi ispunjenja obveza iz točke Z220.4.

220.7. P1. Čimbenici koje treba razmotriti kad profesionalni računovođa namjerava koristiti rad drugih uključuju:

- reputaciju i stručnost drugih pojedinaca ili organizacija i resurse kojima raspolažu;
- podliježe li drugi pojedinac primjenjivim profesionalnim i etičkim standardima.

Takve informacije mogle bi se pribaviti iz prethodne suradnje s drugim pojedincem ili organizacijom ili putem konzultiranja s drugima o tom pojedincu ili organizaciji.

Korištenje outputa tehnologije

Z220.8. Profesionalni računovođa koji namjerava koristiti output tehnologije, bez obzira na to je li ta tehnologija razvijena interno ili su je pružile treće strane, dužan je koristiti profesionalnu prosudbu kako bi utvrdio primjerene korake koje treba poduzeti, ako postoje, kako bi se ispunile odgovornosti utvrđene u točki Z220.4.

220.8. P1. Čimbenici koje treba razmotriti kad profesionalni računovođa namjerava koristiti output tehnologije uključuju:

- vrstu aktivnosti koju tehnologija treba obavljati;
- očekivanu uporabu ili stupanj oslanjanja na outpute tehnologije;
- pitanje o tome ima li računovođa sposobnost, ili ima li pristup stručnjaku koji je u stanju razumjeti, koristiti i objasniti tehnologiju i njezinu primjerenost za namjeravanu svrhu;
- pitanje o tome je li korištena tehnologija na primjeren način ispitana i ocijenjena za namjeravanu svrhu;
- prethodno iskustvo s tehnologijom i je li njezina uporaba u određene svrhe općenito prihvaćena;
- nadzor poslodavne organizacije nad oblikovanjem, razvojem, implementacijom, radom, održavanjem, monitoringom, ažuriranjem ili nadogradnjom tehnologije;
- kontrole koje se odnose na uporabu tehnologije, uključujući postupke za odobravanje korisničkog pristupa tehnologiji i nadzor takve uporabe;
- primjerenost ulaznih podataka u tehnologiju, uključujući podatke i sve povezane odluke, te odluke koje su pojedinci donijeli tijekom korištenja tehnologije.

...

Ostala razmatranja

220.12. P1. Ako prijetnje pridržavanju temeljnih načela u vezi s pripremanjem ili prikazivanjem informacija proisteknu iz financijskog interesa, uključujući nagrade i poticaje povezane s financijskim izvještavanjem i donošenjem odluka, primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 240.

220.12. P2. Ako bi informacija koja dovodi u zabludu mogla uključivati nepridržavanje zakona i regulative, primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 260.

220.12. P3. Ako prijetnje pridržavanju temeljnih načela u vezi s pripremanjem ili prezentiranjem informacija nastanu uslijed pritiska, primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 270.

220.12. P4. Kad profesionalni računovođa razmatra korištenje rada drugih ili outputa tehnologije, razmatranje se odnosi na pitanje je li računovođa na poziciji unutar poslodavne organizacije na kojoj može pribaviti informacije u vezi s čimbenicima potrebnim za utvrđivanje primjerenosti takve uporabe.

...

ODJELJAK 260.

REAGIRANJE NA NEPRIDRŽAVANJE ZAKONA I REGULATIVE

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Odgovornosti viših profesionalnih računovođa u gospodarstvu

...

Utvrđivanje potrebe za daljnjim radnjama

...

Utvrđivanje toga treba li obavijestiti nadležna tijela o predmetnom pitanju

Z260.21. Ako viši profesionalni računovođa utvrdi da je obavještavanje odgovarajućeg tijela o predmetnom pitanju ispravno postupanje u danim okolnostima, ono je dopušteno u skladu s točkom Z114.3. Kodeksa. Prilikom takvog obavještavanja, računovođa mora postupiti u dobroj vjeri i biti na oprezu kod davanja izjava i iznošenja tvrdnji.

Neposredno predstojeća povreda zakona ili regulative

Z260.22. U izuzetnim okolnostima, viši profesionalni računovođa bi mogao postati svjestan stvarnog ili namjeravanog ponašanja zbog kojeg ima razloga vjerovati da neposredno predstoji povreda zakona ili regulative koja će nanijeti značajnu štetu ulagateljima, vjerovnicima, zaposlenicima ili široj javnosti. Nakon što je najprije razmotrio je li o predmetnom pitanju primjereno raspravljati s menadžmentom ili onima koji su zaduženi za upravljanje poslodavne organizacije, računovođa mora koristiti profesionalnu prosudbu i odlučiti o tome hoće li odmah obavijestiti nadležno tijelo kako bi spriječio ili umanjio negativne posljedice takve neposredno predstojeće povrede. Ako je obavještavanje učinjeno, takvo obavještavanje nadležnih tijela je dopušteno sukladno točki Z114.3. Kodeksa.

...

Odgovornosti profesionalnih računovođa koji nisu viši profesionalni računovođe

Z260.26. U izuzetnim okolnostima, profesionalni računovođa može odlučiti da je obavještavanje nadležnog tijela o predmetnom pitanju primjereni smjer djelovanja. Ako profesionalni računovođa takvo obavještavanje obavli u skladu s točkom 260.20. P2. i P3., onda je takvo obavještavanje dopušteno sukladno točki Z114.3. Kodeksa. Prilikom obavještavanja nadležnih tijela, računovođa mora djelovati u dobroj vjeri i biti oprezan u davanju izjava i iznošenju tvrdnji.

...

3. DIO – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U JAVNOJ PRAKSI

ODJELJAK 300.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U JAVNOJ PRAKSI

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

Z300.4. Profesionalni računovođa mora se pridržavati temeljnih načela iz odjeljka 110. i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi utvrdio, procijenio i postupao s prijetnjama pridržavanju temeljnih načela.

Z300.5. Kod postupanja s etičkim problemom, profesionalni računovođa mora razmotriti kontekst u kojem je problem nastao ili bi mogao nastati. Ako osoba koja je profesionalni računovođa u javnoj praksi profesionalne aktivnosti obavlja u skladu sa svojim odnosom s društvom, bilo u svojstvu ugovaratelja, zaposlenika ili vlasnika, ta osoba se mora pridržavati odredbi dijela 2 koje se primjenjuju u tim okolnostima.

300.5. P1. Primjeri situacija u kojima se odredbe dijela 2 primjenjuju na profesionalnog računovođu u javnoj praksi uključuju:

- suočavanje sa sukobom interesa kad računovođa odgovara za odabir dobavljača za društvo u uvjetima u kojima bi član najuže obitelji računovođe mogao steći financijsku korist od tog ugovora. U takvim okolnostima primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 210;

- pripremanje ili prezentiranje financijskih informacija za klijenta ili društvo računovođe. U takvim okolnostima primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 220;

- dobavljač društva nudi poticaje računovođi, kao što je redovito nuđenje besplatnih ulaznica za sportske događaje. U takvim okolnostima primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 250;

- računovođa je izložen pritisku angažiranog partnera da netočno iskaže naplative sati za angažman kod klijenta. U takvim okolnostima primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 270.

300.5. P2. Što je viša pozicija profesionalnog računovođe, to će veća biti sposobnost i prilika za pristup informacijama i utjecaj na politike, odluke i radnje koje donose ili poduzimaju drugi u društvu. U mjeri u kojoj to mogu učiniti, uzimajući u obzir njihovu poziciju i iskustvo u društvu, od računovođa se očekuje poticanje i promicanje kulture utemeljene na etici u društvu i pokazivanje etičkog ponašanja u dogovaranju s pojedincima i subjektima s kojima, računovođa ili društvo imaju profesionalni ili poslovni odnos u skladu s točkom 120.13. P3. Primjeri radnji koje se mogu poduzeti uključuju uvođenje, implementaciju i nadzor nad:

- programima obrazovanja i osposobljavanja na području etike;

- procesima društva i kriterijima ocjenjivanja uspješnosti i nagrađivanja koji promiču etičku kulturu;

- etikom i politikama koji se odnose na zviždače;

- politikama i postupcima koji su oblikovani za sprječavanje nepridržavanja zakona i regulative.

Utvrđivanje prijetnji

300.6. P1. Prijetnje pridržavanju temeljnih načela mogle bi biti stvorene zbog čitavog niza činjenica i okolnosti. Kategorije prijetnji opisane su u točki 120.6. P3. U nastavku teksta navode se primjeri činjenica i okolnosti unutar svake kategorije prijetnji koje bi mogle stvoriti prijetnje za profesionalnog računovođu kod obavljanja profesionalne usluge.

(a) prijetnje temeljem osobnog interesa

- profesionalni računovođa ima izravan financijski interes u klijentu;

- profesionalni računovođa nudi nisku cijenu usluga da bi bio angažiran a ta cijena je toliko niska da bi se moglo pokazati nemogućim obaviti tu profesionalnu uslugu u skladu s primjenjivim stručnim i profesionalnim standardima

- profesionalni računovođa ima bliski poslovni odnos s klijentom;

- profesionalni računovođa ima pristup povjerljivim informacijama koje je moguće iskoristiti za stjecanje osobne koristi;

- profesionalni računovođa je otkrio značajnu pogrešku kod ocjene rezultata do kojeg je došao član društva računovođe tijekom ranijeg pružanja usluge;

(b) prijetnje temeljem samoprovjere

- profesionalni računovođa izdaje izvješće s izražavanjem uvjerenja o učinkovitosti rada financijskih sustava nakon što je implementirao te sustave;

- profesionalni računovođa je pripremio izvorne podatke koji su korišteni za pripremu podataka koji su predmetno pitanje angažmana s izražavanjem uvjerenja;

(c) prijetnje temeljem zagovaranja

- profesionalni računovođa promovira interese klijenta ili dionice u klijentu;

- profesionalni računovođa zastupa klijenta kao odvjetnik u parnicama ili sporovima protiv trećih strana;

- profesionalni računovođa lobira za pravni propis u ime klijenta;

(d) prijetnje temeljem zblizenosti

- član najuže ili uže obitelji profesionalnog računovođe je direktor ili odgovorna osoba klijenta;

- direktor, druga odgovorna osoba ili zaposlenik klijenta je na poziciji koja mu omogućava značajan utjecaj na predmet angažmana a u nedavnoj prošlosti je bio partner na angažmanu;

- član revizijskog tima dugotrajno je povezan s klijentom usluga revizije;

- pojedinac za kojeg se razmatra njegova prihvatljivost za pregledatelja kao zaštita radi razrješavanja prijetnje, u bliskom je odnosu s pojedincem koji je obavio posao.

(e) prijetnje temeljem zastrašenosti

- profesionalnom računovođi prijete dobivanje otkaza na angažmanu kod klijenta ili u društvu zbog neslaganja oko profesionalnog pitanja;

- profesionalni računovođa osjeća pritisak da se suglasi s prosudbom klijenta jer klijent ima višu razinu stručnosti u vezi s određenim pitanjem od računovođe;

- profesionalni računovođa je obaviješten da neće dobiti planirano profesionalno unapređenje ako se ne suglasi s neprimjerenim računovodstvenim postupanjem;
- profesionalni računovođa je prihvatio značajan dar od klijenta i izložen je prijetnji da to prihvaćanje dara bude javno objavljeno.

Utvrđivanje prijetnji povezanih s uporabom tehnologije

300.6. P2. Slijede primjeri činjenica i okolnosti koje se odnose na uporabu tehnologije koje bi mogle stvoriti prijetnje profesionalnom računovođi prilikom obavljanja profesionalne djelatnosti:

- prijetnje temeljem osobnog interesa
 - dostupni podaci možda neće biti dostatni za učinkovitu uporabu tehnologije,
 - tehnologija možda nije primjerena za svrhu za koju će se koristiti,
 - računovođa možda nema dovoljno informacija i stručnosti ili nema pristup stručnjaku koji ima dovoljno razumijevanja, da bi koristio i objasnio tehnologiju i njezinu primjerenost za namjeravanu svrhu. (Vidjeti točku: 230.2.).
- prijetnje temeljem samoprovjere
 - tehnologija je oblikovana ili razvijena koristeći znanje, stručnost ili prosudbu računovođe ili društva.

...

Procjenjivanje prijetnji

- 300.7. P1. Uvjeti, politike i postupci opisani u točkama 120.6. P1. i 120.8. P2. mogli bi utjecati na procjenu je li prijetnja pridržavanju temeljnih načela na prihvatljivoj razini. Takvi uvjeti, politike i postupci mogli bi se odnositi na:
- (a) klijenta i njegovo poslovno okruženje; i
 - (b) društvo i njegovo poslovno okruženje.
- 300.7. P2. Na procjenu razine prijetnje koju obavlja profesionalni računovođa utječu i vrsta i opseg profesionalne usluge.

Klijent i njegovo poslovno okruženje

- 300.7. P3. Na procjenu razine prijetnje koju obavlja profesionalni računovođa mogla bi utjecati okolnost je li klijent:
- (a) klijent usluge revizije i je li subjekt od javnog interesa;
 - (b) klijent usluge izražavanja uvjerenja koji nije i klijent usluge revizije; ili
 - (c) klijent usluge bez izražavanja uvjerenja.
- Na primjer, moglo bi biti percipirano da će pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu revizije koji je subjekt od javnog interesa uzrokovati viši stupanj prijetnje pridržavanju načela objektivnosti u odnosu na reviziju.

- 300.7. P4. Korporativne upravljačke strukture klijenta, uključujući njegovo vodstvo, mogle bi promovirati pridržavanje temeljnih načela. U skladu s time, na procjenu razine prijetnje koju obavlja profesionalni računovođa moglo bi utjecati i poslovno okruženje klijenta. Na primjer:
- klijent zahtijeva da imenovanje društva koje će obaviti angažman moraju potvrditi ili odobriti odgovarajući pojedinci koji nisu menadžment klijenta;

- klijent raspolaže kompetentnim zaposlenicima s iskustvom i pozicijom za donošenje odluka posloводства;
- klijent je implementirao interne postupke koji olakšavaju donošenje objektivnih odluka u natječajnom postupku za odabir stranaka koje će obavljati angažmane bez izražavanja uvjerenja;
- klijent ima korporativnu upravljačku strukturu koja obavlja odgovarajući nadzor i komunikacije u vezi s uslugama društva.

Društvo i njegovo poslovno okruženje

300.7. P5. Na procjenu razine prijetnje koju obavlja profesionalni računovođa moglo bi utjecati i radno okruženje u društvu računovođe i njegovo poslovno okruženje. Na primjer:

- vodstvo društva promovira pridržavanje temeljnih načela i stvara očekivanja da će članovi tima za izražavanje uvjerenja djelovati u javnom interesu;
- politike ili postupci kojima se uspostavlja i prati obveza svih zaposlenih da se pridržavaju temeljnih načela;
- politike i postupci vezani uz nagrađivanje, ocjenjivanje uspješnosti i stegu koji promoviraju pridržavanje temeljnih načela;
- postupanje u vezi s oslanjanjem na prihode primljene od samo jednog klijenta;
- angažirani partner je u okviru društva zadužen za odluke u vezi s pridržavanjem temeljnih načela, uključujući sve odluke o prihvaćanju ili pružanju usluga određenom klijentu;
- zahtjevi u pogledu stručnog obrazovanja, stručnog osposobljavanja i iskustva;
- postoje procesi koji olakšavaju prijavljivanje i rješavanje internih i eksternih pitanja koja predstavljaju razlog za zabrinutost ili pritužbe.

300.7. P6. Na procjenu razine prijetnje povezane s uporabom tehnologije od strane profesionalnog računovođe može utjecati i radno okruženje unutar računovođinog društva i njegovo poslovno okruženje. Na primjer:

- razina korporativnog nadzora i internih kontrola nad tehnologijom;
- procjene kvalitete i funkcionalnosti tehnologije koje obavlja treća strana;
- osposobljavanje koje se redovito pruža svim relevantnim zaposlenicima kako bi stekli i održali profesionalnu kompetenciju za dostatno razumijevanje, korištenje i objašnjavanje tehnologije i njezine primjerenosti za namjeravanu svrhu.

Razmatranje novih informacija ili promjena činjenica i okolnosti

300.7. P7. Nove informacije ili promjene činjenica i okolnosti mogle bi:

- (a) utjecati na razinu prijetnje; ili
- (b) utjecati na zaključke profesionalnog računovođe o tome razrješavaju li primijenjene zaštitne mjere i dalje utvrđene prijetnje na planirani način.

U takvim situacijama moglo bi se dogoditi da radnje koje su poduzete kao zaštitne mjere više nisu učinkovite u razrješavanju prijetnji. Sukladno tome, primjena konceptualnog okvira zahtijeva da profesionalni računovođa ponovo procijeni i primjereno postupi s tim prijetnjama (vidjeti točke Z120.9. i Z120.10.).

300.7. P8. Primjeri novih informacija ili promjena činjenica i okolnosti koje bi mogle utjecati na razinu prijetnje uključuju:

- proširenje opsega profesionalne usluge;
- klijent postaje subjekt uvršten na burzi ili stekne dodatnu poslovnu jedinicu;
- spajanje društva s drugim društvom;
- ako su profesionalnog računovođu angažirala zajednički dva klijenta te nastane spor između tih klijenata;
- promjena u osobnim ili odnosima profesionalnog računovođe s članovima njegove najuže obitelji.

...

ODJELJAK 320.

PROFESIONALNA IMENOVANJA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Korištenje rada stručnjaka

Z320.10. Ako profesionalni računovođa namjerava koristiti rad stručnjaka tijekom obavljanja profesionalne aktivnosti računovođa mora utvrditi je li korištenje primjereno za namjeravanu svrhu.

320.10. P1. Čimbenici koje profesionalni računovođa treba razmotriti ako namjerava koristiti rad stručnjaka uključuju:

- ugled i stručnost te resurse kojima raspolaže stručnjak,
- podliježe li stručnjak primjenjivim profesionalnim i etičkim standardima.

Takve informacije mogu se dobiti iz prethodne povezanosti sa stručnjakom ili savjetovanjem s drugima o njemu.

Korištenje outputa tehnologije

Z320.11. Kad profesionalni računovođa namjerava koristiti output tehnologije tijekom obavljanja profesionalne djelatnosti, mora utvrditi je li uporaba primjerena za namjeravanu svrhu.

320.11. P1. Čimbenici koje treba razmotriti kad profesionalni računovođa namjerava koristiti output tehnologije uključuju:

- vrstu aktivnosti koju tehnologija treba obaviti;
- očekivanu uporabu ili stupanj oslanjanja na outpute tehnologije;
- pitanje ima li računovođa sposobnost, ili pristup stručnjaku sa takvom sposobnošću, da može razumjeti, koristiti i objasniti tehnologiju i njezinu primjerenost za namjeravanu svrhu;
- pitanje je li korištena tehnologija na odgovarajući način provjerena i ocijenjena za namjeravanu svrhu;
- prethodno iskustvo s tehnologijom i je li njezina uporaba u određene svrhe općeprihvaćena;
- nadzor društva nad oblikovanjem, razvojem, implementacijom, radom, održavanjem, monitoringom, ažuriranjem ili nadogradnjom tehnologije;
- kontrole koje se odnose na uporabu tehnologije, uključujući postupke za odobravanje korisničkog pristupa tehnologiji i nadzor takve uporabe.

- primjerenost ulaznih podataka (inputa) u tehnologiju, uključujući podatke i sve povezane odluke, te odluke koje su pojedinci donijeli tijekom korištenja tehnologije.

Ostala razmatranja

320.12. P1. Kad profesionalni računovođa razmatra korištenje rada stručnjaka ili outputa tehnologije, razmatranje se odnosi na pitanje je li računovođa u poziciji unutar društva da može pribaviti informacije povezane s čimbenicima koje su potrebne za utvrđivanje je li takva uporaba primjerena.

...

ODJELJAK 360.

REAGIRANJE NA NEPRIDRŽAVANJE ZAKONA I REGULATIVE

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Revizije financijskih izvještaja

...

Utvrđivanje potrebe za daljnjim mjerama

...

Odlučivanje o tome treba li o predmetnom pitanju obavijestiti nadležna tijela

Z360.26. Ako profesionalni računovođa utvrdi da je obavještanje nadležnih tijela o nepridržavanju ili sumnji na nepridržavanje primjeren pravac poduzimanja radnji u danim okolnostima, ono je dopušteno u skladu s točkom Z114.3. Kodeksa. Pri obavještanju nadležnih tijela, profesionalni računovođa mora postupati u dobroj vjeri i biti oprezan u davanju izjava i iznošenju tvrdnji. Računovođa mora razmotriti i je li primjereno unaprijed obavijestiti klijenta o svojim namjerama otkrivanja informacija o predmetnom pitanju.

Neposredno predstojeće povrede zakona ili regulative

Z360.27. U iznimnim okolnostima, profesionalni računovođa bi mogao postati svjestan trenutnog ili planiranog ponašanja za koje ima razloga vjerovati da predstavlja neposredno predstojeću povredu zakona ili regulative koja će nanijeti značajnu štetu ulagateljima, vjerovnicima, zaposlenicima ili široj javnosti. Nakon što je najprije razmotrio je li o predmetnom pitanju primjereno razgovarati s menadžmentom ili onima koji su zaduženi za upravljanje subjektom, računovođa mora primijeniti profesionalnu prosudbu i utvrditi hoće li odmah obavijestiti nadležna tijela kako bi spriječio ili ublažio negativne posljedice takve neposredno predstojeće povrede zakona ili regulative. Ako je učinjeno, takvo obavještanje je dopušteno u skladu s točkom Z114.3. Kodeksa.

Profesionalne usluge koje nisu revizija financijskih izvještaja

Razmatranje potrebe poduzimanja daljnjih mjera

Z360.37. Ako profesionalni računovođa utvrdi da je obavještanje nadležnih tijela o nepridržavanju ili sumnji na nepridržavanje primjereni smjer djelovanja u danim okolnostima, ono je dopušteno u skladu s točkom Z114.3. Kodeksa. Prilikom obavještanja nadležnih tijela, računovođa mora postupati u dobroj vjeri i biti oprezan u davanju izjava i iznošenju tvrdnji. Računovođa mora razmotriti i je li primjereno unaprijed obavijestiti klijenta o svojim namjerama otkrivanja informacija o predmetnom pitanju.

Neposredno predstojeće povrede zakona ili regulative

Z360.38. U iznimnim okolnostima, profesionalni računovođa bi mogao postati svjestan trenutnog ili namjeravanog ponašanja zbog kojeg ima razloga vjerovati da predstoji neposredno predstojeća povreda zakona ili regulative koja će nanijeti značajnu štetu ulagateljima, vjerovnicima, zaposlenicima ili široj javnosti. Nakon što je najprije razmotrio je li o predmetnom pitanju primjereno razgovarati s menadžmentom ili onima koji su zaduženi za upravljanje subjektom, računovođa mora koristiti profesionalnu prosudbu i utvrditi hoće li odmah obavijestiti nadležna tijela kako bi spriječio ili umanjio negativne posljedice takve neposredno predstojeće povrede zakona ili regulative. Ako je obavještanje obavljeno, takvo obavještanje je dopušteno u skladu s točkom Z114.3. Kodeksa.

...

MEĐUNARODNI STANDARDI NEOVISNOSTI (DIJELOVI 4A. I 4B.)

DIO 4A. – NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 400.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST KOD ANGAŽMANA REVIZIJE I UVIDA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Zabrana preuzimanja odgovornosti menadžmenta

Z400.20. Društvo ili umreženo društvo ne smije preuzeti odgovornost menadžmenta klijenta revizije.

400.20. P1. Odgovornosti menadžmenta uključuju kontroling, vođenje i usmjeravanje subjekta, uključujući donošenje odluka o stjecanju, uporabi i kontroli ljudskih, financijskih, tehnoloških, fizičkih i nematerijalnih resursa.

400.20. P2. Kad društvo ili umreženo društvo preuzme odgovornost menadžmenta klijenta revizije, stvaraju se prijetnje temeljem samoprovjere, osobnog interesa i zbliznosti. Preuzimanje odgovornosti također može stvoriti prijetnju temeljem zagovaranja jer društvo ili umreženo društvo postaje previše usklađeno sa stajalištima i interesima menadžmenta.

400.20. P3. Utvrđivanje je li neka aktivnost odgovornost menadžmenta ovisi o okolnostima i zahtijeva primjenu profesionalne prosudbe. Primjeri aktivnosti za koje bi se moglo smatrati da spadaju u područje odgovornosti menadžmenta uključuju:

- određivanje politika i strateškog smjera,
- zapošljavanje ili otpuštanje zaposlenika,
- usmjeravanje i preuzimanje odgovornosti za radnje zaposlenika u vezi s radom zaposlenika za subjekt,
- odobravanje transakcija,
- kontrola ili upravljanje bankovnim računima ili ulaganjima,
- odlučivanje koje preporuke društva ili umreženog društva ili drugih trećih strana treba implementirati,

- izvješćivanje onih koji su zaduženi za upravljanje u ime menadžmenta,

- preuzimanje odgovornosti za:

- izradu i fer prezentiranje financijskih izvještaja u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja,

- oblikovanje, implementiranje, monitoring ili održavanje internih kontrola.

400.20. P4. Podložno usklađenosti sa točkom Z400.21., pružanje savjeta i preporuka za pomoć menadžmentu klijenta revizije u izvršavanju njegovih odgovornosti nije preuzimanje odgovornosti menadžmenta. Pružanje savjeta i preporuka klijentu revizije moglo bi stvoriti prijetnju samoprovjere i obrađeno je u odjeljku 600.

Z400.21. Prilikom obavljanja profesionalne aktivnosti za klijenta revizije, društvo mora biti uvjeren da menadžment klijenta donosi sve prosudbe i odluke koje su vlastita odgovornost menadžmenta. To uključuje osiguravanje da menadžment klijenta:

(a) odredi pojedinca koji posjeduje odgovarajuću vještinu, znanje i iskustvo da u svakom trenutku bude odgovoran za odluke klijenta i nadziranje aktivnosti. Takav pojedinac, po mogućnosti unutar višeg menadžmenta, razumio bi:

(i) ciljeve, vrstu i rezultate aktivnosti; i

(ii) odnosne odgovornosti klijenta i društva ili mrežnih društava.

Međutim, pojedinac nije dužan posjedovati stručnost za obavljanje ili ponovno obavljanje aktivnosti.

(b) obavlja nadzor nad aktivnostima i ocjenjuje adekvatnost rezultata aktivnosti koje se obavljaju za potrebe klijenta,

(c) prihvaća odgovornost za radnje, ako postoje, koje treba poduzeti i koje proizlaze iz rezultata aktivnosti.

400.21. P1. Kad se tehnologija koristi za obavljanje profesionalne djelatnosti za klijenta revizije, zahtjevi iz točaka Z400.20. i Z400.21. primjenjuju se bez obzira na vrstu ili opseg takve uporabe tehnologije.

...

ODJELJAK 520.

POSLOVNI ODNOSI

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

520.3. P1. Ovaj odjeljak se poziva na 'značajnost' financijskog interesa i 'važnost' poslovnog odnosa. Kod utvrđivanja je li financijski interes značajan nekoj osobi, u obzir se može uzeti zbroj neto vrijednosti imovine osobe i članova njene najuže obitelji.

520.3. P2. Primjeri bliskih poslovnih odnosa koji proizlaze iz komercijalnog odnosa ili zajedničkog financijskog interesa uključuju:

- držanje financijskog interesa u zajedničkom pothvatu s klijentom ili s vlasnikom koji ima kontrolu, direktorom ili odgovornom osobom ili drugom osobom koja obavlja poslove višeg menadžmenta za tog klijenta;

- ugovore o tome da se jedna ili više usluga ili proizvoda društva ili umreženog društva i jedna ili više usluga ili proizvoda klijenta plasiraju na tržište u paketu uz navođenje obiju strana;

- ugovori sukladno kojima bi društvo ili umreženo društvo prodavalo, preprodavalo, distribuiralo ili plasiralo proizvode ili usluge klijenta ili bi klijent prodavao, preprodavao, distribuirao ili plasirao proizvode ili usluge društva ili umreženog društva.

- ugovori sukladno kojima društvo ili umreženo društvo zajedno s klijentom razvijaju proizvode ili rješenja koja jedna ili obje strane prodaju ili daju licence trećim stranama.

520.3. P3. Primjer koji može stvoriti blizak poslovni odnos, ovisno o činjenicama i okolnostima, je ugovor prema kojem društvo ili umreženo društvo isporučuje licence za proizvode ili rješenja klijentu ili takve licence prima od klijenta.

...

Kupnja dobara ili usluga

520.6. P1. Ako društvo, umreženo društvo, član revizijskog tima ili bilo koji član najuže obitelji te osobe kupi dobra i usluge, uključujući licencu za tehnologiju, od klijenta revizije to u pravilu ne stvara prijetnju neovisnosti ukoliko je transakcija obavljena u sklopu redovitog poslovanja i sukladno uobičajenim tržišnim uvjetima. Takve transakcije, međutim, mogle bi biti takve vrste ili veličine da stvaraju prijetnju temeljem osobnog interesa.

520.6. P2. U primjere mjera kojima bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnog interesa spadaju:

- uklanjanje transakcije ili smanjenje njene veličine;
- isključivanje pojedinca iz revizijskog tima.

Pružanje, prodaja, preprodaja ili isporuka licence za tehnologije

520.7. P1. Gdje društvo ili umreženo društvo pruža, prodaje, preprodaje ili isporučuje licencu za tehnologiju:

- (a) klijentu revizije; ili
- (b) subjektu koji pruža usluge korištenjem takve tehnologije klijentima revizije društva ili umreženog društva, ovisno o činjenicama i okolnostima, primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 600.

...

ODJELJAK 600.

PRUŽANJE USLUGA BEZ IZRAŽAVANJA UVJERENJA KLIJENTU REVIZIJE

Uvod

600.1 Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi utvrdila, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.

600.2. Društva i umrežena društva mogla bi pružati cijeli spektar usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima revizije, u skladu sa svojim sposobnostima i područjima stručnosti. Pružanje usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima revizije moglo bi stvoriti prijetnje pridržavanju temeljnih načela i prijetnje neovisnosti.

600.3. Ovaj odjeljak sadrži zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira

radi utvrđivanja, procjenjivanja i postupanja s prijetnjama neovisnosti kod pružanja usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima revizije. Pododjeljci u nastavku teksta sadrže posebne zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni u slučaju kad društvo ili umreženo društvo pruža određene vrste usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima revizije i navode vrste prijetnji koje bi mogle posljedično tome nastati.

600.4. Neki pododjeljci uključuju zahtjeve koji izričito zabranjuju društvu ili umreženom društvu pružanje određenih usluga klijentu revizije jer nastale prijetnje ne mogu biti uklonjene i zaštitne mjere se ne mogu primijeniti radi smanjenja prijetnji na prihvatljivu razinu.

600.5. Nove poslovne prakse, evolucija financijskih tržišta i promjene u tehnologiji su neke okolnosti zbog kojih nije moguće izraditi potpuni popis usluga koje bi društva i umrežena društva mogla pružati klijentu revizije. Konceptualni okvir i opće odredbe u ovom odjeljku primjenjuju se kad društvo nudi klijentu pružanje usluga bez izražavanja uvjerenja za koje ne postoje konkretni zahtjevi i materijali za primjenu.

600.6. Zahtjevi i materijali za primjenu u ovom odjeljku primjenjuju se ako društvo ili umreženo društvo:

(a) koristi tehnologiju za pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu revizije; ili

(b) pruža, prodaje, preprodaje ili isporučuje licencu za tehnologiju što rezultira pružanjem usluge bez izražavanja uvjerenja od strane društva ili umreženog društva:

- (i) klijentu revizije; ili
- (ii) subjektu koji pruža usluge koristeći takvu tehnologiju klijentima revizije društvo ili umreženog društva.

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

...

Utvrđivanje i procjenjivanje prijetnji

Svi klijenti revizije

600.10. P1. Opis kategorija prijetnji koje bi mogle nastati kad društvo ili umreženo društvo pruža uslugu bez izražavanja uvjerenja klijentu revizije naveden je u točki 120.6. P3.

600.10. P2. Čimbenici koji su relevantni za utvrđivanje različitih prijetnji koje bi mogle nastati zbog pružanja usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu revizije te za procjenu razine takvih prijetnji uključuju:

- vrstu, opseg, namjeravanu uporabu i svrhu usluge;
- način na koji će usluga biti pružena što obuhvaća i osoblje koje će se uključiti i njegovu lokaciju;
- ovisnost klijenta o usluzi, uključujući učestalost isporuke usluge;
- zakonsko i regulativno okruženje u kojem se usluga pruža;
- pitanje je li klijent subjekt od javnog interesa;
- razinu stručnosti klijentovog menadžmenta i zaposlenika s obzirom na vrstu pružene usluge;
- opseg do kojeg klijent određuje značajna pitanja prodube; (Vidjeti točke: Z400.20. do Z400.21.);

- pitanje hoće li ishod pružanja usluge utjecati na računovodstvene evidencije ili pitanja obuhvaćena u financijskim izvještajima o kojima će društvo izraziti mišljenje i, ako hoće:

- u kojoj mjeri će ishod usluge imati značajan učinak na financijske izvještaje;

- s kojim stupnjem subjektivnosti će biti utvrđeni primjereni iznosi ili način na koji će se postupati s pitanjima koja su obuhvaćena u financijskim izvještajima;

- vrstu i opseg utjecaja usluge, ako ga ima, na sustave koji daju informacije koje čine veći dio klijentovih;

- računovodstvenih evidencija ili financijskih izvještaja o kojima će društvo izraziti mišljenje;

- internih kontrola nad financijskim izvještavanjem;

- stupanj oslanjanja na ishod usluge koji će se primijeniti u sklopu revizije;

- naknadu koja se odnosi na pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja.

- 600.10. P3. Pododjelci od 601. do 610. sadrže primjere dodatnih čimbenika koji su relevantni za utvrđivanje prijetnji neovisnosti koje su stvorene pružanjem određenih usluga bez izražavanja uvjerenja i procjenjivanje razine takvih prijetnji.

...

Prijetnje temeljem samoprovjere

- 600.14. P1. Kad društvo ili umreženo društvo pruža uslugu bez izražavanja uvjerenja klijentu revizije, mogao bi postojati rizik da društvo revidira vlastiti ili rad umreženog društva, što bi dovelo do prijetnje temeljem samoprovjere. Prijetnja temeljem samoprovjere je prijetnja da društvo ili umreženo društvo neće na primjeren način ocijeniti rezultate prethodno donesene prosudbe ili aktivnost koju je pojedinac u društvu ili umreženom društvu obavljao kao dio usluge bez izražavanja uvjerenja a na koju će se revizorski tim osloniti pri formiranju prosudbe u okviru revizije.

- Z600.15.** Prije pružanja usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu revizije, društvo ili umreženo društvo mora utvrditi može li pružanje te usluge stvoriti prijetnju temeljem samoprovjere procjenjivanjem pitanja postoji li rizik da:

(a) će rezultati usluge biti dio ili će utjecati na računovodstvenu evidenciju, interne kontrole nad financijskim izvještavanjem ili financijske izvještaje o kojima će društvo izraziti mišljenje; i

(b) će tijekom revizije financijskih izvještaja o kojima će društvo izraziti mišljenje, revizorski tim ocijeniti ili se osloniti na bilo koju prosudbu ili aktivnost koju je društvo ili umreženo društvo obavilo prilikom pružanja usluge.

Revizija klijenata koji su subjekti od javnog interesa

- 600.16. P1. Kad je klijent revizije subjekt od javnog interesa, dionici imaju povećana očekivanja u pogledu neovisnosti društva. Ta povećana očekivanja relevantna su za razuman i informiran test treće strane koji se koristi za ocjenjivanje prijetnje temeljem samoprovjere stvorene pružanjem usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu revizije koji je subjekt od javnog interesa.

- 600.15. P2. Ako pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu revizije koji je subjekt od javnog interesa stvara prijetnju temeljem samoprovjere, ta se prijetnja ne može ukloniti, a zaštitne mjere ne mogu se primijeniti kako bi se ta prijetnja smanjila na prihvatljivu razinu.

Prijetnje temeljem samoprovjere

- Z600.17.** Društvo ili umreženo društvo ne smije pružati uslugu bez izražavanja uvjerenja klijentu revizije koji je subjekt od javnog interesa ako bi pružanje te usluge moglo stvoriti prijetnju temeljem samoprovjere u vezi s revizijom financijskih izvještaja o kojima će društvo izraziti mišljenje. (Vidjeti točke: 600.14. P1 i Z600.15.).

PODODJELJAK 601. – RAČUNOVODSTVENE I KNJIGOVODSTVENE USLUGE

Uvod

- 601.1. Povrh posebnih zahtjeva i materijala za primjenu iz ovog odjeljka, zahtjevi i materijali za primjenu iz točaka od 600.1. do 600.27. P1 su relevantni za primjenu konceptualnog okvira kod pružanja računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga klijentu revizije.

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Klijenti revizije koji nisu subjekti od javnog interesa

- R601.5.** Društvo ili umreženo društvo ne smije pružati klijentu revizije koji nije subjekt od javnog interesa računovodstvene i knjigovodstvene usluge, uključujući pripremu financijskih izvještaja o kojima će društvo izraziti mišljenje ili financijske informacije koje su temelj takvih financijskih izvještaja, osim ako:

(a) su usluge rutinske ili mehaničke prirode; i

(b) društvo razrješava sve prijetnje koje nisu na prihvatljivoj razini.

- 601.5. P1. Računovodstvene i knjigovodstvene usluge koje su rutinske ili mehaničke:

(a) uključuju informacije, podatke ili materijale u vezi s kojima je klijent donio bilo kakve prosudbe ili odluke koje bi mogle biti potrebne; i

(b) zahtijevaju malo ili nimalo profesionalne prosudbe.

- 601.5. P2. Računovodstvene i knjigovodstvene usluge mogu biti ručne ili automatizirane. Pri određivanju je li automatizirana usluga rutinska ili mehanička, čimbenici koje treba uzeti u obzir uključuju aktivnosti koje tehnologija obavlja i output tehnologije te pruža li tehnologija automatiziranu uslugu koja se temelji na ili zahtijeva stručnost ili prosudbu društva ili umreženog društva.

- 601.5. P3. Primjeri usluga, bilo ručnih ili automatiziranih, koje bi se mogle smatrati rutinskim ili mehaničkim uključuju:

- priprema obračuna plaća ili izvješća o plaćama na temelju podataka dobivenih od klijenta koje će odobriti i platiti klijent;

- knjiženje ponavljajućih transakcija za koje se iznosi lako određuju iz izvornih dokumenata ili podataka, kao što je račun za komunalne usluge ako je klijent utvrdio ili odobrio primjereno kontiranje;
- obračun amortizacije za dugotrajnu imovinu kad klijent odredi računovodstvenu politiku i procjene korisnog vijeka trajanja i ostatka vrijednosti;

- knjiženje transakcija koje je klijent kontirao u glavnu knjigu;
- knjiženje stavki koje je odobrio klijent u bruto bilancu;
- priprema financijskih izvještaja na temelju informacija u bruto bilanci koju je odobrio klijent i priprema povezanih bilješki na temelju evidencija koje je odobrio klijent.

Društvo ili umreženo društvo mogu pružiti takve usluge klijentima revizije koji nisu subjekti od javnog interesa pod uvjetom da društvo ili umreženo društvo ispunjavaju zahtjeve iz točke Z400.21. kako bi se osiguralo da društvo ne preuzme odgovornost menadžmenta u vezi s uslugom i sa zahtjevom iz točke Z601.5 (b).

- 601.5. P4. Primjeri mjera koje bi mogle biti zaštitne mjere za rješavanje prijetnje samo-provjere nastale pri pružanju računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga rutinske ili mehaničke prirode klijentu revizije koji nije subjekt od javnog interesa uključuju:
- korištenje profesionalaca koji nisu članovi revizorskog tima za obavljanje usluge;
 - uključivanje primjerenog pregledatelja koji nije bio uključen u pružanje usluge radi pregleda obavljenog revizijskog rada ili usluge.

...

PODODJELJAK 606. – USLUGE U VEZI SA SUSTAVIMA INFORMATIČKE TEHNOLOGIJE

Uvod

- 606.1. Povrh posebnih zahtjeva i materijala za primjenu iz ovog pododjeljka i zahtjevi i materijali za primjenu iz točaka od 600.1. do 600.28 P1. relevantni su za primjenu konceptualnog okvira kod pružanja usluga vezanih za sustave informacijske tehnologije (IT) klijentu revizije.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opis usluge

- 606.2. P1. Usluge IT sustava obuhvaćaju širok raspon usluga, uključujući:
- oblikovanje ili razvoj hardverskih ili softverskih IT sustava;
 - implementaciju IT sustava, uključujući instalaciju, konfiguraciju, sučelje ili prilagodbu;
 - upravljanje, održavanje, monitoring, ažuriranje ili nadogradnja IT sustava;
 - prikupljanje ili pohranjivanje podataka ili upravljanje (izravno ili neizravno) hostingom podataka.
- 606.2. P2. IT sustavi mogu:
- (a) objedinjavati izvorne podatke;
 - (b) činiti dio unutarnje kontrole nad financijskim izvještavanjem; ili
 - (c) generirati informacije koji utječu na računovodstvene evidencije ili financijske izvještaje, uključujući povezana objavljivanja.
- IT sustavi, međutim, mogli bi uključivati i pitanja koja se ne odnose na računovodstvene evidencije ili interne kontrole nad financijskim izvještavanjem ili financijske izvještaje.

Rizik preuzimanja odgovornosti menadžmenta pri pružanju usluga povezanih s IT sustavima

Z606.3. Točka Z400.20 zabranjuje društvu ili umreženom društvu preuzimanje odgovornosti menadžmenta. Ako pruža usluge u vezi s IT sustavima klijentu revizije, društvo ili umreženo društvo mora biti uvjeren da:

- (a) klijent preuzima odgovornost za uspostavu i monitoring sustava internih kontrola;
- (b) klijent, putem kompetentnog pojedinca (ili pojedinaca), najbolje iz višeg menadžmenta, donosi sve odluke menadžmenta iz domene odgovornosti menadžmenta s obzirom na oblikovanje, razvoj, implementaciju, funkcioniranje, održavanje, monitoring, ažuriranje ili nadogradnju informatičkih sustava;
- (c) klijent ocjenjuje je su li rezultati oblikovanja, razvoja, implementacije, funkcioniranja, održavanja, monitoringa, ažuriranja ili nadogradnje IT sustava adekvatni; i
- (d) klijent odgovara za rad IT sustava (hardvera ili softvera) i za podatke koje sustav generira.

606.3. P1. Primjeri usluga povezanih s IT sustavom koje rezultiraju preuzimanjem menadžmentove odgovornosti uključuju slučajeve kad društvo ili umreženo društvo:

- Pohranjuje podatke ili upravlja (izravno ili neizravno) hostingom podataka u ime klijenta revizije. Takve usluge uključuju:
 - djelovanje kao jedini pristupni put financijskom ili nefinancijskom informacijskom sustavu klijenta revizije;
 - čuvanje ili pohranjivanje podataka ili evidencija klijenta revizije tako da su podaci ili evidencije klijenta revizije bez tog dijela nepotpuni;
 - pružanje usluga elektroničke sigurnosti ili sigurnosnog kopiranja, kao što je osiguranje kontinuiteta poslovanja ili oporavka od katastrofe, za podatke ili evidencije klijenta revizije.
- Upravlja, održava ili obavlja monitoring IT sustava, mreže ili web stranice klijenta revizije.

606.3. P2. Prikupljanje, primanje, prijenos i zadržavanje podataka koje je klijent revizije dostavio tijekom revizije ili kako bi se omogućilo pružanje dopuštene usluge tom klijentu ne rezultira preuzimanjem menadžmentove odgovornosti.

Potencijalne prijetnje koje proizlaze iz pružanja usluga vezanih uz IT sustav

Svi klijenti revizije

- 606.4. P1. Pružanje usluga povezanih s IT sustavom klijentu revizije moglo bi stvoriti prijetnju temeljem samoprovjere ako postoji rizik da će rezultati usluga utjecati na reviziju financijskih izvještaja o kojima će društvo izraziti mišljenje.
- 606.4. P2. Čimbenici koji su relevantni za utvrđivanje prijetnje temeljem samoprovjere nastale uslijed pružanja usluga u vezi s informatičkim sustavima klijentu revizije i za procjenjivanje razine takve prijetnje uključuju:
- vrstu usluge;
 - vrste klijentovih IT sustava i mjeru do koje IT sustavi utječu ili su u interakciji s računovodstvenim evidencijama ili financijskim izvještajima klijenta;

- stupanj oslanjanja na određene IT sustave koji će se primijeniti u okviru revizije.

Kad je utvrđena prijetnja temeljem samoprovjere za klijenta revizije koji je subjekt od javnog interesa, primjenjuje se točka Z606.6.

606.4. P3. Primjeri usluga povezanih s IT sustavom koje stvaraju prijetnju temeljem samoprovjere kad su dio ili utječu na računovodstvenu evidenciju klijenta revizije ili sustav internih kontrola nad financijskim izvještavanjem uključuju:

- oblikovanje, razvoj, implementaciju, upravljanje, održavanje, monitoring, ažuriranje ili nadogradnja IT sustava, uključujući one povezane s kibernetičkom sigurnošću;
- podrška IT sustavima klijenta revizije, uključujući mrežne i softverske aplikacije;
- implementacija softvera za računovodstvo ili izvješćivanje financijskih informacija, bez obzira na to je li ga razvilo društvo ili umreženo društvo.

Klijenti revizije koji nisu subjekti od javnog interesa

606.5. P1. Primjer mjere koja bi mogla poslužiti kao zaštitna mjera za razrješavanje prijetnje stvorene pružanjem usluga povezanih s IT sustavima klijentu revizije koji nije subjekt od javnog interesa je korištenje profesionalnih osoba koja nisu članovi revizijskog tima radi obavljanja usluge.

Klijenti revizije koji su subjekti od javnog interesa

Z606.6. Društvo ili umreženo društvo ne smije pružati usluge u vezi s IT sustavima klijentu revizije koji je subjekt od javnog interesa ako bi pružanje takvih usluga moglo stvoriti prijetnju temeljem samoprovjere (Vidjeti točke: Z600.15 i Z600.17).

...

DIO 4B – NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA

ODJELJAK 900.

PRIMJENA KONCEPTUALNOG OKVIRA NA NEOVISNOST ZA ANGAŽMANE S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA KOJI NISU ANGAŽMANI REVIZIJE I UVIDA

Uvod

Opće odredbe

900.1. Ovaj dio primjenjuje se na angažmane s izražavanjem uvjerenja koji nisu angažmani revizije i angažmani uvida. Primjeri takvih angažmana su:

- izražavanje uvjerenja o ključnim pokazateljima uspješnosti subjekta;
- izražavanje uvjerenja o subjektovom pridržavanju zakona i regulative;
- izražavanje uvjerenja o uspješnosti javnih tijela temeljem kriterija uspješnosti kao što je dobivena vrijednost za uloženi novac;
- izražavanje uvjerenja o učinkovitosti sustava internih kontrola subjekta;
- izražavanje uvjerenja o nefinancijskim informacijama subjekta, na primjer objave o okolišu, socijalnim

i upravljačkim objavljivanjima, uključujući izvještaje o stakleničkim plinovima;

- revizija određenih elemenata, konta ili stavki financijskog izvještaja.

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

...

Zabrana preuzimanja odgovornosti menadžmenta

Z900.13. Društvo ne smije preuzeti odgovornost menadžmenta povezanu s odnosnim predmetnim pitanjem i, u angažmanu potvrđivanja, informacijama o predmetu angažmana s izražavanjem uvjerenja koji pruža društvo. Ako društvo preuzme odgovornost menadžmenta kao dio bilo koje druge usluge koja se pruža klijentu usluge s izražavanjem uvjerenja, društvo mora osigurati da odgovornost nije povezana s odnosnim predmetnim pitanjem i, u angažmanu potvrđivanja, informacijama o predmetnom pitanju angažmana za izražavanje uvjerenja koji pruža društvo.

900.13. P1. Odgovornosti menadžmenta uključuju kontrolu, vođenje i usmjeravanje subjekta, uključujući donošenje odluka o stjecanju, korištenju i kontroli ljudskih, financijskih, tehnoloških, fizičkih i nematerijalnih resursa.

900.13. P2. Kad društvo preuzme odgovornost menadžmenta povezanu s odnosnim predmetnim pitanjem i, u angažmanu potvrđivanja, s informacijama o predmetnom pitanju iz angažmana za izražavanje uvjerenja, stvaraju se prijetnje temeljem samoprovjere, osobnog interesa i uslijed zbliznosti. Preuzimanje odgovornosti menadžmenta moglo bi stvoriti prijetnju zagovaranja jer društvo postaje previše usklađeno sa stajalištima i interesima menadžmenta.

900.13. P3. Utvrđivanje pripada li neka aktivnost u područje odgovornosti menadžmenta ovisi o okolnostima i zahtijeva primjenu profesionalne prosudbe. Primjeri aktivnosti za koje bi se smatralo da spadaju u područje odgovornosti menadžmenta uključuju:

- određivanje politika i strateškog smjera,
- zapošljavanje ili otpuštanje zaposlenika,
- usmjeravanje i preuzimanje odgovornosti za postupke zaposlenika u vezi s radom zaposlenika za subjekt,
- odobravanje transakcija,
- kontrola ili upravljanje bankovnim računima ili ulaganjima,
- odlučivanje o tome koje preporuke društva ili trećih strana treba implementirati,
- izvješćivanje onih koji su zaduženi za upravljanje u ime menadžmenta,
- preuzimanje odgovornosti za oblikovanje, implementaciju, monitoring i održavanje internih kontrola.

900.13. P4. Primjeri usluga povezanih s IT sustavom koje rezultiraju preuzimanjem odgovornosti menadžmenta u vezi s osnovnim predmetnim pitanjem i, u angažmanu atestiranja, informacije o predmetnom pitanju kod angažmana za izražavanje uvjerenja, uključuju slučajeve kad društvo:

- pohranjuje podatke ili upravlja (izravno ili neizravno) hostingom podataka koji se odnose na osnovno pred-

metno pitanje ili informacije o predmetnom pitanju. Takve usluge uključuju:

– osiguravanje jedinog pristupnog puta podacima ili evidencijama koji se odnose na osnovno predmetno pitanje ili informacije o predmetnom pitanju;

– čuvanje ili pohranjivanje podataka ili evidencija povezanih s osnovnim predmetnim pitanjem ili informacijama o predmetnom pitanju tako da su podaci ili evidencije klijenta usluge s izražavanjem uvjerenja bez tog dijela nepotpuni;

– pružanje usluga elektroničke sigurnosti ili sigurnosnog kopiranja, kao što su usluge vezane uz kontinuitet poslovanja ili funkciju oporavka nakon katastrofe, za podatke ili evidencije klijenta usluge s izražavanjem uvjerenja koje se odnose na osnovno predmetno pitanje ili informacije o predmetnom pitanju;

• upravlja, održava ili obavlja monitoring IT sustava, mreže ili web-stranicu klijenta usluge s izražavanjem uvjerenja koji se odnose na osnovno predmetno pitanje ili informacije o predmetnom pitanju.

900.13. P5. Prikupljanje, primanje, prijenos i zadržavanje podataka koje dostavi klijent usluge s izražavanjem uvjerenja tijekom angažmana s izražavanjem uvjerenja ili kako bi se omogućilo pružanje dopuštene usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu usluge s izražavanjem uvjerenja ne rezultira preuzimanjem odgovornosti menadžmenta.

900.13. P6. Podložno usklađenosti s točkom Z900.14., pružanje savjeta i preporuka za pomoć menadžmentu klijenta usluge s izražavanjem uvjerenja u izvršavanju njegovih odgovornosti nije preuzimanje odgovornosti menadžmenta.

Z900.14. Pri obavljanju profesionalne aktivnosti za klijenta usluge s izražavanjem uvjerenja a koja aktivnost je povezana s odnosnim predmetnim pitanjem i, u angažmanu potvrđivanja, s informacijama o predmetnom pitanju iz angažmana za izražavanje uvjerenja, društvo mora biti uvjereno da menadžment klijenta donosi sve povezane prosudbe i odluke koje su vlastita odgovornost menadžmenta. To uključuje osiguravanje od strane društva da menadžment klijenta:

(a) odredi fizičku osobu koja posjeduje prikladnu vještinu, znanje i iskustvo da u svakom trenutku bude odgovorna za odluke klijenta i da nadzire aktivnosti. Takva fizička osoba, po mogućnosti iz višeg posloводства, razumjela bi:

(i) ciljeve, vrstu i rezultate aktivnosti; i

(ii) s time povezane odgovornosti klijenta i društva.

Međutim, fizička osoba nije dužna posjedovati stručnost za obavljanje ili ponovno obavljanje aktivnosti.

(b) nadzire aktivnosti i ocjenjuje adekvatnost rezultata aktivnosti koja se obavlja za potrebe klijenta; i

(c) prihvaća odgovornost za radnje, ako postoje, koje treba poduzeti, a koje proizlaze iz rezultata aktivnosti.

900.14. P1. Kad se tehnologija koristi u obavljanju profesionalne djelatnosti za klijenta usluge s izražavanjem uvjerenja, zahtjevi iz točaka R900.13 i R900.14 primjenjuju se bez obzira na vrstu ili opseg takve uporabe tehnologije.

...

ODJELJAK 920.

POSLOVNI ODNOSI

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

920.3. P1. Ovaj odjeljak se poziva na 'značajnost' financijskog interesa i 'važnost' poslovnog odnosa. Kod utvrđivanja je li financijski interes značajan nekoj osobi, u obzir se može uzeti zbroj neto vrijednosti imovine osobe i članova njene najuže obitelji.

920.3. P2. Primjeri bliskih poslovnih odnosa koji su proizašli iz komercijalnog odnosa ili zajedničkog financijskog interesa uključuju:

- držanje financijskog interesa u zajedničkom pothvatu s klijentom usluge s izražavanjem uvjerenja ili s vlasnikom koji ima kontrolu, direktorom ili odgovornom osobom ili drugom osobom koja obavlja poslove višeg menadžmenta za tog klijenta;

- dogovore da se jedna ili više usluga ili proizvoda društva i jedna ili više usluga ili proizvoda klijenta plasiraju na tržište u paketu uz navođenje obiju strana;

- dogovore sukladno kojima društvo prodaje, preprodaje, distribuira ili plasira proizvode ili usluge klijenta ili sukladno kojima klijent prodaje, preprodaje, distribuira ili plasira proizvode ili usluge društva.

- dogovore sukladno kojima društvo zajedno s klijentom razvija proizvode ili rješenja koja jedna ili obje strane prodaju ili isporučuju licencu trećim stranama.

920.3. P3. Primjer koji bi mogao stvoriti blizak poslovni odnos, ovisno o činjenicama i okolnostima, je ugovor prema kojem društvo isporučuje licencu za proizvode ili rješenja klijentu usluge s izražavanjem uvjerenja ili prima takvu isporuku od njega.

...

Kupnja dobara ili usluga

920.5. P1. Ako društvo, član tima za uslugu s izražavanjem uvjerenja ili bilo koji član najuže obitelji te osobe kupuje dobra i usluge, uključujući licence za tehnologiju, od klijenta usluge s izražavanjem uvjerenja to u pravilu ne stvara prijetnju neovisnosti ako je transakcija obavljena u sklopu redovitog poslovanja i pod uobičajenim tržišnim uvjetima. Takve transakcije, međutim, mogle bi biti takve vrste ili veličine da stvaraju prijetnju temeljem osobnog interesa.

920.5. P2. Primjeri mjera kojima bi se mogla ukloniti takva prijetnja temeljem osobnog interesa uključuju:

- eliminiranje transakcije ili smanjenje njene veličine;

- isključivanje osobe iz tima za uslugu s izražavanjem uvjerenja.

Pružanje, prodaja, preprodaja ili licenciranje tehnologije

920.6. P1. Ako društvo pruža, prodaje, preprodaje ili licencira tehnologiju:

(a) klijentu usluge s izražavanjem uvjerenja; ili

(b) subjektu koji pruža usluge korištenjem takve tehnologije klijentima usluge s izražavanjem uvjerenja koji su klijenti društva,

ovisno o činjenicama i okolnostima, primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu iz odjeljka 950.

...

ODJELJAK 950.

PRUŽANJE USLUGA BEZ IZRAŽAVANJA UVJERENJA KLIJENTIMA USLUGA S IZRAŽAVANJEM UVJERENJA

...

Uvod

- 950.1. Društva su dužna pridržavati se temeljnih načela, biti neovisna i primjenjivati konceptualni okvir iz odjeljka 120. kako bi utvrdila, procijenila i postupala s prijetnjama neovisnosti.
- 950.2. Društva bi mogla pružiti cijeli spektar usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima usluga s izražavanjem uvjerenja u skladu sa svojim sposobnostima i područjima stručnosti. Pružanje određenih usluga bez izražavanja uvjerenja klijentima usluga s izražavanjem uvjerenja moglo bi stvoriti prijetnje pridržavanju temeljnih načela i prijetnje neovisnosti.
- 950.3. Ovaj dio sadrži zahtjeve i materijale za primjenu koji su relevantni za primjenu konceptualnog okvira za utvrđivanje, procjenjivanje i postupanje s prijetnjama neovisnosti kad se pružaju usluge bez izražavanja uvjerenja klijentima usluga s izražavanjem uvjerenja.
- 950.4. Nove poslovne prakse, evolucija financijskih tržišta i promjene u tehnologiji su samo neka od događanja zbog kojih nije moguće izraditi potpun popis usluga bez izražavanja uvjerenja koje je moguće pružiti klijentu usluga s izražavanjem uvjerenja. Konceptualni okvir i opće odredbe u ovom odjeljku primjenjuju se kad društvo nudi klijentu pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja za koju ne postoje specifični zahtjevi i materijali za primjenu.
- 950.5. Zahtjevi i materijali za primjenu u ovom odjeljku primjenjuju se ako društvo:
- (a) koristi tehnologiju za pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja klijentu usluge s izražavanjem uvjerenja; ili
 - (b) pruža, prodaje, preprodaje ili licencira tehnologiju koja rezultira pružanjem usluge bez izražavanja uvjerenja od strane društva:
 - (i) klijentu usluge s izražavanjem uvjerenja; ili
 - (ii) subjektu koji pruža usluge korištenjem takve tehnologije klijentima usluge s izražavanjem uvjerenja koji su klijenti društva.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

...

Utvrđivanje i ocjenjivanje prijetnji

- 950.8. P1. Opis kategorija prijetnji koje bi mogle nastati kad društvu klijentu usluge s izražavanjem uvjerenja pruža uslugu bez izražavanja uvjerenja naveden je u točki 120.6. P3.
- 950.7. P2. Čimbenici koji su relevantni za utvrđivanje i procjenjivanje različitih prijetnji koje bi mogle biti stvorene kao rezultat pružanja usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluga s izražavanjem uvjerenja uključuju:

- vrstu, opseg, namjeravano korištenje i svrhu usluge;
- način na koji će se usluga pružati, kao što je osoblje koje će biti uključeno i njegova lokacija;
- ovisnost klijenta o usluzi, uključujući koliko će često takva usluga biti pružana;
- pravno i regulativno okruženje u kojem se usluga pruža;
- pitanje je li klijent subjekt od javnog interesa;
- razina stručnosti menadžmenta i zaposlenika klijenta s obzirom na vrstu pružene usluge;
- pitanje hoće li ishod usluge utjecati na odnosno predmetno pitanje i, u angažmanu potvrđivanja, pitanja koja se odražavaju u informacijama o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja i, ako hoće:
 - u kojoj će mjeri ishod usluge imati značajan učinak na odnosno predmetno pitanje i, u angažmanu potvrđivanja, na informacije o predmetu angažmana s izražavanjem uvjerenja,
 - u kojoj mjeri klijent usluge s izražavanjem uvjerenja određuje značajne prosudbe (vidjeti točke: od Z900.13. do Z900.14.).
- stupanj oslanjanja na ishod te usluge u okviru angažmana s izražavanjem uvjerenja;
- naknadu koja se odnosi na pružanje usluge bez izražavanja uvjerenja.

...

Prijetnje temeljem samoprovjere

- 950.11. P1. Prijetnja temeljem samoprovjere mogla bi nastati ako, kod angažmana potvrđivanja, društvo uključeno u izradu informacija o predmetnom pitanju koje kasnije postanu informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja. Primjeri usluga bez izražavanja uvjerenja koje bi mogle stvoriti takvu prijetnju temeljem samoprovjere ako se pružaju u odnosu na informacije o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja uključuju:
- (a) izradu i pripremanje prospektivnih informacija i naknadno izdavanje izvješća s izražavanjem uvjerenja u vezi s njima;
 - (b) obavljanje procjene vrijednosti koja se odnosi na informacije ili čini dio informacija o predmetnom pitanju angažmana s izražavanjem uvjerenja.
 - (c) oblikovanje, razvoj, implementaciju, upravljanje, održavanje, monitoring, ažuriranje ili nadogradnju IT sustava ili IT kontrola te nastavno na to poduzimanje angažmana s izražavanjem uvjerenja ili izvješća pripremljenog o IT sustavima ili IT kontrolama.
 - (d) oblikovanje, razvoj, implementaciju, upravljanje, održavanje, monitoring, ažuriranje ili nadogradnju IT sustava i naknadno izdavanje izvješća s izražavanjem uvjerenja o informacijama o predmetnom pitanju kao što su elementi nefinancijskih informacija, koje se pripremaju na temelju informacija koje generiraju takvi IT sustavi.

Klijenti usluge s izražavanjem uvjerenja koji su subjekti od javnog interesa

- 950.12. P1. Očekivanja o neovisnosti društva pojačana su kad društvo za subjekt od javnog interesa obavlja angažman us-

luge s izražavanjem uvjerenja, a rezultati tog angažmana bit će:

(a) javno dostupni, uključujući dioničarima i drugima dionicima; ili

(b) dani subjektu ili organizaciji osnovanoj zakonom ili regulativom za nadzor poslovanja poslovnog sektora ili aktivnosti.

Razmatranje tih očekivanja dio je razumnog i informiranog testa treće strane koji se primjenjuje pri utvrđivanju hoće li se pružiti usluga bez izražavanja uvjerenja klijentu usluge s izražavanjem uvjerenja.

950.12. P2. Ako postoji prijetnja temeljem samoprovjere u vezi s angažmanom poduzetim u okolnostima opisanim u točki 950.12. P1. (b), društvo se potiče objaviti postojanje prijetnje samoprovjere i korake poduzete radi njezinog razrješenja, strani koja angažira društvo ili onima koji su zaduženi za upravljanje klijentom usluge s izražavanjem uvjerenja te subjektu ili organizaciji osnovanoj zakonom ili regulativom radi nadzora poslovanja poslovnog sektora ili aktivnosti kojoj će se dati rezultati angažmana.

...

POJMOVNIK, UKLJUČUJUĆI POPISE KRATICA

...

Povjerljive informacije Sve informacije, podaci ili drugi materijali u bilo kojem obliku ili mediju (uključujući pisani, elektronički, vizualni ili usmeni) koji nisu javno dostupni.

...

Temeljna načela *Ovaj je pojam opisan u točki 110.1. P1. Svako od temeljnih načela opisan je u sljedećim stavcima:*

Integritet Z111.1

Objektivnost Z112.1

Profesionalna kompetentnost i dužna pažnja Z113.1

Povjerljivost Z114.1 – Z114.3

Profesionalno ponašanje Z115.1

...

Test *Test razumne i informirane treće strane je razmatranje profesionalnog računovođe o tome hoće li do istih zaključaka vjerojatno doći i druga strana. Takvo razmatranje provodi se iz perspektive razumne i informirane treće strane, koja odvaguje sve relevantne činjenice i okolnosti za koje računovođa zna ili bi se moglo razumno očekivati da će ih znati u trenutku donošenja zaključaka. Razumna i informirana treća strana ne mora biti računovođa, ali bi trebala posjedovati relevantno znanje i iskustvo za razumijevanje i procjenu prikladnosti zaključaka računovođe na nepristran način.*

Ti su pojmovi opisani u stavku 120.5 A9.

DATUM STUPANJA NA SNAGU

• Promjene dijelova od 1 do 3 stupit će na snagu od 15. prosinca 2024.

• Promjene dijela 4A stupit će na snagu za revizije i uvide u financijske izvještaje za razdoblja koja počinju 15. prosinca 2024. ili nakon tog datuma.

• Usklađujuće i posljedične izmjene dijela 4B u vezi s angažmanima izražavanja uvjerenja u vezi s osnovnim predmetnim pitanjima koji pokrivaju vremenska razdoblja stupit će na snagu za razdoblja koja počinju 15. prosinca 2024. ili nakon tog datuma; inače, ove izmjene stupaju na snagu od 15. prosinca 2024.

Ranije usvajanje bit će dozvoljeno.

PROMJENE KODEKSA KOJE UREĐUJU POREZNO PLANIRANJE I POVEZANE USLUGE

2. DIO – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U GOSPODARSTVU

ODJELJAK 280.

AKTIVNOSTI POREZNOG PLANIRANJA

Uvod

280.1. Profesionalni računovođe dužni su se pridržavati temeljnih načela i primjenjivati konceptualni okvir naveden u odjeljku 120. kako bi identificirali, procijenili i razriješili prijetnje.

280.2. Obavljanje aktivnosti poreznog planiranja može stvoriti prijetnje pridržavanju temeljnih načela temeljem osobnog interesa, samoprovjere, zagovaranja ili zastrašivanja.

280.3. U ovom se odjeljku postavljaju zahtjevi i materijali za primjenu relevantni za primjenu konceptualnog okvira u odnosu na obavljanje aktivnosti poreznog planiranja. Ovaj odjeljak također zahtijeva od profesionalnog računovođe da se pridržava relevantnih poreznih zakona i regulative u obavljanju takvih aktivnosti.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

Uloga profesionalnih računovođa u javnom interesu povezana s aktivnostima poreznog planiranja

280.4. P1. Profesionalni računovođe imaju važnu ulogu u poreznom planiranju doprinoseći svojom stručnošću i iskustvom kako bi pomogli poslodavnim organizacijama u ispunjavanju njihovih ciljeva poreznog planiranja uz pridržavanje poreznih zakona i regulative. Na taj način računovođe pomažu u olakšavanju učinkovitijeg i djelotvornijeg funkcioniranja poreznog sustava jurisdikcije, što je u javnom interesu.

280.4. P2. Poslodavne organizacije imaju pravo organizirati svoje poslove u svrhu poreznog planiranja. Iako postoje različiti načini za postizanje takvih svrha, poslodavne organizacije imaju odgovornost plaćati poreze kako je određeno relevantnim poreznim zakonima i regulativom. U tom smislu, uloga profesionalnih računovođa je iskoristiti svoju stručnost i iskustvo kako bi pomogli svojim poslodavnim organizacijama u postizanju ciljeva poreznog planiranja i ispunjavanju poreznih obveza. Međutim, kad računovođe pružaju takvu pomoć, to može uključivati određene aranžmane za smanjenje poreza koji, iako nisu zabranjeni poreznim zakonima i regulativom, mogu stvoriti prijetnju pridržavanju temeljnih načela.

280.4. P3. U konačnici je na tribunalu, sudu ili drugom odgovarajućem sudskom tijelu da utvrdi je li aranžman poreznog planiranja u skladu s relevantnim poreznim zakonima i regulativom.

Opis aktivnosti poreznog planiranja

- 280.5. P1. Aktivnosti poreznog planiranja savjetodavne su aktivnosti oblikovane kako bi pomogle poslodavnoj organizaciji u planiranju ili strukturiranju njezinih poslova na porezno djelotvoran način.
- 280.5. P2. Aktivnosti poreznog planiranja obuhvaćaju širok raspon tema ili područja. Primjeri takvih aktivnosti uključuju:
- savjetovanje menadžmenta o strukturiranju međunarodnog poslovanja poslodavne organizacije, kako bi se smanjili ukupni porezi;
 - savjetovanje o strukturiranju aranžmana vezanim za transferne cijene, uzimajući u obzir povezane porezne smjernice o transfernim cijenama;
 - savjetovanje menadžmenta o korištenju gubitaka na porezno djelotvoran način za poslodavnu organizaciju;
 - savjetovanje poslodavne organizacije o strukturiranju njezine strategije raspodjele kapitala na porezno djelotvoran način;
 - savjetovanje menadžmenta o strukturiranju strategije poslodavne organizacije, povezano s naknadama za više izvršne direktore kako bi se optimizirale porezne olakšice za poslodavnu organizaciju;
 - savjetovanje neprofitne organizacije o tome kako strukturirati svoje poslovanje kako bi se izbjeglo kršenje statusa neprofitne organizacije;
 - savjetovanje menadžmenta o strukturiranju ulaganja poslodavne organizacije kako bi se iskoristili porezni poticaji koje nude jurisdikcije ili lokaliteti.
- 280.5. P3. Aktivnosti poreznog planiranja ne uključuju aktivnosti koje se općenito nazivaju porezna usklađenost ili usluge pripremanja poreznih obrazaca, a to su aktivnosti koje pomažu poslovodnoj organizaciji u ispunjavanju njezinih obveza podnošenja, izvještavanja, plaćanja i drugih obveza sukladno poreznim zakonima i regulativi. Međutim, ako porezna aktivnost obuhvaća i porezno planiranje i poreznu usklađenost, ovaj odjeljak primjenjuje se na dio koji se odnosi na porezno planiranje.
- 280.5. P4. Ovaj se odjeljak primjenjuje bez obzira na vrstu poslodavne organizacije, uključujući i to je li organizacija subjekt od javnog interesa.

Povezane aktivnosti

- 280.6. P1. Mogu postojati okolnosti u kojima je profesionalni računovođa uključen u obavljanje povezane aktivnosti za poslodavnu organizaciju, a koja se temelji na ili je povezana s aranžmanom poreznog planiranja koji je izradio pružatelj usluga – treća strana. U takvim okolnostima odredbe ovog odjeljka primjenjuju se na osnovni aranžman poreznog planiranja.
- 280.6. P2. Primjeri takvih povezanih aktivnosti uključuju:
- pomoć poslodavnoj organizaciji u rješavanju spora s poreznom upravom u svezi s aranžmanom poreznog planiranja;
 - zastupanje poslodavne organizacije u upravnim ili sudskim postupcima u vezi s aranžmanom poreznog planiranja;
 - implementiranje aranžmana poreznog planiranja za poslodavnu organizaciju;

- savjetovanje poslodavne organizacije o stjecanju gdje procjena ovisi o aranžmanu poreznog planiranja koji je uspostavilo ciljno društvo.

Pridržavanje zakona i regulative

- 280.7. P1. Ovaj odjeljak ne adresira poreznu utaju koja je nezakonita.

Zakoni i regulativa protiv izbjegavanja poreza

- Z280.8.** Ako postoje zakoni i regulativa, uključujući one koji bi se mogli nazvati pravilima protiv izbjegavanja poreza, koji ograničavaju ili zabranjuju određene aranžmane poreznog planiranja, profesionalni računovođa mora steći razumijevanje tih zakona i regulative i savjetovati poslodavnu organizaciju da ih se pridržava prilikom obavljanja aktivnosti poreznog planiranja.

Nepridržavanje poreznih zakona i regulative

- 280.8. P1. Ako tijekom obavljanja aktivnosti poreznog planiranja profesionalni računovođa postane svjestan utaje poreza ili sumnje na utaju poreza, ili drugih neusklađenosti ili sumnje na neusklađenost s poreznim zakonima i regulativama od strane poslodavne organizacije, menadžmenta, osoba zaduženih za upravljanje ili drugih pojedinaca koji rade za ili pod vodstvom poslodavne organizacije, primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu navedeni u odjeljku 260.

Odgovornosti menadžmenta i onih koji su zaduženi za upravljanje poslodavnom organizacijom

- 280.9. P1. U vezi s poreznim planiranjem, menadžment, uz nadzor onih koji su zaduženi za upravljanje, ima niz odgovornosti, uključujući:
- osiguravanje da se porezni poslovi poslodavne organizacije, vode u skladu s relevantnim poreznim zakonima i regulativama;
 - vođenje svih poslovnih knjiga i evidencija te implementacija sustava interne kontrole potrebnog kako bi se poslodavnoj organizaciji, omogućilo ispunjavanje obveza porezne usklađenosti;
 - angažiranje stručnjaka za savjetovanje o relevantnim aspektima aranžmana poreznog planiranja;
 - odlučivanje o prihvaćanju i implementaciji preporuke ili savjeta profesionalnog računovođe o aranžmanu poreznog planiranja;
 - odobravanje podnošenja poreznih prijava poslodavne organizacije i pravodobno postupanje s nadležnim poreznim tijelima;
 - objavljivanje relevantnim poreznim tijelima koje bi moglo biti zahtijevano poreznim zakonima i regulativom ili koje bi moglo biti potrebno za potporu poreznoj poziciji, uključujući pojedinosti o svim aranžmanima poreznog planiranja;
 - odgovarajuće objavljivanje porezne strategije, politika ili drugih pitanja povezanih s porezom u financijskim izvještajima ili drugim relevantnim javnim dokumentima u skladu s primjenjivim zahtjevima za izvještavanje;
 - osiguravanje da su aranžmani poreznog planiranja poslodavne organizacije u skladu s bilo kojom javno objavljenom poreznom strategijom ili politikama.

Odgovornosti svih profesionalnih računovođa

Z280.10. U sklopu obavljanja djelatnosti poreznog planiranja za poslodavnu organizaciju, profesionalni računovođa stječe razumijevanje vrste aktivnosti poreznog planiranja, uključujući:

(a) svrhu, činjenice i okolnosti aranžmana poreznog planiranja; i

(b) relevantne porezne zakone i regulativu.

280.11. P1. Od profesionalnog računovođe očekuje se da pri obavljanju aktivnosti poreznog planiranja primjenjuje profesionalnu kompetentnost i dužnu pažnju u skladu s pododjeljkom 113. Od računovođe se također očekuje da ima ispitivački um i koristi profesionalnu prosudbu u skladu s odjeljkom 120. kad razmatra konkretne činjenice i okolnosti koje se odnose na neku aktivnost poreznog planiranja.

Osnova za preporučivanje ili drugačije savjetovanje o aranžmanu poreznog planiranja

Z280.12. Profesionalni računovođa dužan je preporučiti ili na drugi način savjetovati o aranžmanu poreznog planiranja poslodavnu organizaciju samo ako je utvrdio da postoji vjerodostojna osnova u zakonima i regulativama za takav aranžman.

280.12. P1. Utvrđivanje postoji li vjerodostojna osnova uključuje profesionalnu prosudbu profesionalnog računovođe. Ova će se odluka razlikovati od jurisdikcije do jurisdikcije na temelju relevantnih zakona i regulativa u to vrijeme.

280.12. P2. Ako profesionalni računovođa utvrdi da aranžman poreznog planiranja nema vjerodostojnu osnovu u zakonima i regulativama, točka Z280.12. ga ne sprječava da objasni svojoj neposredno nadređenoj osobi ili drugoj odgovornoj osobi unutar poslodavne organizacije logičke razloge za utvrđivanje ili savjetovanje o alternativnom aranžmanu koji ima vjerodostojnu osnovu.

280.12. P3. Točka Z280.12. također ne sprječava profesionalnog računovođu da pomogne poslodavnoj organizaciji u saniranju ili ispravljanju aranžmana poreznog planiranja koji nema vjerodostojnu osnovu. Takva vrsta aktivnosti je povezana aktivnost kako je opisano u točkama 280.6., P1. i P2. To uključuje, na primjer:

- pomaganje poslodavnoj organizaciji da restrukturira aranžman poreznog planiranja kako bi se postigla vjerodostojna osnova kao dio aktivnosti rješavanja poreznih sporova;

- dogovaranje s poslodavnom organizacijom primjerenih promjena aranžmana poreznog planiranja kako bi se postigla vjerodostojna osnova kao dio zastupanja poslodavne organizacije u upravnom ili sudskom postupku.

280.12. P4. Primjeri radnji koje profesionalni računovođa može poduzeti kako bi utvrdio postoji li vjerodostojna osnova u vezi s određenim aranžmanom poreznog planiranja uključuju:

- pregled relevantnih činjenica i okolnosti, uključujući ekonomsku svrhu i bit aranžmana;
- procjenjivanje razumnosti bilo kojih pretpostavki;
- pregled relevantnih poreznih propisa;

- pregled zakonodavnih postupaka u kojima se raspravlja o namjeri relevantnih poreznih propisa;

- pregled relevantne literature kao što su sudske odluke, stručni ili sektorski časopisi te odluka ili smjernica relevantnih poreznih tijela;

- razmatranje pitanja o tome je li osnova korištena za predloženi aranžman ustaljena praksa koju nadležna porezna tijela nisu osporila;

- uzimanje u obzir vjerojatnosti da bi relevantna porezna tijela prihvatila predloženi aranžman ako bi se otkrile sve relevantne činjenice i okolnosti;

- savjetovanje s pravnim savjetnikom ili drugim stručnjacima unutar ili izvan poslodavne organizacije o tome kakvo bi moglo biti razumno tumačenje relevantnih poreznih zakona i regulative;

- savjetovanje s relevantnim poreznim tijelima, ako je primjenjivo.

Z280.13. Ako profesionalni računovođa postane svjestan okolnosti koje bi mogle utjecati na prethodno utvrđivanje vjerodostojne osnove, računovođa mora ponovno procijeniti valjanost te osnove.

Razmatranje cjelokupne preporuke ili savjeta o poreznom planiranju

Z280.14. Povrh utvrđivanja postojanja vjerodostojne osnove za aranžman poreznog planiranja, profesionalni računovođa mora koristiti profesionalnu prosudbu i razmatrati reputacijske, komercijalne i šire ekonomske posljedice koje bi mogle proizaći iz načina na koji bi dionici mogli gledati na aranžman.

280.14. P1. Reputacijske i komercijalne posljedice mogu se odnositi na osobne ili poslovne implikacije na poslodavnu organizaciju ili implikacije na ugled poslodavne organizacije i na profesiju zbog dugotrajnog spora s relevantnim poreznim ili drugim tijelima. Implikacije za poslodavnu organizaciju mogu uključivati negativan publicitet, troškove, novčane kazne ili kazne, gubitak menadžerskog vremena tijekom značajnog razdoblja i potencijalne negativne posljedice za poslodavnu organizaciju.

280.14. P2. Svijest o širim ekonomskim posljedicama može uzeti u obzir opće razumijevanje profesionalnog računovođe o trenutnom gospodarskom okruženju i utjecaju aranžmana poreznog planiranja na poreznu osnovicu jurisdikcije ili relativne učinke aranžmana na porezne osnovice više jurisdikcija u kojima posluje poslovodna organizacija.

Z280.15. Ako, nakon razmatranja pitanja navedenih u točki Z280.14., profesionalni računovođa odluči da neće preporučiti ili na drugi način savjetovati o aranžmanu poreznog planiranja koji bi poslodavna organizacija željela realizirati, računovođa mora o tome obavijestiti menadžment i, ako je primjereno, one koji su zaduženi za upravljanje i objašnjava osnovu za svoj zaključak.

Aranžmani poreznog planiranja koji uključuju više jurisdikcija

280.16. P1. Mogu postojati okolnosti u kojima profesionalni računovođa postane svjestan da poslodavna organizacija ostvaruje poreznu olakšicu zbog računovodstvenog tretmana iste transakcije u više od jedne jurisdikcije, posebno ako ne postoji ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između jurisdikcija. U takvim

okolnostima, iako poslodavna organizacija može biti u skladu s poreznim zakonima i regulativama svake jurisdikcije, računovođa može savjetovati menadžment da relevantnim poreznim tijelima otkrije određene činjenice i okolnosti te porezne olakšice koje proizlaze iz transakcije u različitim jurisdikcijama.

280.16. P2. Relevantni čimbenici koje profesionalni računovođa može uzeti u obzir pri odlučivanju hoće li poduzeti takvo objavljivanje uključuju:

- značajnost porezne olakšice u relevantnim jurisdikcijama;
- percepciju dionika o poslodavnoj organizaciji ako su dionicima poznate činjenice i okolnosti;
- pitanje o tome postoje li globalno ili nacionalno prihvaćena načela ili prakse u vezi s objavljivanjem sličnih situacija poreznim tijelima u relevantnim jurisdikcijama.

Okolnosti neizvjesnosti

280.17. P1. Pri utvrđivanju toga postoji li vjerodostojna osnova za aranžman poreznog planiranja, profesionalni računovođa mogao bi se susresti s okolnostima koje dovode do neizvjesnosti u pogledu toga hoće li predloženi aranžman poreznog planiranja biti u skladu s relevantnim poreznim zakonima i regulativama. Takva neizvjesnost otežava računovođu utvrđivanje toga postoji li vjerodostojna osnova u zakonima i regulativama za aranžman poreznog planiranja i stoga bi mogla stvoriti prijetnje pridržavanju temeljnih načela.

280.17. P2. Okolnosti koje bi mogle dovesti do neizvjesnosti uključuju:

- Poteškoće u uspostavljanju odgovarajuće činjenične osnove.
- Poteškoće u uspostavljanju odgovarajuće osnove pretpostavki.
- Nedostatak jasnoće u poreznim zakonima i regulativama i njihovom tumačenju, uključujući:
 - praznine u poreznim zakonima i regulativama;
 - osporavanje prethodnih sudskih presuda;
 - kolizija poreznih zakona i regulativa u različitim jurisdikcijama u okolnostima koje uključuju prekogranične transakcije;
 - inovativni poslovni modeli koji nisu obuhvaćeni važećim poreznim zakonima i regulativama;
 - nedavne odluke ili stajališta suda ili poreznih tijela koja dovode u sumnju slične aranžmane poreznog planiranja;
 - složenost tumačenja ili primjene poreznih zakona i regulative s tehničkog ili pravnog stajališta;
 - nepostojanje pravnog presedana, presude ili stava.
- Nepostojanje jasnoće u pogledu ekonomske svrhe i biti aranžmana poreznog planiranja.
- Nepostojanje jasnoće o krajnjim korisnicima aranžmana poreznog planiranja.

Z280.18. Ako postoji neizvjesnost u pogledu toga je li aranžman poreznog planiranja usklađen ili će biti u skladu s relevantnim poreznim zakonima i regulativama, profesionalni računovođa mora raspraviti o neizvjesnosti s me-

nadžmentom i, prema potrebi, s onima koji su zaduženi za upravljanje.

280.18. P1. Rasprava služi u brojne svrhe, uključujući:

- Objašnjavanje procjene profesionalnog računovođe o vjerojatnosti da će nadležna porezna tijela imati stajalište koje podupire aranžman poreznog planiranja ako postoji nedostatak jasnoće u tumačenju relevantnih poreznih zakona i regulative.
- Razmatranje svih pretpostavki koje su korištene prilikom utvrđivanja osnove na kojoj se pruža savjet o poreznom planiranju.
- Pribavljanje bilo kakvih dodatnih informacija od menadžmenta i, prema potrebi, onih zaduženih za upravljanje koje bi mogle smanjiti neizvjesnost.
- Raspravljanje o bilo kakvim reputacijskim, komercijalnim ili širim ekonomskim posljedicama u ostvarivanju aranžmana poreznog planiranja.
- Raspravljanje o mogućim pravcima djelovanja za ublažavanje mogućnosti štetnih posljedica za poslodavnu organizaciju, uključujući razmatranje objavljivanja nadležnim poreznim tijelima.

Potencijalne prijetnje koje proizlaze iz obavljanja aktivnosti poreznog planiranja

280.19. P1. Obavljanje aktivnosti poreznog planiranja za poslodavnu organizaciju može stvoriti prijetnju osobnog interesa, samoprovjere, zagovaranja ili zastrašivanja. Na primjer:

- Prijetnja temeljem samoprovjere može nastati kad je profesionalni računovođa nedavno obavio aktivnost vrednovanja za poslodavnu organizaciju u porezne svrhe, na čiji se rezultat zatim oslanja ili je ključni ulaz u aktivnost poreznog planiranja za poslodavnu organizaciju.
- Prijetnja temeljem osobnog interesa može nastati kad izgledi profesionalnog računovođe za napredovanje u karijeri ovise o razvoju kreativnog aranžmana poreznog planiranja za koji je tumačenje relevantnih poreznih zakona i regulative nejasno.
- Prijetnja temeljem osobnog interesa može nastati kad profesionalni računovođa sudjeluje u shemi poticajnih naknada na koju utječe računovođino oblikovanje aranžmana poreznog planiranja.
- Prijetnja temeljem osobnog interesa može nastati kad profesionalni računovođa posjeduje povjerljive informacije dobivene sudjelovanjem računovođe u formularu ili izradi porezne politike, zakona ili regulative za vladinu agenciju, a povjerljive informacije bile bi vrijedne u savjetovanju poslodavne organizacije računovođe, u njezinim aranžmanima poreznog planiranja.
- Prijetnje temeljem osobnog interesa i zagovaranja mogu nastati kad profesionalni računovođa zagovara stajalište poslodavne organizacije u aranžmanu poreznog planiranja o kojem je računovođa prethodno savjetovao pred poreznim tijelom kad postoje naznake da aranžman možda nema vjerodostojnu osnovu u zakonima i regulativama.
- Prijetnje temeljem osobnog interesa i zastrašivanja mogu nastati kad dominantni vlasnik ili vođa poslodavne organizacije vrši značajan utjecaj na oblikova-

nje određenog poreznog aranžmana, na način koji bi mogao utjecati na odluku računovođe o tome postoji li vjerodostojna osnova u zakonima i regulativama.

- Prijetnje temeljem osobnog interesa i zastrašivanja mogu nastati kad se profesionalni računovođa suoči s potencijalnim otkazom zbog stajališta na kojem poslovna organizacija inzistira u vezi s aranžmanom poreznog planiranja.

280.19. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenu razine takvih prijetnji uključuju:

- stupanj transparentnosti u pogledu osnovne poslovne transakcije ili okolnosti, uključujući, ako je primjenjivo, identitet krajnjih korisnika;

- pitanje o tome ima li aranžman poreznog planiranja jasnu ekonomsku svrhu i bit na temelju osnovne poslovne transakcije ili okolnosti;

- vrsta i složenost osnovne poslovne transakcije ili okolnosti;

- složenost ili jasnoća relevantnih poreznih zakona i regulative;

- pitanje o tome zna li profesionalni računovođa ili ima li razloga vjerovati da bi aranžman poreznog planiranja bio u suprotnosti s namjerom relevantnog poreznog zakonodavstva;

- broj uključenih jurisdikcija i vrsta njihovih poreznih režima;

- razina stručnosti i iskustva profesionalnog računovođe u relevantnim poreznim područjima;

- značajnost potencijalnih poreznih ušteda;

- vrsta i značajnost bilo kakvih poticaja koji se nude profesionalnom računovođi za razvoj aranžmana;

- pitanje o tome u kojoj je mjeri profesionalni računovođa svjestan da aranžman poreznog planiranja odražava ustaljenu praksu koju nadležna porezna tijela nisu osporila;

- pitanje o tome postoji li pritisak na profesionalnog računovođu;

- stupanj hitnosti u implementaciji aranžmana poreznog planiranja;

- pitanje o tome je li riječ o aranžmanu poreznog planiranja koji se koristi za više klijenata s malo izmjena zbog specifičnih okolnosti poslovne organizacije;

- organizacijska kultura poslovne organizacije.

280.19. P3. Primjeri radnji koje bi mogle eliminirati takve prijetnje uključuju:

- Savjetovanje poslovne organizacije da strukturira aranžman poreznog planiranja tako da bude u skladu s postojećim poreznim tumačenjem ili odlukom koju su donijela nadležna porezna tijela.

- Pribavljanje prethodnog mišljenja od nadležnih poreznih ili drugih tijela, ako je to moguće.

- Savjetovanje menadžmenta da ne provede aranžman poreznog planiranja.

280.19. P4. Primjeri radnji koje bi mogle biti zaštitne mjere za rješavanje takvih prijetnji uključuju:

- Utvrđivanje identiteta krajnjih korisnika.

- Savjetovanje poslovne organizacije da strukturira aranžman poreznog planiranja tako da se bolje uskladi s temeljnom ekonomskom svrhom i biti (engl. substance).

- Savjetovanje poslovne organizacije da strukturira aranžman poreznog planiranja na temelju ustaljene prakse koja trenutačno ne podliježe preispitivanju od strane nadležnih poreznih tijela ili za koju se zna da su je prihvatila nadležna porezna tijela.

- Savjetovanje s pravnim savjetnikom ili drugim stručnjakom unutar ili izvan poslovne organizacije u relevantnim poreznim područjima.

- Pribavljanje mišljenja od primjereno kvalificiranog stručnjaka (kao što je pravni savjetnik ili drugi profesionalni računovođa) o tumačenju relevantnih poreznih zakona i regulative koji se primjenjuju na određene okolnosti.

- Uključivanje poreznog stručnjaka, koji na drugi način nije uključen u aktivnost poreznog planiranja, za pregled svih obavljenih radova ili zaključaka do kojih je profesionalni računovođa došao u vezi s aranžmanom poreznog planiranja.

- Osiguravanje da poslovna organizacija pruži potpunu transparentnost o aranžmanu poreznog planiranja nadležnim poreznim tijelima, uključujući ciljeve, poslovne i pravne aspekte te krajnje korisnike aranžmana poreznog planiranja.

280.19. P5. Primjeri koraka koje profesionalni računovođa može poduzeti kako bi utvrdio identitet krajnjih korisnika uključuju:

- Postavljanje upita menadžmentu i drugima unutar ili izvan poslovne organizacije uzimajući u obzir načelo povjerljivosti.

- Pregled poreznih evidencija, financijskih izvještaja i drugih relevantnih korporativnih evidencija poslovne organizacije.

- Istraživanje relevantnih javnih evidencija.

Priopćavanje osnove preporuke ili savjeta o poreznom planiranju

Z280.20. Profesionalni računovođa mora objasniti menadžmentu i, ako je primjereno, onima koji su zaduženi za upravljanje osnovu na kojoj je računovođa preporučio ili na drugi način savjetovao poslovnu organizaciju o aranžmanu poreznog planiranja.

Neslaganje oko aranžmana poreznog planiranja

Z280.21. Ako se profesionalni računovođa ne slaže s neposredno nadređenom ili drugom odgovornom osobom unutar poslovne organizacije da aranžman poreznog planiranja koji bi poslovna organizacija željela realizirati ima vjerodostojnu osnovu, računovođa mora:

(a) obavijestiti neposredno nadređenu ili drugu odgovornu osobu unutar poslovne organizacije i, ako je primjereno, one koji su zaduženi za upravljanje, o procjeni računovođe;

(b) obavijestiti ih o mogućim posljedicama realizacije aranžmana; i

(c) savjetovati im da ne realiziraju aranžman.

Z280.22. Ako neposredno nadređena ili druga odgovorna osoba unutar poslodavne organizacije odluči realizirati aranžman poreznog planiranja, unatoč suprotnom savjetu profesionalnog računovođe, računovođa mora razmotriti:

(a) poduzimanje koraka kako bi se detalji aranžmana i razlike u stajalištima komunicirali sljedećoj višoj razini ovlaštenog tijela unutar poslodavne organizacije i, ako je primjereno, onima koji su zaduženi za upravljanje;

(b) savjetovanje poslodavnoj organizaciji da u cijelosti objavi aranžman nadležnim poreznim tijelima; i

(c) priopćavanje detalja aranžmana i razlike u stajalištima vanjskom revizoru poslodavne organizacije, ako postoji.

280.22. P1. U svjetlu odgovora neposredno nadređene ili druge odgovorne osobe unutar poslodavne organizacije na savjet profesionalnog računovođe, računovođa također može razmotriti postoji li potreba za davanjem otkaza u poslodavnoj organizaciji.

280.22. P2. Mnoge poslodavne organizacije uspostavile su protokole i postupke u vezi s internim postavljanjem etičkih ili drugih pitanja. Ti protokoli i postupci uključuju, na primjer, etičku politiku ili interni mehanizam za zviždače. Takvi protokoli i postupci mogli bi omogućiti anonimno prijavljivanje predmeta putem predviđenih kanala.

Dokumentacija

280.23. P1. Prilikom obavljanja aktivnosti poreznog planiranja, profesionalni računovođa potiče se pravodobno dokumentirati:

- svrhu, okolnosti i sadržaj aranžmana poreznog planiranja;
- identitet krajnjih korisnika;
- vrstu bilo kakvih neizvjesnosti;
- analizu računovođe, razmatrane smjerove djelovanja, donesene prosudbe i zaključke donesene u savjetovanju poslodavne organizacije o razvoju aranžmana poreznog planiranja;
- rezultate razgovora s osobom koja je neposredno nadređena računovođi i primjerenim razinama menadžmenta, onima koji su zaduženi za upravljanje i drugim stranama;
- odgovor osobe koja je neposredno nadređena računovođi, menadžmenta i, ako je primjenjivo, onih koji su zaduženi za upravljanje na savjet računovođe;
- svako neslaganje s osobom koja je neposredno nadređena računovođi, menadžmentom i, ako je primjenjivo, onima koji su zaduženi za upravljanje.

280.23. P2. Priprema takve dokumentacije pomaže računovođi pri:

- razmatranju reputacijskih, komercijalnih i širih gospodarskih posljedica koje bi mogle proizaći iz načina na koji bi dionici mogli gledati na aranžman;
- izradi analize činjenica, okolnosti, relevantnih poreznih zakona i regulative te svih napravljenih ili promijenjenih pretpostavki;
- evidentiranju osnove za profesionalne prosudbe u vrijeme kad su donesene ili promijenjene;

- davanju potpore stajalištu ako mjerodavna porezna tijela osporavaju aranžman poreznog planiranja;
- dokazivanju da je računovođa postupio(la) u skladu s odredbama u ovom odjeljku.

3. DIO – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U JAVNOJ PRAKSI

ODJELJAK 380.

USLUGE POREZNOG PLANIRANJA

Uvod

380.1. Profesionalni računovođe dužni su se pridržavati temeljnih načela i primjenjivati konceptualni okvir naveden u odjeljku 120. kako bi identificirali, procijenili i razriješili prijetnje.

380.2. Pružanje usluga poreznog planiranja može stvoriti prijetnje pridržavanju temeljnih načela temeljem osobnog interesa, samoprovjere, zagovaranja ili zastrašivanja.

380.3. U ovom se odjeljku uspostavljaju zahtjevi i materijali za primjenu relevantni za primjenu konceptualnog okvira u vezi s pružanjem usluga poreznog planiranja. Ovaj odjeljak također zahtijeva od profesionalnog računovođe da se pridržava relevantnih poreznih zakona i regulative prilikom pružanja takvih usluga.

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

Uloga profesionalnih računovođa u javnom interesu u vezi s uslugama poreznog planiranja

380.4. P1. Profesionalni računovođe imaju važnu ulogu u poreznom planiranju pružajući svojom stručnošću i iskustvom pomoć klijentima u ispunjavanju njihovih ciljeva poreznog planiranja uz pridržavanje poreznih zakona i regulative. Na taj način računovođe pomažu olakšati djelotvornije i učinkovitije funkcioniranje poreznog sustava neke jurisdikcije, što je u javnom interesu.

380.4. P2. Klijenti imaju pravo organizirati svoje poslove u svrhu poreznog planiranja. Iako postoje različiti načini za postizanje takvih svrha, klijenti imaju odgovornost platiti porez kako je određeno relevantnim poreznim zakonima i regulativama. U tom smislu, uloga profesionalnih računovođa je da iskoriste svoju stručnost i iskustvo kako bi pomogli svojim klijentima u postizanju ciljeva poreznog planiranja i ispunjavanju poreznih obveza. Međutim, kad računovođe pružaju takvu pomoć, to može uključivati određene aranžmane za smanjenje poreza koji, iako nisu zabranjeni poreznim zakonima i regulativama, mogu stvoriti prijetnju pridržavanju temeljnih načela.

380.4. P3. Za konačno rješenje pitanja o tome je li aranžman poreznog planiranja u skladu s relevantnim poreznim zakonima i regulativama nadležan je tribunal, sud ili drugo primjereno ovlašteno tijelo.

Opis usluga poreznog planiranja

380.5. P1. Usluge poreznog planiranja su savjetodavne usluge oblikovane kako bi pomogle klijentu, bilo pojedincu ili subjektu, u planiranju ili strukturiranju poslova klijenta na porezno učinkovit način.

380.5. P2. Usluge poreznog planiranja obuhvaćaju širok raspon tema ili područja. Primjeri takvih usluga uključuju:

- Savjetovanje pojedinca da strukturira svoje porezne poslove radi postizanja ciljeva ulaganja, umirovljenja ili planiranja nekretnina.
- Savjetovanje pojedinog poduzetnika o strukturiranju njegovog vlasništva i prihoda od poslovanja radi smanjenja ukupnih poreza.
- Savjetovanje subjekta o strukturiranju njegovih međunarodnih operacija radi smanjenja ukupnih poreza.
- Savjetovanje o strukturiranju ugovora o transfernim cijenama, uzimajući u obzir porezne smjernice o transfernim cijenama.
- Savjetovanje o korištenju gubitaka na porezno učinkovit način.
- Savjetovanje subjekta o strukturiranju njegove strategije raspodjele kapitala na porezno učinkovit način.
- Savjetovanje subjekta o strukturiranju njegove strategije naknada za više izvršne direktore kako bi se optimizirale porezne olakšice.

- 380.5. P3. Usluge poreznog planiranja ne uključuju usluge koje se općenito nazivaju porezna usklađenost ili porezna priprema, a to su usluge koje pomažu klijentu u ispunjavanju klijentovih obveza podnošenja poreznih prijava, izvješćivanja, plaćanja i drugih obveza sukladno poreznim zakonima i regulativama. Međutim, ako porezna usluga obuhvaća i porezno planiranje i poreznu usklađenost, dio koji se odnosi na porezno planiranje uređen je ovim odjeljkom.
- 380.5. P4. Ovaj se odjeljak primjenjuje bez obzira na vrstu klijenta, uključujući i to je li riječ o subjektu od javnog interesa.

Povezane usluge

- 380.6. P1. Mogu postojati okolnosti u kojima je profesionalni računovođa angažiran za pružanje povezane usluge klijentu koja se temelji na ili je povezana s aranžmanom poreznog planiranja koji je razvio klijent ili treća strana – pružatelj usluge. U takvim okolnostima odredbe ovog odjeljka primjenjuju se na osnovni aranžman poreznog planiranja.
- 380.6. P2. Primjeri takvih povezanih usluga uključuju:
- pomoć klijentu u rješavanju spora s poreznom upravom o aranžmanu poreznog planiranja;
 - zastupanje klijenta u upravnim ili sudskim postupcima u vezi s aranžmanom poreznog planiranja;
 - implementacija aranžmana poreznog planiranja za klijenta;
 - savjetovanje klijenta o stjecanju gdje procjena ovisi o aranžmanu poreznog planiranja koji je uspostavio ciljni subjekt;
 - savjetovanje klijenta o planiranju poslova vezanih za nekretnine na temelju aranžmana poreznog planiranja uspostavljenog za poslovanje klijenta.

Pridržavanje zakona i regulativa

- 380.7. P1. Ovaj odjeljak ne bavi se utajom poreza koja je nezakonita.

Zakoni i regulativa protiv izbjegavanja poreza

- Z380.8.** Ako postoje zakoni i regulativa, uključujući one koji bi se mogli smatrati pravilima protiv izbjegavanja poreza,

koji ograničavaju ili zabranjuju određene aranžmane poreznog planiranja, profesionalni računovođa mora steći razumijevanje tih zakona i regulative i savjetovati klijenta da ih se pridržava prilikom pružanja usluga poreznog planiranja.

Nepridržavanje poreznih zakona i regulative

- 380.8. P1. Ako tijekom pružanja usluga poreznog planiranja profesionalni računovođa postane svjestan utaje poreza ili sumnje na utaju poreza ili drugog nepridržavanja ili sumnje na nepridržavanje poreznih zakona i regulative od strane klijenta, menadžmenta, osoba zaduženih za upravljanje ili drugih pojedinaca koji rade za klijenta ili pod njegovim vodstvom, primjenjuju se zahtjevi i materijali za primjenu navedeni u odjeljku 360.

Odgovornosti menadžmenta i onih koji su zaduženi za upravljanje

- 380.9. P1. U vezi s poreznim planiranjem, menadžment, uz nadzor onih koji su zaduženi za upravljanje, ima niz odgovornosti, uključujući:
- osiguravanje da se porezni poslovi klijenta vode u skladu s relevantnim poreznim zakonima i regulativama;
 - vođenje svih poslovnih knjiga i evidencija te implementacija sustava internih kontrola potrebnih kako bi se klijentu omogućilo ispunjavanje obveze usklađenosti s poreznim propisima;
 - stavljanje na raspolaganje svih činjenica i drugih relevantnih informacija potrebnih kako bi se profesionalnom računovođi omogućilo obavljanje usluge poreznog planiranja;
 - angažiranje stručnjaka za savjetovanje o relevantnim aspektima aranžmana poreznog planiranja;
 - odlučivanje o prihvaćanju i provedbi preporuke ili savjeta profesionalnog računovođe o aranžmanu poreznog planiranja;
 - odobravanje podnošenja poreznih prijava klijenta i osiguravanje pravodobnog rješavanja svih pitanja koja su postavila nadležna porezna tijela;
 - objavljivanje relevantnim poreznim tijelima sukladno poreznim zakonima i regulativi ili ako su objavljivanja potrebna za potporu poreznom stajalištu, uključujući pojedinosti o svim aranžmanima poreznog planiranja;
 - primjereno objavljivanje porezne strategije, politika ili drugih pitanja povezanih s porezom u financijskim izvještajima ili drugim relevantnim javnim dokumentima u skladu s primjenjivim zahtjevima za izvještavanje;
 - osiguravanje da su klijentovi aranžmani poreznog planiranja u skladu sa svim javno objavljenim poreznim strategijama ili politikama.

Odgovornosti svih profesionalnih računovođa

- Z380.10.** Kao dio pružanja usluge poreznog planiranja, profesionalni računovođa mora steći razumijevanje vrste aranžmana, uključujući:
- (a) poznavanje i razumijevanje klijenta, njegovih vlasnika, menadžmenta i onih koji su zaduženi za upravljanje i njegovih poslovnih aktivnosti;
 - (b) svrhe, činjenica i okolnosti aranžmana poreznog planiranja; i

(c) relevantnih poreznih zakona i regulativa.

- 380.10. P1. Zahtjevi i materijali za primjenu u odjeljku 320. primjenjuju se u odnosu na prihvaćanje klijenta i angažmana.
- 380.10. P2. Profesionalni računovođa može biti angažiran pružiti drugo mišljenje o aranžmanu poreznog planiranja. Osim odredbi u ovom odjeljku, u takvim se okolnostima primjenjuju i zahtjevi i materijali za primjenu u odjeljku 321.
- 380.11. P1. Od profesionalnog računovođe očekuje se da pri pružanju usluge poreznog planiranja primjenjuje profesionalnu kompetentnost i dužnu pažnju u skladu s pododjeljkom 113. Od računovođe se također očekuje da ima ispitivački um i koristi profesionalnu prosudbu u skladu s odjeljkom 120. kad razmatra specifične činjenice i okolnosti koje se odnose na uslugu poreznog planiranja.

Osnova za preporuku ili drugo savjetovanje o aranžmanu poreznog planiranja

Z380.12. Profesionalni računovođa mora preporučiti ili na drugi način savjetovati klijenta o aranžmanu poreznog planiranja samo ako je računovođa utvrdio da postoji vjerodostojna osnova u zakonima i regulativama za aranžman.

380.12. P1. Utvrđivanje postoji li vjerodostojna osnova uključuje profesionalnu prosudbu profesionalnog računovođe. Ova će se odluka razlikovati od jurisdikcije do jurisdikcije na temelju relevantnih zakona i regulative u to vrijeme.

380.12. P2. Ako profesionalni računovođa utvrdi da aranžman poreznog planiranja nema vjerodostojnu osnovu u zakonima i regulativama, točka Z380.12. ne sprječava računovođu da klijentu objasni logiku računovođe koju je koristio za utvrđivanje ili savjetovanje o alternativnom aranžmanu koji ima vjerodostojnu osnovu.

380.12. P3. Točka Z380.12. također ne sprječava da profesionalni računovođa bude angažiran od strane klijenta ili da na drugi način pomogne klijentu popraviti ili ispraviti aranžman poreznog planiranja koji nema vjerodostojnu osnovu. Takva vrsta usluge je povezana usluga, kako je opisano u točkama 380.6., P1 i P2. To uključuje, na primjer:

- pomaganje klijentu u restrukturiranju aranžmana poreznog planiranja kako bi se postigla vjerodostojna osnova u sklopu usluge rješavanja poreznih sporova;
- usuglašavanje s klijentom vezano za primjerene izmjene aranžmana poreznog planiranja kako bi se postigla vjerodostojna osnova u sklopu zastupanja stranke u upravnom ili sudskom postupku.

380.12. P4. Primjeri radnji koje profesionalni računovođa može poduzeti kako bi utvrdio postoji li vjerodostojna osnova u vezi s određenim aranžmanom poreznog planiranja uključuju:

- pregledavanje relevantnih činjenica i okolnosti, uključujući ekonomsku svrhu i bit aranžmana;
- procjena razumnosti bilo kakvih pretpostavki;
- pregledavanje relevantnih poreznih zakona;
- pregledavanje zakonodavnih postupaka koji raspravljaju o namjeri relevantnih poreznih zakona;

- pregledavanje relevantne literature kao što su sudske odluke, stručni ili industrijski časopisi te odluke ili smjernice poreznih tijela;

- razmatranje pitanja o tome je li osnova upotrijebljena za predloženi aranžman ustaljena praksa koju nadležna porezna tijela nisu osporila;

- razmatranje vjerojatnosti bi li nadležna porezna tijela prihvatila predloženi aranžman ako bi se otkrile sve relevantne činjenice i okolnosti;

- savjetovanje s pravnim savjetnikom ili drugim stručnjacima unutar ili izvan društva profesionalnog računovođe o tome kakvo bi moglo biti razumno tumačenje relevantnih zakona i regulative;

- savjetovanje s nadležnim poreznim tijelima, ako je primjenjivo.

Z380.13. Ako tijekom angažmana profesionalni računovođa postane svjestan okolnosti koje bi mogle utjecati na prethodno utvrđivanje vjerodostojne osnove, računovođa mora ponovno procijeniti valjanost te osnove.

Razmatranje cjelokupne preporuke ili savjeta o poreznom planiranju

Z380.14. Povrh utvrđivanja postojanja vjerodostojne osnove za aranžman poreznog planiranja, profesionalni računovođa mora koristiti profesionalnu prosudbu i razmatrati reputacijske, komercijalne i šire ekonomske posljedice koje bi mogle proizaći iz načina na koji bi dionici mogli gledati na aranžman.

380.14. P1. Reputacijske i komercijalne posljedice mogu se odnositi na osobne ili poslovne implikacije za klijenta ili implikacije na ugled klijenta i profesije zbog dugotrajnog spora s nadležnim poreznim ili drugim tijelima. Implikacije za klijenta mogu uključivati negativan publicitet, troškove, novčane kazne ili druge kazne, gubitak menadžerskog vremena tijekom značajnog razdoblja i potencijalne negativne posljedice za poslovanje klijenta.

380.14. P2. Svjesnost o širim ekonomskim posljedicama mogla bi uzeti u obzir opće razumijevanje profesionalnog računovođe o trenutnom gospodarskom okruženju i utjecaju aranžmana poreznog planiranja na poreznu osnovicu u nekoj jurisdikciji ili relativne učinke aranžmana na porezne osnovice u više jurisdikcija u kojima klijent posluje.

Z380.15. Ako, nakon razmatranja pitanja navedenih u točki Z380.14, profesionalni računovođa odluči ne preporučiti ili na drugi način savjetovati o aranžmanu poreznog planiranja koji bi klijent želio primijeniti, računovođa mora o tome obavijestiti klijenta i objasniti osnovu za zaključak računovođe.

Aranžmani poreznog planiranja koji uključuju više jurisdikcija

380.16. P1. Mogu postojati okolnosti u kojima profesionalni računovođa postane svjestan da klijent ostvaruje poreznu olakšicu zbog računovodstvenog tretmana iste transakcije u više od jedne jurisdikcije, posebno ako ne postoji ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između jurisdikcija. U takvim okolnostima, iako klijent može biti u skladu s poreznim zakonima i regulativama svake jurisdikcije, računovođa može savjetovati klijenta da objavi relevantnim poreznim tijelima posebne činjenice i okolnosti te porezne olakšice koje proizlaze iz transakcije u različitim jurisdikcijama.

380.16. P2. Relevantni čimbenici koje profesionalni računovođa može uzeti u obzir pri određivanju hoće li savjetovati klijenta da napravi takvo objavljivanje uključuju:

- značaj poreznih olakšica u relevantnim jurisdikcijama;
- percepcija dionika o klijentu ako su dionicima poznate činjenice i okolnosti;
- pitanje o tome postoje li globalno ili nacionalno prihvaćena načela ili prakse u vezi s otkrivanjem sličnih situacija poreznim tijelima u relevantnim jurisdikcijama.

Okolnosti koje uključuju neizvjesnost

380.17. P1. Pri utvrđivanju postoji li vjerodostojna osnova za aranžman poreznog planiranja, profesionalni računovođa mogao bi se susresti s okolnostima koje dovode do neizvjesnosti u pogledu toga hoće li predloženi aranžman poreznog planiranja biti u skladu s relevantnim poreznim zakonima i regulativama. Takva neizvjesnost otežava računovođi utvrđivanje postoji li vjerodostojna osnova u zakonima i regulativama za aranžman poreznog planiranja i stoga bi mogla stvoriti prijetnje pridržavanju temeljnih načela.

380.17. P2. Okolnosti koje bi mogle dovesti do neizvjesnosti uključuju:

- poteškoće u uspostavljanju prikladne činjenične osnove;
- poteškoće u uspostavljanju prikladne osnove pretpostavki;
- nedostatak jasnoće u poreznim zakonima i regulativama i njihovom tumačenju, uključujući:
 - praznine u poreznim zakonima i regulativama;
 - osporavanje prethodnih sudskih presuda;
 - kolizija poreznih zakona i regulativa u različitim jurisdikcijama u okolnostima koje uključuju prekogranične transakcije;
 - inovativni poslovni modeli koji nisu adresirani važećim poreznim zakonima i regulativama;
 - nedavne odluke ili stajališta suda ili poreznih tijela koja dovode u sumnju slične aranžmane poreznog planiranja;
 - složenost tumačenja ili primjene poreznih zakona i regulative s tehničkog ili pravnog stajališta;
 - nedostatak pravnog presedana, presude ili stajališta;
- nedostatak jasnoće u pogledu ekonomske svrhe i biti aranžmana poreznog planiranja;
- nedostatak jasnoće o krajnjim korisnicima aranžmana poreznog planiranja.

Z380.18. Ako postoji neizvjesnost o tome je li aranžman poreznog planiranja usklađen ili hoće li biti u skladu s relevantnim poreznim zakonima i regulativama, profesionalni računovođa mora neizvjesnost raspraviti s klijentom.

380.18. P1. Rasprava služi u brojne svrhe, uključujući:

- objašnjenje procjene profesionalnog računovođe o tome kolika je vjerojatnost da će nadležna porezna tijela imati stajalište koje podupire aranžman poreznog planiranja ako postoji nedostatak jasnoće u tumačenju relevantnih poreznih zakona i regulative;

- razmatranje svih pretpostavki koje su napravljene prilikom utvrđivanja osnove na kojoj se pruža savjet o poreznom planiranju;

- pribavljanje bilo kakvih dodatnih informacija od klijenta koje bi mogle smanjiti neizvjesnost;

- raspravu o bilo kakvim reputacijskim, komercijalnim ili širim ekonomskim posljedicama u ostvarivanju aranžmana poreznog planiranja;

- raspravu o mogućim mjerama za ublažavanje mogućnosti štetnih posljedica za klijenta, uključujući razmatranje objavljivanja nadležnim poreznim tijelima.

Potencijalne prijetnje koje proizlaze iz pružanja usluge poreznog planiranja

380.19. P1. Pružanje usluge poreznog planiranja klijentu može stvoriti prijetnju po osnovi osobnog interesa, samoprovjere, zagovaranja ili zastrašivanja. Na primjer:

- Prijetnja temeljem samoprovjere može nastati kad je profesionalni računovođa nedavno pružio uslugu procjene vrijednosti klijentu u porezne svrhe, na čiji se ishod zatim oslanja ili je taj ishod ključni ulaz u uslugu poreznog planiranja za klijenta.

- Prijetnja temeljem osobnog interesa može nastati kad profesionalni računovođa ima izravan financijski interes u klijentu, a računovođa je uključen u oblikovanje aranžmana poreznog planiranja koji utječe na financijsku situaciju klijenta.

- Prijetnje temeljem osobnog interesa i zagovaranja mogu nastati kad profesionalni računovođa aktivno promiče određenu poreznu poziciju koju bi klijent trebao zauzeti.

- Prijetnja temeljem osobnog interesa može nastati kad profesionalni računovođa posjeduje povjerljive informacije dobivene sudjelovanjem računovođe u formuliranju ili izradi nacрта porezne politike, zakona ili regulative za državnu agenciju, a povjerljive informacije bile bi vrijedne računovođi u savjetovanju drugih klijenata o njihovim aranžmanima poreznog planiranja.

- Prijetnja temeljem osobnog interesa može nastati kad profesionalni računovođa prihvati naknadu koja bi se mogla smatrati pretjeranom za angažman za izradu aranžmana poreznog planiranja za koji je tumačenje relevantnih poreznih zakona i regulative neizvjesno ili nejasno.

- Prijetnje temeljem osobnog interesa i zagovaranja mogu nastati kad profesionalni računovođa zagovara poziciju klijenta u aranžmanu poreznog planiranja o kojem je računovođa prethodno savjetovao pred poreznim tijelom kad postoje naznake da aranžman možda nema vjerodostojnu osnovu u zakonima i regulativama.

- Prijetnje temeljem osobnog interesa i zastrašivanja mogu nastati kad profesionalni računovođa pruža usluge klijentu koji ima značajan utjecaj na oblikovanje određenog poreznog aranžmana, na način koji bi mogao utjecati na odluku računovođe o postojanju vjerodostojne osnove za aranžman u zakonima i regulativama.

- Prijetnje temeljem osobnog interesa i zastrašivanja mogu nastati kad se profesionalnom računovođi prijeti otpuštanjem iz angažmana ili društva u vezi s pozicijom na kojoj klijent inzistira u vezi s aranžmanom poreznog planiranja.

- 380.19. P2. Čimbenici koji su relevantni za procjenu razine takvih prijetnji uključuju:
- stupanj transparentnosti klijenta, uključujući, ako je primjenjivo, identitet krajnjih korisnika;
 - pitanje ima li aranžman poreznog planiranja jasnu ekonomsku svrhu i bit na temelju osnovne poslovne transakcije ili okolnosti;
 - vrsta i složenost osnovne poslovne transakcije ili okolnosti;
 - složenost ili jasnoća relevantnih poreznih zakona i regulative;
 - zna li profesionalni računovođa ili ima razloga vjerovati da bi aranžman poreznog planiranja bio u suprotnosti s namjerom relevantnog poreznog zakonodavstva;
 - broj uključenih jurisdikcija i vrste njihovih poreznih režima;
 - razina stručnosti i iskustva profesionalnog računovođe u relevantnim poreznim područjima;
 - značajnost potencijalnih poreznih ušteda;
 - vrsta i iznos naknade za uslugu poreznog planiranja;
 - mjera u kojoj je profesionalni računovođa svjestan da aranžman poreznog planiranja odražava ustaljenu praksu koju nadležna porezna tijela nisu osporila;
 - postoji li pritisak klijenta ili druge strane na profesionalnog računovođu;
 - stupanj hitnosti u implementaciji aranžmana poreznog planiranja;
 - pitanje je li riječ o aranžmanu poreznog planiranja koji se koristi za više klijenata s malo izmjena zbog specifičnih okolnosti klijenta;
 - poznato prethodno ponašanje ili ugled klijenta, uključujući njegovu organizacijsku kulturu.
- 380.19. P3. Primjeri radnji koje bi mogle eliminirati takve prijetnje uključuju:
- upućivanje klijenta na stručnjaka izvan društva profesionalnog računovođe koji ima potrebnu stručnost i iskustvo za savjetovanje klijenta o aranžmanu poreznog planiranja;
 - savjetovanje klijenta da strukturira aranžman poreznog planiranja tako da bude u skladu s postojećim tumačenjem ili odlukom koju su donijela nadležna porezna tijela;
 - pribavljanje prethodnog mišljenja od nadležnih poreznih ili drugih tijela, ako je to moguće;
 - savjetovanje klijenta da ne primjenjuje aranžman poreznog planiranja.
- 380.19. P4. Primjeri radnji koje bi mogle biti zaštitne mjere za rješavanje takvih prijetnji uključuju:
- utvrđivanje identiteta krajnjih korisnika;
 - savjetovanje klijenta da strukturira aranžman poreznog planiranja na način da je bolje usklađen s temeljnom ekonomskom svrhom i biti;
 - savjetovanje klijenta da strukturira aranžman poreznog planiranja na temelju ustaljene prakse koja tre-

nutačno ne podliježe osporavanju od strane nadležnih poreznih tijela ili za koju se zna da su je prihvatila nadležna porezna tijela;

- savjetovanje s pravnim savjetnikom ili drugim stručnjakom unutar ili izvan društva profesionalnog računovođe u relevantnim poreznim područjima;
- pribavljanje mišljenja od primjereno kvalificiranog stručnjaka (kao što je pravni savjetnik ili drugi profesionalni računovođa) o tumačenju relevantnih poreznih zakona i regulative koji se primjenjuju na određene okolnosti;
- uključivanje primjerenog pregledavatelja koji na drugi način nije uključen u pružanje usluge poreznog planiranja, radi obavljanja pregleda svih obavljenih radova ili zaključaka do kojih je profesionalni računovođa došao u vezi s aranžmanom poreznog planiranja;
- osiguravanje klijentove potpune transparentnosti o aranžmanu poreznog planiranja prema relevantnim poreznim tijelima, uključujući ciljeve, poslovne i pravne aspekte te krajnje korisnike aranžmana poreznog planiranja.

- 380.19. P5. Primjeri koraka koje profesionalni računovođa može poduzeti kako bi utvrdio identitet krajnjih korisnika uključuju:

- postavljanje upita menadžmentu i drugima unutar klijenta;
- postavljanje upita drugima unutar ili izvan društva koji su imali posla s klijentom, uzimajući u obzir načelo povjerljivosti;
- pregled poreznih evidencija, financijskih izvještaja i drugih relevantnih korporativnih evidencija klijenta;
- postavljanje upita sudskom registru u kojem su klijent ili subjekti unutar njegove pravne strukture inkorporirani vezano za relevantne dioničare;
- istraživanje relevantnih javnih evidencija.

Priopćavanje osnove za preporuku ili savjet o poreznom planiranju

- Z380.20.** Profesionalni računovođa mora objasniti osnovu na kojoj je klijentu preporučio ili ga je na drugi način savjetovao o aranžmanu poreznog planiranja.

Neslaganje s klijentom

- Z380.21.** Ako se profesionalni računovođa ne slaže da aranžman poreznog planiranja koji bi klijent želio primijeniti ima vjerodostojnu osnovu, računovođa mora:

- obavijestiti klijenta o osnovi procjene računovođe;
- obavijestiti klijenta o mogućim posljedicama primjene aranžmana; i
- savjetovati klijentu da ne primijeni aranžman.

- Z380.22.** Ako se klijent odluči realizirati aranžman poreznog planiranja unatoč suprotnom savjetu profesionalnog računovođe, računovođa mora savjetovati klijenta da:

- interno priopći primjerenoj razini menadžmenta pojedinosti aranžmana i razlike u stajalištima;
- razmotri potpuno objavljivanje aranžmana nadležnim poreznim tijelima; i
- razmotri o priopćavanju pojedinosti aranžmana i razlike u stajalištima vanjskom revizoru, ako postoji.

380.22. P1. Kao dio obavještanja o pitanjima navedenim u točkama Z380.21. i Z380.22., profesionalni računovođa može smatrati prikladnim pokrenuti relevantna pitanja s onima koji su zaduženi za upravljanje klijentom.

Z380.23. U svjetlu odgovora klijenta na savjet profesionalnog računovođe, računovođa mora razmotriti postoji li potreba za povlačenjem iz angažmana i profesionalnog odnosa.

Proizvodi ili aranžmani poreznog planiranja koje je razvila treća strana

Z380.24. Ako klijent angažira profesionalnog računovođu radi savjetovanja o proizvodu ili aranžmanu poreznog planiranja koji je razvila treća strana, računovođa mora:

(a) obavijestiti klijenta o bilo kakvom profesionalnom ili poslovnom odnosu koji računovođa ima s trećom stranom – pružateljem usluga; i

(b) primijeniti odredbe u ovom odjeljku u odnosu na proizvod ili aranžman poreznog planiranja.

Z380.25. Ako profesionalni računovođa preporučiti ili uputi klijenta na treću stranu – pružatelja usluga poreznog planiranja, računovođa mora obavijestiti klijenta o svim profesionalnim ili poslovnim odnosima koje računovođa ima s trećom stranom – pružateljem usluga.

380.25. P1. Ako profesionalni računovođa samo preporučuje ili upućuje klijenta na treću stranu – pružatelja usluga poreznog planiranja, odredbe ovog odjeljka se ne primjenjuju.

380.25. P2. Ako profesionalni računovođa primi naknadu za preporuku ili proviziju od treće strane – pružatelja usluga, primjenjuju se odredbe iz odjeljka 330.

Dokumentacija

380.26. P1. Prilikom pružanja usluge poreznog planiranja, profesionalni računovođa potiče se da pravodobno dokumentira:

- svrhu, okolnosti i sadržaj aranžmana poreznog planiranja;
- identitet krajnjih korisnika;
- vrstu bilo kakvih neizvjesnosti;
- analizu računovođe, razmatrane načine djelovanja, donesene prosudbe i zaključke donesene u savjetovanju klijenta o aranžmanu poreznog planiranja;
- rezultate rasprava s klijentom i drugim stranama;
- odgovor klijenta na savjet računovođe;
- svako neslaganje s klijentom.

380.26. P2. Priprema takve dokumentacije pomaže računovođi:

- razmotriti reputacijske, komercijalne i šire gospodarske posljedice koje bi mogle proizaći iz načina na koji bi dionici mogli gledati na aranžman;
- izraditi analizu činjenica, okolnosti, relevantnih poreznih zakona i regulative te svih pretpostavki koje su postavljene ili promijenjene;
- evidentirati osnovu za profesionalne prosudbe u vrijeme kada su donesene ili promijenjene;
- imati potporu za stajalište ako mjerodavna porezna tijela osporavaju aranžman poreznog planiranja;
- dokazati da je računovođa postupio u skladu s odredbama iz ovog odjeljka.

POSLJEDIČNE IZMJENE KODEKSA (Promjene u odnosu na postojeći Kodeks)

3. DIO – PROFESIONALNI RAČUNOVOĐE U JAVNOJ PRAKSI

ODJELJAK 321.

DRUGA MIŠLJENJA

...

Zahtjevi i materijali za primjenu

Opće odredbe

...

321.3. P1. Od profesionalnog računovođe moglo bi se zatražiti izdavanje drugog mišljenja o primjeni poreznih zakona i regulativa, te računovodstvenih, revizijskih, izvještajnih ili drugih standarda ili načela na (a) posebne okolnosti ili (b) transakcije poduzete od strane ili u ime trgovačkog društva ili subjekta koji nije postojeći klijent. Prijetnja, na primjer, prijetnja temeljem osobnog interesa pridržavanju načela profesionalne kompetentnosti i dužne pažnje, mogla bi nastati ako se drugo mišljenje ne temelji na istim činjenicama koje je imao postojeći računovođa ili računovođa prethodnik ili drugi pružatelj usluga ili ako se temelji na neadekvatnim dokazima.

....

321.3. P3. Primjeri mjera koje bi mogle poslužiti kao zaštitne mjere kod postupanja s prijetnjom temeljem osobnog interesa uključuju:

- uz dopuštenje klijenta, pribavljanje informacija od postojećeg ili prethodnog računovođe ili drugog pružatelja usluga;
- opisivanje ograničenja koja su povezana sa svakim mišljenjem u komunikaciji s klijentom;
- davanje primjerka mišljenja postojećem ili prethodnom računovođi ili drugom pružatelju usluga.

Ako subjekt odbije dati dopuštenje za komuniciranje

Z321.4. Ako subjekt koji traži drugo mišljenje od profesionalnog računovođe odbije dati dopuštenje računovođi za komuniciranje s postojećim ili prethodnim računovođom ili drugim pružateljem usluga, računovođa mora razmotriti može li dati traženo drugo mišljenje.

...

DATUM STUPANJA NA SNAGU

- Odjeljak 280. stupit će na snagu za aktivnosti poreznog planiranja koje počinju nakon 30. lipnja 2025.
- Odjeljak 380. i posljedične izmjene odjeljka 321. stupit će na snagu za usluge poreznog planiranja koje počinju nakon 30. lipnja 2025.

Prijelazna odredba

Za usluge ili aktivnosti poreznog planiranja započete prije gore navedenog datuma stupanja na snagu, takve usluge ili aktivnosti mogu se nastaviti i dovršiti u skladu s postojećim odredbama Kodeksa.

POLITIČKE STRANKE

878

Na temelju članka 6. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14) i članka 10. Zakona o političkim strankama (»Narodne novine«, br 76/93, 111/96, 164/98, 36/01, 28/06), Skupština stranke ALTERNATIVA Nezavisni – Jasenko Krovinović, na svojoj Osnivačkoj skupštini održanoj 1. ožujka 2025. godine donijela je

STATUT

STRANKE ALTERNATIVA NEZAVISNI – JASENKO KROVINOVIĆ

I. TEMELJNE ODREDBE

1.1. Predmet Statuta

Članak 1.

Ovim Statutom političke stranke ALTERNATIVA Nezavisni – Jasenko Krovinović (u daljnjem tekstu stranka) utvrđuje se naziv, sjedište i obilježja stranke, predstavljanje i zastupanje stranke, ciljevi i način djelovanja, članstvo, oblici organiziranja, upravna tijela, način njihovog izbora i opoziva, trajanje mandata, način odlučivanja, sredstva za rad, prestanak djelovanja stranke, postupak s imovinom stranke u slučaju prestanka te druga pitanja od interesa za rad stranke.

Riječi i pojmovi koji imaju rodno značenje korišteni u ovom Statutu odnose se jednako na muški i ženski rod, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

Članak 2.

(1) Politika stranke izražena je u Statutu, Programu, deklaracijama i odlukama Skupštine stranke te općim i pojedinačnim aktima upravnih tijela stranke.

(2) Stranka djeluje na području Republike Hrvatske.

(3) Stranka može djelovati i u inozemstvu sukladno pravnom poretku države u kojoj djeluje.

(4) Stranka može surađivati i učlanjivati se u programski bliske domaće i međunarodne političke i nepolitičke organizacije.

1.2. Naziv i sjedište stranke

Članak 3.

(1) Naziv stranke je: ALTERNATIVA Nezavisni – Jasenko Krovinović

(2) Naziv stranke na engleskom jeziku je: ALTERNATIVE Independents

te na francuskom jeziku: ALTERNATIVA Indépendante

(3) Skraćeni naziv stranke je: ALTERNATIVA Nezavisni

(4) Sjedište stranke je u Petrinji.

1.3. Obilježja stranke

Članak 4.

(1) Znak stranke je podcrtano slovo A (A).

(2) Krilatica stranke glasi »Ducit amor patriae«, u prijevodu s latinskog »Vodi me ljubav prema domovini«.

(3) Pečat stranke je oblika oktogona, dijagonale 50 mm, obrubljen hrvatskim pleterom. Riječ »ALTERNATIVA« smještena je is-

pod gornje obruba oktogona, u sredini pečata je znak stranke, a riječ »Nezavisni« ispod znaka stranke te riječ »Hrvatska« iznad donjeg obruba.

(4) Organizacijski oblici stranke imaju svoj pečat. Pečat ustrojenog oblika okruglog je je oblika promjera je 40 mm; obrubljen pleterom, s riječju ALTERNATIVA u prvom redu, riječju nezavisni u sljedećem redu, a u trećem i četvrtom redu ispisano je ime Županije, Grada ili Općine.

(5) Zastava stranke je kvadratnog oblika, odnosa stranica 5:8, ispunjena crvenim, bijelim i plavim poljima sa znakom stranke u gornjem lijevom, crvenom polju, te ispisom krilatice stranke na bijelom polju. Na zastavi se može istaknuti naziv ili skraćeni naziv stranke.

1.4. Predstavljanje i zastupanje stranke

Članak 5.

(1) Stranku predstavlja i zastupa predsjednik stranke.

(2) Stranku može zastupati zamjenik predsjednika stranke u slučaju prestanka mandata predsjednika.

(3) Po pisanoj odluci predsjednika stranke zamjenik predsjednika, potpredsjednik, glavni tajnik ili drugi član stranke može po pojedinim pitanjima u ime predsjednika stranke zastupati stranku.

(4) Radi zaštite pravnih interesa stranke, predsjednik stranke može ovlastiti (opunomoćiti) člana stranke ili osobu koja je ovlaštena pružati pravnu pomoć u zastupanju po pojedinim pravnim pitanjima.

II. CILJEVI I NAČIN DJELOVANJA

2.1. Ciljevi djelovanja

Članak 6.

Misija stranke je ostvarenje upravljanja kako lokalnim tako i nacionalnim resursima i interesima u maniri dobrog gospodara s ciljem kontinuiranog razvoja sigurnog, prosperitetnog i demokratskog društva na zadovoljstvo odgovornih građana, obitelji te uže i šire zajednice.

ALTERNATIVA Nezavisni, kao napredna hrvatska politička stranka, postavlja sljedeće opće ciljeve djelovanja:

(1) Jačanje demokracije i slobode djelovanja u Hrvatskoj, deliberacijom kako na lokalnoj tako i na nacionalnoj razini.

(2) Razvoj gospodarstva i poljoprivrede uz punu primjenu digitalizacije te poticanja poduzetništva davanjem prioriteta nacionalnim interesima.

(3) Racionalizacija, smanjenje i unaprjeđenje učinkovitosti lokalne i nacionalne administracije kao i udjela države i lokalne zajednice u gospodarskim djelatnostima.

(4) Promicanje i jačanje pravne sigurnosti

(5) Briga za mlade, obitelj, povećanje nataliteta te skrb za stare i bolesne.

(6) Razvoj, vrednovanje i primjena znanja i znanosti, kao osnove nacionalnog opstanka.

(7) Zaštita prirode i okoliša, uz obnovu ruralnih prostora kroz primjenu najboljih praksi te razvoj svijesti svih građana u očuvanje istih.

(8) Osiguranje visokog stupnja energetske i prehrambene samostalnosti uz očuvanje zdravlja ljudi te pedoloških i klimatoloških blagodatni prostora na kojem živimo.

(9) Sustavna, strateški razvojno osmišljena izgradnja lokalne, regionalne i nacionalne infrastrukture.

(10) Razvoj nacionalnih obrambenih sposobnosti s vojnim snagama čije će vodstvo, organizacija i borbena oprema biti prilagođena zahtjevnom bojištu budućnosti i mogućim koalicijskih djelovanjima

(11) Očuvanje sportskih, kulturnih i povijesnih dostignuća i vrijednosti

(12) Osiguranje stabilne i sigurne budućnosti Hrvatske u cjelini.

2.2. Način djelovanja

Članak 7.

(1) Rad stranke i njenih tijela je javan.

(2) Javnost rada se ostvaruje javnim djelovanjem i redovnim obavješćivanjem članova i javnosti o svim bitnim pitanjima vezanim uz rad stranke, a osobito izjavama i priopćenjima za medije, objavama na internetskim stranicama i društvenim mrežama, održavanjem javnih skupova i stručnih tribina te poglavito interaktivnom komunikacijom s građanstvom.

(3) Tijela stranke mogu raspravljati i odlučivati bez nazočnosti javnosti:

1. o unutarnjim kadrovskim pitanjima,
 2. o strategiji i taktici izborne promidžbe i nominiranju kandidata (kandidatkinja) za izbore,
 3. o spajanju, odnosno udruživanju s drugim strankama,
 4. o poslovanju stranke,
 5. o pitanjima koja se smatraju poslovnom tajnom te
 6. o ostalim unutarstranačkim pitanjima
- (4) Stranka ima svoju službenu web-stranicu, a može izdavati i svoja glasila.

Članak 8.

(1) Stranka je otvorena za političku suradnju s drugim strankama, nezavisnim listama i pojedincima koji gaje srodne političke ciljeve i prihvaćaju statutarne i programske ciljeve.

(2) Stranka je otvorena za suradnju s građanskim inicijativama, stručnjacima, uglednim građanima i nestranačkim pojedincima u promicanju i unaprjeđenju ciljeva stranke i dobiti lokalne zajednice i društva u cjelini.

(3) Stranka se na temelju odluke Skupštine učlanjuje u međunarodne udruge srodnih stranaka, ako to pridonosi ostvarivanju programskih ciljeva.

Članak 9.

Stranka posebno potiče uključivanje i snažnije sudjelovanje mladih i žena u kreiranjima i provedbi politika, te zastupljenosti u tijelima stranke na lokalnoj i nacionalnoj razini

III. ČLANSTVO

3.1. Prijem u članstvo stranke

Članak 10.

(1) Pravo na učlanjenje u stranku ima svaki građanin koji:

- je državljanin RH
- je poslovno sposoban
- je punoljetan
- je ispunio pristupnicu u papirnatom ili elektroničkom obliku
- nije osuđivan za kaznena djela.
- nije član niti jedne druge političke stranke.

(2) Član stranke predajom upisnice jamči za točnost podataka na istima.

Članak 11.

Nakon što se osoba učlani u stranku, stranka ima pravo u roku od 30 dana od primitka upisnice odbiti učlanjenje većinom glasova Upravnog odbora stranke. Ako po isteku 30 dana Upravni odbor nije odbio učlanjenje, novom članu se izdaje članska iskaznica. Format članske iskaznice definira se posebnom odlukom Upravnog odbora.

3.2. Djelovanje članova

Članak 12.

Članovi stranke djeluju u sklopu tijela stranke i ustrojstvenim razinama prema sljedećim principima:

- Geografski princip – svaki član djeluje u tijelima stranke prema ustrojstvenim razinama stranke ustrojenim prema geografskim ili administrativnim cjelinama prema adresi stanovanja. Ako član ima prijavljeno i boravište, može biti aktivan i u ustrojstvenim tijelima kojima pripada prema boravištu. Pravo glasa član ima tamo gdje pripada prema adresi stanovanja, osim ako pisanim putem izrazi želju da to učini prema adresi boravišta.

- Tematski princip – svaki član se može dodatno pridružiti tijelima stranke koja djeluju na tematskom principu. Ako takva tijela imaju vodstvo koje se bira glasanjem, samo članovi stranke koji su ujedno i pripadnici tog tijela imaju pravo glasa.

3.3. Evidencija i vrsta članova

Članak 13.

Stranka ima Registar članova za čije vođenje je odgovoran glavni tajnik stranke. Registar članova se vodi prema vrsti i statusu članova. Član ostaje upisan u registar i po prestanku članstva uz promjenu njegova statusa u registru ako sam ne zatraži potpuno brisanje iz evidencije.

Članak 14.

Statuse članstva za potrebe statističke unutarstranačke evidencije definira Upravni odbor posebnom odlukom.

Članak 15.

(1) Vrste članstva su:

- redovan član
- počasni član
- suspendirani član.

(2) Redovan član je svaki član koji je ispunio upisnicu i upisan je u Registar članova. Redovan član može biti samo fizička osoba.

(3) Počasni član stranke može biti fizička osoba koja svojim radom i djelovanjem promiče ili podupire rad i ciljeve po kojima stranka djeluje.

(4) Suspendirani član je član koji je odlukom tijela stranke privremeno suspendiran od stranačkog djelovanja.

3.4. Članarina

Članak 16.

Odluku o visini članarine donosi Upravni odbor. Članarinu su obvezni plaćati svi redovni članovi. Ako član ne plaća članarinu, a iste nije oslobođen, njegov status prelazi u »Suspendiran« do uplate zaostalih članarina.

Članak 17.

Članarinu nisu obvezni plaćati sljedeće kategorije članova:

- počasni članovi
- nezaposleni studenti (ne računaju se ni poslovi preko studentskog servisa)

- učenici (punoljetni)
- korisnici zajamčene minimalne naknade
- članovi oslobođeni plaćanja članarine odlukom Upravnog odbora.

Članak 18.

Donacije članova (financijske i u naravi) za potrebe aktivnosti stranke se mogu uvažiti kao uplate članarine ako član dostavi dokument koji to potvrđuje. O tome odlučuje tajnik stranke.

Članak 19.

Članovi stranke koji su izabrani ili imenovani dužnosnici i članovi predstavničkih tijela koji primaju plaću ili naknadu za svoj rad u tim tijelima dužni su 5% neto iznosa plaće ili naknade uplaćivati kao dodatak članarini u roku od 15 dana primitka iste. Upravni odbor može većinom glasova pojedine članove osloboditi takve obveze trajno ili na ograničeno vrijeme.

3.5. Prestanak članstva

Članak 20.

Članstvo u stranci prestaje:

- ispisom na vlastiti zahtjev (pisanim putem ili mailom s adrese iz Registra članova)
- isključenjem iz članstva prema odredbama Statuta odlukom tijela stranke ili na temelju etičkog postupka.
- gubitkom poslovne sposobnosti (dostavom vjerodostojnog dokumenta)
- smrću člana.

3.6. Počasno članstvo

Članak 21.

Počasni članovi ne mogu ostvarivati prava i obveze utvrđene ovim Statutom. Svaki član stranke može predlagati počasne članove Upravnom odboru.

3.7. Prava i dužnosti članova

Članak 22.

Redovni članovi imaju sljedeća prava:

- Birati i biti biran u sva tijela stranke
- Biti kandidiran na stranačkim listama za predstavnička tijela i izvršne dužnosti na svim razinama u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji u skladu s ovim Statutom
- Sudjelovati u svim aktivnostima županijske i lokalne organizacije u kojoj su registrirani
- Sudjelovati u stranačkim aktivnostima
- Sudjelovati u radu stranačkih tematskih tijela
- Izražavati i širiti osobno mišljenje i stajališta usmeno ili pisanom, procjenjivati djelovanja ili propuste u djelovanjima drugih članova ili dužnosnika stranke
- Pravo zatražiti pomoć stranke u slučaju pretrpljene štete zbog članstva u stranci
- Nazočiti svim otvorenim sjednicama ustrojstvenih oblika i tijela stranke
- Biti izvještavani o svim aktivnostima ustrojstvenih oblika i tijela stranke

• Pokretati političke inicijative o svim pitanjima unutar stranke, organizirati potporu za te inicijative ili se priključiti inicijativama drugih članova

• Izravno sudjelovati u odlukama stranke osobnim izricanjem stajališta ili posredno o istim odlukama sudjelovati preko svojih predstavnika

• Upoznati se s prijedlozima koji se izravno na njih odnose te se o njima izjasniti

• Iskristiti sve usluge informiranja i obrazovanja koje stranka pruža

• U slučaju povrede stranačkih prava obratiti se Etičkom povjerenstvu.

Članak 23.

Članovi imaju sljedeće dužnosti:

• Izbjegavati svako djelovanje i ponašanje koje je protivno ovom Statutu, Programu stranke, interesima ili ugledu stranke

• Obavijestiti Županijski upravni odbor o pokretanju kaznenog sudskog postupka koji se protiv njega vodi, njegovom tijeku i ishodu. Ako Županijski upravni odbor nije formiran, tada treba obavijestiti povjerenika ili tajnika stranke

• Osobnim životnim stilom i ponašanjem zauzimati se za načela i program stranke i širiti ga, unaprjeđivati ugled, autoritet i prepoznatljivost stranke

• Sučeljavati stajališta s drugim članovima u dobroj vjeri

• Preuzimati obveze i odgovarati za njihovu realizaciju

• Sudjelovati u (pred) izbornoj kampanji stranke te pružati podršku stranačkim kandidatima

• Čestito se ponašati za vrijeme unutarstranačkih rasprava, poštivati ljudsko dostojanstvo svih sudionika unutarstranačkih rasprava, izbjegavati nepotrebne sukobe, a za slučaj da do njih dođe upotrijebiti sve mogućnosti koje postoje unutar stranke kako bi se izbjegla sudska rješenja

• Poštivati Statut stranke kao i ostale stranačke odluke

• Plaćati članarinu ako nije oslobođen plaćanja iste.

Članak 24.

Stranački dužnosnici imaju sljedeće dužnosti:

• Ponašati se u skladu s višim moralnim standardima kako se to i zahtjeva od dužnosnika jer preuzimaju veću odgovornost za jačanje povjerenja i ugleda stranke

• Koristiti osobni moralni integritet kako bi osigurali da svaki član pridržava i poštuje ciljeve i načela ovog Statuta.

3.8. Priznanja i nagrade članovima

Članak 25.

Članovima stranke koji svojim političkim radom, djelovanjem i aktivnostima promiču afirmaciju Programa i utvrđenih politika, dodjeljuju se povelje i priznanja. Odluku o poveljama i priznanjima donosi Skupština stranke.

IV. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA STRANKE

Članak 26.

(1) Osnovna tijela stranke su:

- Skupština stranke
- Upravni odbor
- Predsjednik stranke

- Nadzorni odbor stranke
- Etičko povjerenstvo
- Glavni tajnik stranke.

(2) Posebna tijela stranke su:

- Ured stranke
- Tematska tijela
- Povjerenik – na lokalnoj ili regionalnoj razini
- Koordinacijski odbor stranke.

(3) Organizacijske razine stranke su:

- Nacionalna – najviša razina
- Regionalna – županijska razina
- Lokalna – razina grada ili općine.

Grad Zagreb se tretira kao regionalna razina, a gradske četvrti Grada Zagreba kao lokalna razina.

Tematska tijela se mogu osnivati na svim razinama uz odobrenje Upravnog odbora stranke nacionalne razine.

V. OSNOVNA TIJELA STRANKE

5.1. Skupština stranke

Članak 27.

Skupština stranke najviše je tijelo stranke. Odluke Skupštine stranke obvezuju sve članove stranke. Skupštinu stranke čine svi redovni članovi stranke dok njihov broj ne prijeđe sto pedeset (150), a nakon toga Skupštinu čine svi članovi Upravnog odbora stranke, Nadzornog odbora stranke, Etičkog povjerenstva te izabrani delegati.

Članak 28.

Skupština stranke obavlja sljedeće poslove:

- Donosi i mijenja Statut stranke
- Donosi i mijenja Program stranke
- Bira i razrješuje predsjednika stranke, zamjenika predsjednika i dva potpredsjednika
- Bira i razrješuje članove Upravnog odbora
- Bira i razrješuje članove Nadzornog odbora
- Bira i razrješuje članove Etičkog povjerenstva
- Donosi odluke po prigovoru protiv odluka Upravnog odbora i drugih tijela stranke na prijedlog Etičkog povjerenstva
 - Potvrđuje prijedlog odluke Upravnog odbora o učlanjuje u međunarodne udruge srodnih stranaka
 - Odlučuje o prestanku rada stranke.

Članak 29.

(1) Skupština stranke obvezno zasjeda svake četiri godine (Redovna izborna), u načelu u godini nakon parlamentarnih izbora, a može se prema potrebi održati i svake godine (Redovna).

(2) U slučaju prijevremenih parlamentarnih izbora, mora se sazvati Skupština (Izvanredna) u roku od 6 mjeseci od održavanja istih.

(3) Skupštinu stranke vodi tročlano Radno predsjedništvo čije članove predlaže predsjednik stranke. Članove Radnog predsjedništva mogu predlagati i članovi Skupštine stranke, ako skupe potporu izraženu u potpisima 25 % članova Skupštine stranke. Odluku o članovima Radnog predsjedništva donosi Skupština stranke većinom glasova i to se odgovarajuće primjenjuje na sve razine organizacije.

(4) Skupština stranke se može održati telefonski i elektroničkim putem za takav način predviđenim aplikacijama, a ova mogućnost se odnosi i na Skupštine regionalnih i lokalnih organizacija.

Članak 30.

(1) Skupštinu stranke saziva Predsjednik stranke na temelju odluke Upravnog odbora stranke pozivom svim članovima Skupštine koji mora sadržavati mjesto i vrijeme zasjedanja te dnevni red, a saziva se najmanje 30 dana prije zakazanog zasjedanja putem web stranice stranke, putem registriranih elektroničkih adresa (e-adresa), putem SMS poruka na registrirane brojeve telefona i/ili poruka kroz internetske aplikacije ili preporučeno poštom ako drugačije nije moguće dostaviti poziv.

(2) Upravni odbor donosi Odluku o ključu za odabir broja delegata najmanje 60 dana prije sazivanja Skupštine.

Članak 31.

(1) Izvanredna skupština stranke saziva se na zahtjev:

- Upravnog odbora stranke
- Koordinacijskog odbora stranke
- Najmanje 33 % redovnih članova stranke.

(2) Izvanredna skupština saziva se najkasnije petnaest dana prije zasjedanja na način propisan za Redovnu skupštinu.

Članak 32.

Zasjedanje Skupštine će biti punopravno ako istoj nazoči minimalno 1/3 članova Skupštine. Odluke se donose natpolovičnom većinom prisutnih članova ako se ne radi o donošenju odluke koja ovim Statutom nije drugačije definirana.

Članak 33.

Za vrijeme zasjedanja Skupštine stranke vodi se zapisnik koji potpisuje zapisničar, a ovjeravaju dva člana Skupštine stranke izabrani većinom glasova. Zapisničara i dva ovjervitelja zapisnika predlaže Radno predsjedništvo ili 25 % članova Skupštine. U cilju objektivnosti zapisnika tijekom Skupštine se može službeno snimati.

5.2. Upravni odbor

Članak 34.

Upravni odbor stranke je izvršno tijelo stranke koje koordinira poslovima unutar stranke, donosi, provodi i nadzire izvršavanje odluka, forum je za konzultacije, te tijelo koje priprema rad Skupštine stranke.

Upravni odbor se sastoji od minimalno sedam članova, a najviše 11 članova. Upravni odbor će Pravilnikom definirati broj članova koji se biraju na Skupštini.

Mandat Upravnog odbora traje četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine.

Upravni odbor može većinom glasova od ukupnog broja članova, na prijedlog predsjednika stranke, u svoje redove kooptirati nove članove, a da nisu bili birani i izabrani na Skupštini, ali samo do broja članova koje bira Skupština.

Članak 35.

Članovi Upravnog odbora su:

- Predsjednik stranke
- Zamjenik predsjednika stranke
- Do dva potpredsjednika
- Dva do šest članova Upravnog odbora koje bira Skupština
- Glavni tajnik.

Članak 36.

Odluke Upravnog odbora bit će pravovaljane ako sjednici na-
 zoči minimalno 1/2 od ukupnog broja članova, a odluke se dono-
 se natpolovičnom većinom prisutnog broja članova na sjednicama
 koje se održavaju po potrebi, odnosno barem jedanput kvartalno.
 U slučaju kada je ishod glasanja neodlučan, odlučujući glas ima
 predsjednik stranke.

Upravni odbor može svoje sjednice održavati telefonski i elek-
 troničkim putem za takav način predviđenim aplikacijama, a ova
 mogućnost se odnosi i na Upravne odbore regionalnih i lokalnih
 organizacija.

Članak 37.

Upravnim odborom predsjedava Predsjednik stranke. Isto se pri-
 mjenuje i na niže organizacijske razine organizacije u odgovaraju-
 ćem smislu.

Članak 38.

Upravni odbor obavlja sljedeće poslove:

- Priprema sjednice Skupštine stranke
- Donosi odluke o provođenju zadaća dobivenih od Skupštine stranke i nadzire njihovo provođenje
- Predlaže političke aktivnosti stranke sukladno programu i politikama koje utvrđuje Skupština stranke
- Donosi Godišnji financijski plan, rebalans plana, Godišnji plan zaduživanja te usvaja Izvještaj o izvršenju Godišnjeg financijskog plana, kao i druga financijska izvješća
- Donosi Godišnji program rada stranke
- Na prijedlog predsjednika stranke imenuje i razrješava Glavnog tajnika stranke
- Potvrđuje liste kandidata za predstavnička tijela na nacionalnim ili europskim izborima na prijedlog predsjednika stranke
- Potvrđuje liste kandidata za župana i regionalna predstavnička tijela na lokalnim izborima na prijedlog županijskog upravnog odbora
- Donosi odluku o kandidatu na izborima za predsjednika Republike Hrvatske
- Donosi Izborni program stranke na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i Europski parlament
- Donosi odluku o zajedničkom nastupanju na izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu te poslijeizbornoj suradnji s ostalim političkim strankama u Republici Hrvatskoj
- Imenuje Izborni stožer za pripremu i provedbu izborne promidžbe na izborima za zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu
- Koordinira rad Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru te zastupnicima u Europskom parlamentu
- Raspravlja o potrebi izmjena Programa i Statuta i utvrđuje njihov nacrt
- Utvrđuje politiku gospodarenja imovinom, brine se o korištenju materijalnih sredstava Stranke i predlaže odgovarajuće odluke
- Donosi Pravilnik o radu Etičkog povjerenstva i etičkom postupku na prijedlog Etičkog povjerenstva
- Donosi odluku o suspenziji člana
- Donosi odluku o isključenju člana
- Osniva i raspušta županijske, lokalne i mjesne organizacije

- Donosi ključ za odabir broja delegata za Skupštinu stranke
- Donosi Pravilnik o radu Upravnog odbora, ostale pravilnike, kao i druge akte za čije donošenje ovim Statutom nije propisana nadležnost nekog drugog stranačkoga tijela
- Donosi i druge odluke u skladu sa Statutom.

5.3. Predsjednik

Članak 39.

Predsjednik stranke:

- Predstavlja i zastupa stranku
- Izvršava Statut i Program stranke
- Provodi odluke Skupštine stranke, te sukladno odredbama Statuta odluke Upravnog odbora stranke, Nadzornog odbora stranke i Etičkog povjerenstva
- Obavještava javnost o utvrđenim politikama
- Predlaže Upravnom odboru imenovanje i razrješavanje Glavnog tajnika
- Obavlja dužnost predsjednika Upravnog odbora
- Predlaže Upravnom odboru kooptiranje novih članova Upravnog odbora
- Daje naputke Glavnom tajniku za pripremu sjednica Upravnog odbora
- Predlaže liste kandidata Upravnom odboru za predstavnička tijela na nacionalnim ili europskim izborima
- Sklapa sporazume o zajedničkom nastupanju na izborima za predsjednika Republike Hrvatske, zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu te poslijeizbornoj suradnji s ostalim političkim strankama u Republici Hrvatskoj, u skladu sa Statutom
- Potpisuje kandidacijske liste, kandidature i sve punomoći sukladno važećim propisima o predsjedničkim, nacionalnim, europskim i lokalnim izborima
- Podnosi izvještaj Skupštini stranke o izbornim rezultatima na parlamentarnim, europskim i izborima za predsjednika Republike Hrvatske
- Obavlja i druge poslove koji ovim Statutom nisu povjereni kojem drugom tijelu stranke.

Članak 40.

(1) Mandat predsjednika traje četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine.

(2) U slučaju njegove spriječenosti (privremene ili trajne) ili odsutnosti, kao i u slučaju prestanka mandata, dužnost obavlja prvenstveno zamjenik predsjednika, a u slučaju spriječenosti ili odsutnosti zamjenika, dužnost obavljaju potpredsjednici stranke na način da dužnost obavlja prvo potpredsjednik koji je dobio veći broj glasova na Skupštini stranke. U slučaju da potpredsjednici imaju isti broj glasova, tada dužnost preuzima stariji potpredsjednik, a tek po njegovoj eventualnoj spriječenosti ili odsutnosti mlađi. Pri tome imaju sve ovlasti propisane u članku 39. Statuta.

(3) U slučaju da je predsjednik stranke trajno spriječen u obavljanju svoje dužnosti ili mu je istekao mandat, izbor novog predsjednika se mora održati u roku 6 mjeseci od trenutka nastupanja trajne spriječenosti ili prestanka mandata.

5.4. Nadzorni odbor

Članak 41.

(1) Nadzorni odbor je tijelo stranke koje vrši stalnu kontrolu nad financijama i imovinom stranke. Nadzorni odbor sastoji se od tri člana koji se biraju na Skupštini stranke. Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine.

(2) Na svojoj prvoj sjednici članovi Nadzornog odbora među sobom biraju predsjednika. Članovi Nadzornog odbora odluke donose većinom od ukupnog broja članova. Nadzorni odbor može svoje sjednice održavati telefonski i elektroničkim putem za takav način predviđenim aplikacijama, a ova mogućnost se odnosi i na nadzorne odbore regionalnih i lokalnih organizacija.

Članak 42.

(1) Članovi Nadzornog odbora ne mogu biti osobe koje obnašaju dužnosti u stranačkim tijelima, zaposlenici stranke ili članovi ili zaposlenici bilo koje organizacije koja financira stranku.

(2) Nadzorni odbor uz pomoć Glavnog tajnika Stranke izrađuje Pravilnik o radu odbora, a koji mora biti u skladu s odredbama ovog Statuta.

Članak 43.

(1) Nadzorni odbor obavlja sljedeće poslove:

- Razmatra proračun i njegovu provedbu te izrađuje pisanu procjenu koju predstavlja Upravnom odboru
- Redovito ili izvanredno pregledava sve dokumente vezane za financije i upravljanje imovinom stranke
- Kontrolira plaćanje članarina i dodatnih članarina te načine na koje se članarine koriste
- Izvještava godišnje Upravni odbor stranke o svojem radu, Skupštinu na redovnoj četverogodišnjoj skupštini, a na ostalim Skupštinama prema potrebi
- Pisano i odmah, ako primijeti bilo kakvu nepravilnost, izvještuje Upravni odbor stranke. Upravni odbor stranke će u roku od 60 dana pisano dostaviti povratnu informaciju Nadzornom odboru o poduzetim radnjama na otklanjanju nepravilnosti o kojima je izvješten. Nakon toga će Nadzorni odbor formulirati prijedlog mjera koje bi se trebale poduzeti kako bi se spriječile buduće nepravilnosti, ali i razjasniti pitanje odgovornosti.
- Dostavlja mišljenje Upravnom odboru stranke prije usvajanja godišnjeg proračuna

(2) Nadzorni odbor mora se pridržavati načela tajnosti podataka i informacija do kojih je došao tijekom svojeg djelovanja, a odnose se na pitanja financija i imovine stranke. Podatke i informacije mogu se dati samo osobama ili tijelima koji na to imaju pravo na temelju propisa stranke. Ako bilo koji član prekrši načelo tajnosti Upravni odbor stranke razrješava ga dužnosti.

(3) Radom Nadzornog odbora predsjednik Nadzornog odbora. Predsjednik Nadzornog odbora ima pravo zahtijevati podatke i informacije od osoba zaduženih za financije i imovinu stranke, koje su ovi dužni pružiti.

5.5. Etičko povjerenstvo

Članak 44.

(1) Etičko povjerenstvo je tijelo stranke koje je nadležno za tumačenje Statuta u ime Skupštine stranke i osiguranje zaštite statutarnih prava svih članova stranke. Sastoji se od tri člana koji se biraju na Skupštini stranke. Na svojoj prvoj sjednici na poziv predsjednika stranke, članovi Etičkog povjerenstva među sobom biraju predsjednika.

(2) Članovi Etičkog povjerenstva ne mogu biti osobe koje obnašaju dužnosti u stranačkim tijelima, zaposlenici stranke ili članovi ili zaposlenici bilo koje organizacije koja financira stranku (izuzev članarina).

(3) Mandat Etičkog povjerenstva traje četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine.

(4) Etičko povjerenstvo može svoje sjednice održavati telefonski i elektroničkim putem za takav način predviđenim aplikacijama.

Predsjednik Etičkog povjerenstva dužan je sazivati sjednice istog u roku primjerenom hitnosti situacije.

Članak 45.

Etičko povjerenstvo mora se pridržavati načela povjerljivosti glede svih informacija i podataka do kojih dođe tijekom obavljanja svojih poslova. Etičko povjerenstvo donosi odluke većinom glasova svih svojih članova.

Članak 46.

Etičko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:

- Osigurava da stranka djeluje u skladu s odredbama ovog Statuta
- Donosi stajališta i objavljuje preporuke kojima pomaže širenje dosljednog tumačenja i izvršavanja odredbi Statuta
- Upozorava na odluke ustrojstvenog oblika ili tijela stranke koje se protive odredbama Statuta te izdaje obvezujuća mišljenja i o tome izvještava Upravni odbor odnosno Skupštinu stranke
- Osigurava poštovanje svakog člana i njegovih prava
- Odlučuje o žalbama na odluke stranačkih tijela većinom glasova. Ako odbije žalbu odluka je konačna. Ako prihvati žalbu, ista se na konačnu odluku prosljeđuje Skupštini stranke
- Pridonosi rješavanju sukoba u stranci
- Daje mišljenje o prihvatljivosti donacija
- Podnosi izvješće o svojem radu Skupštini stranke.

5.6. Glavni tajnik stranke

Članak 47.

Nakon izbora Upravnog odbora i predsjednika stranke, glavnog tajnika i njegovog zamjenika imenuje i razrješuje Upravni odbor na prijedlog predsjednika stranke. Mandat glavnog tajnika u načelu traje 4 godine. Glavni tajnik može odlukom Upravnog odbora i prije biti razriješen dužnosti, kao što mu se mandat može i produžiti.

U slučaju spriječenosti glavnog tajnika stranke, sve poslove iz članka 48. i 49. Statuta obavlja zamjenik Glavnog tajnika stranke.

Glavni tajnik stranke može biti član drugih tijela stranke osim Nadzornog odbora i Etičkog povjerenstva.

Članak 48.

Glavni tajnik je dužnosnik stranke koji obavlja sljedeće poslove:

- Izvršava naloge Skupštine stranke i Upravnog odbora stranke
- Odgovoran je za vođenje Registra članova stranke
- Upravlja Uredom stranke, te stručnim i administrativno-tehničkim osobljem stranke
- Koordinira rad ustrojstvenih oblika stranke
- Obavlja i druge poslove u skladu s ovim Statutom.

Članak 49.

Glavni tajnik obavlja i poslove riznice i u tom smislu obavlja i sljedeće poslove:

- Brine o financijama i računovodstvu stranke
- Odgovara za financijsko poslovanje stranke
- Brine o prihodima i primicima te rashodima i izdacima stranke
- Priprema ugovore o stjecanju, opterećenju i otuđenju imovine stranke

• Sastavlja prijedlog proračuna i izvještaje o izvršenju proračuna kao i druge financijske izvještaje koji se odnosi na imovinski i računovodstveni dio, pri čemu mora poštivati propise Republike Hrvatske, daje ga Nadzornom odboru na uvid i po odobrenju objavljuje na internetskoj stranici stranke.

VI. POSEBNA TIJELA STRANKE

6.1. Ured stranke

Članak 50.

(1) Ured stranke je tijelo koje svakodnevno nadzire rad stranke, prateći djelatnost unutar stranke kao i rad članova zaduženih za različite djelatnosti i zadaće. Uredom stranke upravlja Glavni tajnik stranke ili njegov zamjenik prema odluci Glavnog tajnika stranke.

(2) Članove Ureda stranke bira Upravni odbor na prijedlog Glavnog tajnika stranke, a njihov broj može se mijenjati prema potrebi. Za svoj rad Ured stranke podnosi izvješće Upravnom odboru stranke.

6.2. Tematska tijela

Članak 51.

(1) Tematski oblici organiziranja (Forumi) uspostavljaju se odlukama Upravnog odbora.

(2) Upravni odbor može osnivati oblike organiziranja temeljenima na zajedničkom području zanimanja i djelovanja prema određenoj temi. Članstvo u tematskim oblicima organiziranja otvoreno je za članove, simpatizere i sve građane.

(3) Težište osnivanja tematskih organizacija stranke su u potpori realizacije statutarne i programskih ciljeva.

(4) Rad tematskih tijela regulira se posebnim pravilnikom koji izrađuju članovi tematskog tijela, a prihvaća ga Upravni odbor stranke.

6.3. Povjerenik

Članak 52.

(1) Povjerenik je osoba koju imenuje i razrješava Upravni odbor stranke s ciljem uspostave lokalne ili županijske organizacije u roku od maksimalno dvije godine.

(2) Povjerenik ima svojstvo predsjednika lokalne ili županijske organizacije. Povjerenika na razini lokalne organizacije može imenovati i županijska skupština stranke, ali samo tamo gdje ne postoji lokalna organizacija i ako ne postoji povjerenik imenovan od strane Upravnog odbora.

6.4. Koordinacijski odbor stranke

Članak 53.

Koordinacijski odbor stranke čine članovi Upravnog odbora stranke i predsjednici županijskih organizacija stranke. Funkcija mu je koordiniranje između nacionalne, regionalne i lokalne razine organizacije.

Članak 54.

Koordinacijskim odborom predsjedava predsjednik Upravnog odbora stranke.

Članak 55.

Županijske organizacije s brojem podružnica i povjerenika većim od pet može formirati Županijski koordinacijski odbor, koji čine Županijski upravni odbor i predsjednici i povjerenici svih lokalnih

organizacija. Njima predsjedava predsjednik Županijskog upravnog odbora.

VII. ORGANIZACIJSKE RAZINE

7.1. Regionalna razina organizacije

Članak 56.

Regionalni organizacijski oblik stranke je županijska organizacija. Županijske organizacije odgovaraju geografskom teritoriju županija. Stranačka organizacija Grada Zagreba ima status županijske organizacije.

Članak 57.

(1) Članovi županijske organizacije registriraju se samo u jednoj organizaciji, s time da mogu pomagati u radu drugih organizacija, ali bez prava glasa prilikom donošenja njihovih odluka. Upravni odbor na nacionalnoj razini osniva županijske organizacije i ima ih pravo raspustiti ako njihovo djelovanje značajno odudara od ciljeva i načela opisanih u odredbama ovog Statuta.

(2) Svaki član jedne može tražiti premještaj u registar članova druge županijske organizacije. Odlukom Upravnog odbora stranke, član koji zatraži premještaj, bit će premješten u registar članstva druge županijske organizacije. To se posebice odnosi na članove koji imaju različito prebivalište u odnosu na boravište.

7.2. Županijska skupština

Članak 58.

Županijska skupština je najviše programsko i izborno tijelo na županijskoj razini organizacije.

(1) Svi članovi registrirani u županijskoj organizaciji imaju pravo sudjelovati na županijskoj skupštini.

(2) Ako unutar županijske organizacije postoje formirane minimalno tri lokalne organizacije, tada se prelazi na delegatski sustav gdje su članovi županijske skupštine predsjednici i povjerenici svih lokalnih organizacija, te po jedan delegat na svakih napunjenih deset članova formirane lokalne organizacije ako nije drugačije definirano odlukom Upravnog odbora na nacionalnoj razini. Delegati se tada smatraju članovima Županijske skupštine.

(3) Pravo glasa imaju samo oni redovni članovi koji su na dan sazivanja županijske skupštine bili registrirani u županijskoj organizaciji najmanje šezdeset dana. Zasjedanje županijske skupštine je punopravno ako je nazočno najmanje 1/3 članova s pravom glasa.

Članak 59.

(1) Zasjedanje županijske skupštine saziva županijski upravni odbor najmanje jednom godišnje, tako da u pozivu članovima najmanje dvadeset dana prije mora biti naznačeno mjesto i vrijeme održavanja kao i dnevni red. Županijska skupština mora se sazvati u sljedećim slučajevima:

- Na zahtjev županijskog upravnog odbora
- Na pisani zahtjev najmanje 25 % redovnih članova županijske organizacije uz naznačen dnevni red
- Na zahtjev Upravnog odbora stranke.

(2) Za vrijeme zasjedanja županijske skupštine vodi se zapisnik kojeg potpisuje zapisničar, a ovjeravaju dva člana županijske skupštine stranke koji su izabrani većinom glasova. Njih predlaže radno predsjedništvo ili 25 % članova županijske skupštine. U cilju objektivnosti zapisnika tijekom skupštine se može službeno snimati.

Članak 60.

Županijska skupština na svojem zasjedanju obavlja sljedeće poslove:

- Bira i razrješuje županijski upravni odbor, osim članova koje imenuje županijski upravni odbor (izborna skupština)
- Bira i razrješuje predsjednika županijske organizacije (izborna skupština)
- Utvrđuje godišnji plan rada županijske organizacije
- Potvrđuje i mijenja poslovnik o radu županijske organizacije, a koji mora biti u skladu s ovim Statutom
- Utvrđuje liste kandidata za županijske izbore, kao i kandidata koje stranka podržava.

Članak 61.

Ako iz bilo kojeg razloga Upravni odbor stranke nije donio Odluku o ključu za odabir delegata za Skupštinu stranke, broj delegata županijske organizacije za Skupštinu stranke se definira na način da su članovi Skupštine stranke predsjednici županijskih organizacija, predsjednici lokalnih organizacija te dodatno na svakih punih 30 članova županijske organizacije se ostvaruje pravo na dodatnog delegata.

Članak 62.

Zasjedanje Županijske skupštine će biti punopravno ako istoj nazoči minimalno 1/3 članova Skupštine. Odluke se donose natpovlačnom većinom prisutnih članova.

7.3. Županijski upravni odbor

Članak 63.

Županijski upravni odbor je izvršno tijelo županijske organizacije. Županijski upravni odbor sastoji se od najmanje pet, a najviše devet članova čiji mandat traje četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine. Županijski upravni odbor punopravno odlučuje ako je sjednici nazočno više od polovine ukopnog broja članova, a odluke donosi većinom glasova prisutnih članova odbora.

Članak 64.

Upravni odbor županijske organizacije čine:

- Predsjednik županijske organizacije
- Dva potpredsjednika
- Jedan do pet članova Upravnog odbora
- Tajnik.

Članak 65.

Županijski upravni odbor obavlja sljedeće poslove:

- Predlaže Godišnji plan rada županijske organizacije
- Izvještava o svom radu županijsku skupštinu
- Organizira lokalne aktivnosti stranke
- Priprema i saziva sjednicu Županijske skupštine
- Upravlja proračunom županijske organizacije
- Na prijedlog predsjednika županijske organizacije imenuje tajnika
- Imenuje i razrješava povjerenike za formiranje lokalnih organizacija.

7.4. Predsjednik županijske organizacije

Članak 66.

Predsjednik županijske organizacije:

- Predstavlja županijsku organizaciju stranke
- Izvršava ovaj Statut i Program stranke i Program županijske organizacije

- Izvršava odluke nadležnih stranačkih tijela nacionalne i županijske razine

- Obavještava javnost o utvrđenim politikama
- Daje naputke tajniku za pripremu sjednica upravnog odbora
- Sklapa sporazume o zajedničkom nastupanju na izborima za župana i županijsku skupštinu te poslijeizbornoj suradnji s ostalim političkim strankama u Republici Hrvatskoj u skladu sa Statutom. Ako na lokalnoj razini ne postoji lokalna organizacija ili imenovan povjerenik, isto vrijedi i za lokalnu razinu

- Podnosi izvještaj Županijskoj skupštini stranke o izbornim rezultatima na lokalnim izborima Republike Hrvatske

- Obavlja i druge poslove koji ovim Statutom nisu povjereni kojem drugom tijelu stranke, a pripadaju županijskoj organizacijskoj razini stranke.

Članak 67.

Predsjednik županijske organizacije bira se na mandat na četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine.

7.5. Nadzorni odbor županijske organizacije

Članak 68.

Nadzorni odbor županijske organizacije ima tri člana koji među sobom biraju predsjednika na prvoj sjednici. Nadzorni odbor županijske organizacije se bira na četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine.

Formiranje županijskog nadzornog odbora nije obavezno, ali je poželjno i preporučljivo zbog kvalitetnijeg nadzora zakonitosti rada stranke.

Članak 69.

Nadzorni odbor županijske organizacije nadzire financijsko i materijalno poslovanje županijske organizacije te rad županijske organizacije u smislu pridržavanja odredbi ovog Statuta.

Članak 70.

Ako nadzorni odbor županijske organizacije utvrdi nepravilnost, mora po saznanju pisanim putem o tome informirati Nadzorni i Upravni odbor stranke te Županijski upravni odbor i od istog odbora tražiti hitno otklanjanje nepravilnosti.

7.6. Tajnik županijske organizacije

Članak 71.

Tajnika županijske organizacije bira županijski upravni odbor na mandat od četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine. Tajnik županijske organizacije može biti član drugih tijela stranke osim nadzornog odbora na nacionalnoj ili županijskoj razini.

Članak 72.

Tajnik županijske organizacije je dužnosnik stranke koji obavlja sljedeće poslove:

- Izvršava naloge županijske skupštine stranke i županijskog upravnog odbora stranke
- Odgovoran je za ažuriranje Registra članova stranke u županiji
- Upravlja imovinom županijske organizacije
- Koordinira rad organizacijskih oblika županijske organizacije stranke
- Koordinira postupke sukladno smjernicama Glavnog tajnika stranke
- Obavlja i druge poslove u skladu s ovim Statutom.

Članak 73.

Tajnik županijske organizacije obavlja i poslove riznice i u tom smislu, obavlja i sljedeće poslove:

- Brine o financijama županijske organizacije stranke
- Brine o prihodima i primicima te rashodima i izdacima županijske organizacije stranke
- Po nalogu predsjednika županijske organizacije sastavlja prijedlog proračuna i izvještaje o izvršenju proračuna županijske organizacije kao i druge potrebne financijske izvještaje vezane za rad županijske organizacije.
- Redovito informira Ured stranke o financijskim izvješćima.

7.7. Tematska tijela županijske organizacije

Članak 74.

Tematska tijela na županijskoj organizaciji se mogu organizirati isključivo za teme regionalnih i lokalnih politika.

7.8. Lokalna razina organizacije

Članak 75.

Lokalni organizacijski oblik stranke je gradska organizacija u gradovima te općinska organizacija u općinama (dalje u tekstu riječi gradska/općinska mijenja se riječju lokalna). Lokalne organizacije odgovaraju geografskom teritoriju gradova ili općina. Stranačka organizacija gradske četvrti Grada Zagreba ima status lokalne organizacije.

Članak 76.

(1) Članovi lokalne organizacije registriraju se samo u jednoj organizaciji, s time da mogu pomagati u radu drugih organizacija, ali bez prava glasa prilikom donošenja njihovih odluka.

(2) Svaki član jedne može tražiti premještaj u registar članova druge lokalne organizacije. Odlukom Upravnog odbora stranke, član koji zatraži premještaj, bit će premješten u registar članstva druge lokalne organizacije. To se posebice odnosi na članove koji imaju različito prebivalište u odnosu na boravište.

Članak 77.

Upravni odbor stranke ima pravo raspustiti lokalnu organizaciju ako njezino djelovanje značajno odudara od ciljeva i načela opisanih u odredbama ovog Statuta. Isto to pravo ima i Županijski upravni odbor, uz suglasnost Upravnog odbora stranke.

8.2. Gradska/općinska skupština

Članak 78.

Lokalna skupština je najviše programsko i izborna tijelo na lokalnoj razini organizacije. Svi članovi registrirani u lokalnoj organizaciji imaju pravo sudjelovati na lokalnoj skupštini, ali pravo glasa imaju samo oni članovi koji su na dan sazivanja lokalne skupštine bili registrirani u lokalnoj organizaciji najmanje šezdeset dana. Zasjedanje lokalne skupštine je punopravno ako je nazočno najmanje 1/3 članova s pravom glasa.

Članak 79.

(1) Zasjedanje lokalne skupštine saziva lokalni upravni odbor najmanje jednom godišnje, tako da u pozivu članovima najmanje deset dana prije mora biti naznačeno mjesto i vrijeme održavanja kao i dnevni red. Lokalna skupština mora se sazvati u sljedećim slučajevima:

- Na zahtjev lokalnog upravnog odora
- Na pisani zahtjev najmanje 25% članova lokalne organizacije uz naznačen dnevni red
- Na zahtjev Upravnog odbora stranke ili županijskog upravnog odbora.

(2) Za vrijeme zasjedanja lokalne skupštine vodi se zapisnik koji potpisuje zapisničar, a ovjeravaju dva člana lokalne skupštine stranke koji su izabrani većinom glasova. Njih predlaže radno predsjedništvo ili 25% članova lokalne skupštine. U cilju objektivnosti zapisnika tijekom skupštine se može službeno snimati.

Članak 80.

Lokalna skupština na svojem zasjedanju obavlja sljedeće poslove:

- Bira i razrješuje lokalni upravni odbor, osim članova koje imenuju predsjednik lokalne organizacije i lokalni upravni odbor (izborna skupština)
- Bira i razrješuje predsjednika lokalne organizacije (izborna skupština)
- Određuje broj članova lokalnog upravnog odbora koji ne može biti manji od pet niti veći od devet članova, a broj članova mora biti neparan (izborna skupština)
- Bira i razrješuje delegate za županijsku skupštinu stranke kada se steknu uvjeti za delegatski princip biranja i odlučivanja u županijskoj skupštini
- Utvrđuje godišnji plan rada lokalne organizacije
- Potvrđuje i mijenja Poslovnik o radu lokalne organizacije, a koji mora biti u skladu s ovim Statutom
- Utvrđuje liste kandidata za lokalne izbore kao i kandidata kojeg stranka podržava.

8.3. Upravni odbor gradske/općinske organizacije

Članak 81.

Lokalni upravni odbor je izvršno tijelo lokalne organizacije. Lokalni upravni odbor sastoji se od najmanje pet, a najviše sedam članova čiji mandat traje četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine. Lokalni upravni odbor punopravno odlučuje ako je sjednici nazočno više od polovine ukupnog broja članova, a odluke donosi većinom glasova prisutnih članova odbora.

Članak 82.

Upravni odbor lokalne organizacije čine:

- predsjednik lokalne organizacije
- dva potpredsjednika
- jedan do tri člana upravnog odbora
- tajnik.

Članak 83.

Lokalni upravni odbor obavlja sljedeće poslove:

- Predlaže godišnji plan za rad lokalne organizacije
- Izvještava o svom radu lokalnu skupštinu
- Organizira lokalne aktivnosti stranke
- Priprema i saziva sjednicu lokalne skupštine
- Upravlja proračunom lokalne organizacije.

8.4. Predsjednik gradske/općinske organizacije

Članak 84.

Predsjednik lokalne organizacije:

- Predstavlja lokalnu organizaciju stranke
- Izvršava ovaj Statut i Program stranke te županijske i lokalne organizacije
- Izvršava odluke ostalih lokalnih tijela

- Obavještava javnost o utvrđenim lokalnim politikama
- Daje napatke tajniku lokalnog upravnog odbora za pripremu sjednica lokalnog upravnog odbora
- Sklapa sporazume o zajedničkom nastupanju na lokalnim izborima za gradonačelnika ili načelnika i gradsko ili općinsko vijeće te o poslijeizbornoj suradnji s ostalim političkim strankama u Republici Hrvatskoj, u skladu sa Statutom
- Podnosi izvještaj lokalnoj skupštini stranke o izbornim rezultatima na lokalnim izborima Republike Hrvatske
- Obavlja i druge poslove koji ovim Statutom nisu povjereni kojem drugom tijelu stranke, a pripadaju lokalnoj organizacijskoj razini stranke.

Članak 85.

Predsjednik lokalne organizacije bira se na mandat od četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine.

8.5. Nadzorni odbor gradske/općinske organizacije

Članak 86.

Nadzorni odbor lokalne organizacije ima tri člana koji među sobom biraju predsjednika na prvoj sjednici. Nadzorni odbor lokalne organizacije se bira na četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine.

Formiranje lokalnog nadzornog odbora nije obavezno, ali je poželjno i preporučljivo zbog kvalitetnijeg nadzora zakonitosti rada stranke.

Članak 87.

Nadzorni odbor lokalne organizacije nadzire financijsko i materijalno poslovanje lokalne organizacije te rad lokalne organizacije u smislu pridržavanja ovog Statuta.

Članak 88.

Ako nadzorni odbor lokalne organizacije utvrdi nepravilnost, mora po saznanju pisanim putem o tome informirati Nadzorni odbor stranke i županijski upravni odbor te od lokalnog upravnog odbora tražiti hitno otklanjanje nepravilnosti.

8.6. Tajnik gradske/općinske organizacije

Članak 89.

Nakon izbora lokalnog upravnog odbora i predsjednika lokalne organizacije stranke, tajnika lokalne organizacije imenuje predsjednik lokalne organizacije stranke na mandat od četiri godine ili do izvanredne izborne skupštine.

Članak 90.

Tajnik lokalne organizacije je dužnosnik stranke koji obavlja sljedeće poslove:

- Izvršava naloge lokalnih tijela stranke
- Odgovaran je za ažuriranje Registra članova stranke grada odnosno općine
- Upravlja imovinom kojom raspolaže lokalna organizacije stranke
- Koordinira rad organizacijskih oblika lokalne organizacije stranke
- Koordinira postupke sukladno smjernicama Glavnog tajnika stranke
- Obavlja i druge poslove u skladu s ovim Statutom.

Članak 91.

Tajnik lokalne organizacije obavlja i poslove riznice stoga ne može biti član drugih tijela stranke. U tom smislu obavlja i sljedeće poslove:

- Brine o financijama lokalne organizacije stranke
- Brine o prihodima i primicima te rashodima i izdacima lokalne organizacije stranke
- Obavlja i druge poslove u skladu s ovim Statutom
- Po nalogu predsjednika lokalne organizacije sastavlja prijedlog proračuna i izvještaje o izvršenju proračuna lokalne organizacije kao i druge potrebne financijske izvještaje vezane za rad lokalne organizacije.
- Redovito informira županijskog tajnika o financijskim izvješćima.

IX. KANDIDIRANJE I ODLUČIVANJE

Članak 92.

Sva tijela stranke odlučuju javnim glasanjem. Izuzetak od javnog glasanja su sva ona pitanja kod kojih se odlučuje o članovima ili pojedincima (izbor stranačkih dužnosnika ili kandidata za javne i druge funkcije) kada je glasanje tajno.

Članak 93.

(1) Kandidature za dužnosnike stranke počinju objavom datuma Izborne skupštine bilo koje razine stranke na internetskoj stranici stranke. Kandidature se mogu isticati na odgovarajućoj internetskoj stranici sve dok ne počne točka dnevnog reda utvrđivanje liste kandidata.

(2) Kandidature se mogu predati i u pisanom obliku Glavnom tajniku, odnosno tajniku ili povjereniku organizacijske razine u kojoj se provode izbori. Sve kandidature se odnose samo na pozicije za koje su izbori na skupštini predviđeni.

Članak 94.

(1) Svaki redovan član stranke ima pravo kandidirati se, birati i biti biran ako je na dan raspisivanja Skupštine stranke ili županijske skupštine ili lokalne skupštine stranke prošlo devedeset dana od dana njegova upisa u Registar stranke.

(2) Da bi kandidatura bila valjana potrebna je izjava o kandidaturi, a ako se odlučuje po delegatskom sustavu tada je za kandidaturu za predsjednika stranke potrebna i podrška minimalno dvije organizacije niže razine.

(3) Kandidati će imati mogućnost predstavljanja sebe, programa i ciljeva na skupštini.

Članak 95.

(1) Za mjesta za koja se bira više kandidata izabrani su oni kandidati koji dobiju najveći broj glasova. U slučaju da se na posljednjem ulaznom mjestu nađu dvojica kandidata s jednakim brojem glasova, glasanje se ponavlja samo za ta dva kandidata nakon čega je izabran onaj s više dobivenih glasova.

(2) Predsjednika i zamjenika predsjednika stranke; predsjednika županijske i predsjednika lokalne razine bira se natpolovičnom većinom (50 % plus jedan glas) prisutnih članova Skupštine kojoj je utvrđen kvorum.

X. KLUB ZASTUPNIKA

Članak 96.

(1) Zastupnici stranke u Hrvatskom saboru osnivaju Klub zastupnika stranke ako ih ima dovoljno ili ako ih Upravni odbor stran-

ke ovlasti mogu se priključiti drugom klubu zastupnika ili osnovati klub zastupnika zajedno s pripadnicima drugih stranaka i nezavisnim zastupnicima.

(2) Nezavisni zastupnici u Hrvatskom saboru mogu biti članovi Kluba zastupnika. Klub zastupnika donosi Poslovnik kojeg potvrđuje Upravni odbor stranke.

Članak 97.

Klub zastupnika stranke podnosi izvješće Skupštini stranke.

Članak 98.

Odredbе ove glave Statuta na odgovarajući se način primjenjuju na klubove članova stranke u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

XI. UNUTARSTRANAČKA INFORMIRANOST I EDUKACIJA

Članak 99.

Svaki član stranke ima pravo na pristup unutarstranačkim informacijama i edukaciji. Regionalne odnosno lokalne organizacije dužne su prilikom prijema upoznati članove s osnovama djelovanja stranke.

XII. SREDSTVA ZA RAD

Članak 100.

Sredstava za rad stranka ostvaruje od:

- članarine
- dobrovoljnih priloga (donacija)
- organizacije stranačkih manifestacija

- izdavačke djelatnosti
- prodaje promidžbenog materijala
- prihoda iz državnog proračuna te proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- prihoda od imovine u svom vlasništvu
- iz drugih zakonom dopuštenih izbora.

Članak 101.

Korištenje sredstava za rad i materijalnih sredstava stranke nadzire Nadzorni odbor stranke.

XIII. PRESTANAK RADA STRANKE

Članak 102.

Stranka može prestati djelovati u skladu sa zakonom kojim se uređuju političke stranke. Odluku o prestanku rada stranke donosi Skupština stranke dvotrećinskom većinom redovnih članova. Odlukom iz prethodnog stavka odlučit će se o imovini stranke.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 103.

Ovaj Statut stupa na snagu danom usvajanja na Osnivačkoj skupštini Stranke. Nakon provedbe u Ministarstvu pravosuđa i uprave, Statut će biti objavljen u »Narodnim novinama« i na internetskoj stranici stranke.

Petrinja, 1. ožujka 2025.

Predsjednik Stranke
mr. sc. Jasenko Krovinović, v. r.

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

Glavna urednica: Zdenka Pogarčić
10000 Zagreb, Trg sv. Marka 2, telefon: (01) 4569-244

NAKLADNIK: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Predsjednik Uprave: Alen Gerek

Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Direktor: Ostap Graľjuk

Izvršna urednica: Gordana Mihelja – telefon: (01) 6652-855

TISAK I OTPREMA NOVINA: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 13, telefon: (01) 6502-759, telefon/telefaks: (01) 6502-887.

Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se u roku od 20 dana.

Poštarina plaćena u pošti 10000 Zagreb.

Novine izlaze jedanput tjedno i prema potrebi.

Internetsko izdanje – www.nn.hr

PRIMANJE OGLASA I PRETPLATA: Narodne novine d.d. – Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Primanje oglasa: telefon: (01) 6652-870, telefaks: (01) 6652-871, e-adresa: oglas@nn.hr. Cjenik objave oglasa dostupan je na www.nn.hr.

MALI OGLASNIK – oglasi za poništenje isprava: telefon: (01) 6652-888, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: oglas.gradjana@nn.hr.

Oglasi za Mali oglasnik plaćaju se osobno u maloprodajama Narodnih novina d.d. ili uplatom na žiroračun (upute dostupne na www.nn.hr).

Pretplata i prodaja novina: telefon: (01) 6652-869, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: pretplata@nn.hr. Pretplata za 2025. godinu iznosi 340,80 EUR, bez PDV-a, za inozemne pretplatnike iz Europe 781,00 EUR, bez PDV-a, a izvan Europe 973,00 USD, bez PDV-a. Pretplatnicima koji se pretplate tijekom godine ne možemo osigurati primitak svih prethodno izišlih brojeva.

O promjeni adrese pretplatnik treba poslati obavijest u roku od 8 dana.

Žiroračun kod Privredne banke Zagreb: IBAN: HR3623400091500243194/ SWIFT: HPBZHR2X. Cijena ovog broja je 6,00 EUR.

Uredništvo knjiga i časopisa Narodnih novina d.d.

OBITELJSKI ZAKON, IV. IZMIJENJENO I DOPUNJENO IZDANJE

- Redakcijski pročišćeni tekst Zakona
- kazalo pojmova
- podzakonski propisi za provedbu Zakona

□ Pravna biblioteka □ zbirka propisa □ rujan 2024. □ meki uvez □

Cijena: 8,00 EUR

Oznaka 811-504

Više na: **www.nn.hr**

Knjiga se može naručiti u Narodnim novinama d.d., Odjel prodaje knjiga i časopisa, Zagreb, Savski gaj XIII. 6, tel.: 01/6652-866, 6652-843, telefaks: 01/6652-828, e-pošta: **prodajaknjiga@nn.hr**, odnosno kupiti u našim prodavaonicama ili u e-trgovini Narodnih novina d.d.

Marin Mrčela i Igor Vuletić

LIJEČNIK I KAZNENO PRAVO

Recenzenti:

prof. dr. sc. LEO CVITANOVIĆ,

Katedra za kazneno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

prof. dr. VID JAKULIN,

Katedra za kazneno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani

prof. dr. sc. MILOVAN KUBAT,

Katedra za sudsku medicinu i kriminalistiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

▣ Pravna biblioteka – priručnici ▣ ožujak 2019. ▣ 200 stranica ▣ meki uvez ▣

Cijena: 31,19 EUR

Oznaka: 811-433

Vidjeti više na: **www.nn.hr**

Knjiga se može naručiti u Narodnim novinama d.d., Odjel prodaje knjiga i časopisa, Zagreb, Savski gaj XIII. 6, tel.: 01/6652-843, 6652-866, telefaks: 01/6652-828, e-pošta: **prodajaknjiga@nn.hr**, odnosno kupiti u prodavaonicama ili e-trgovini Narodnih novina d.d.

Barbara Herceg Pakšić

ISPRIKA U KAZNENOM PRAVU – PREKORAČENJE GRANICA NUŽNE OBRANE I KRAJNJA NUŽDA

Recenzenti:

Davor Derenčinović, Igor Martinović, Marin Mrčela

Cijena: 24,16 EUR

□ Pravna biblioteka – monografije □ veljača 2021. □ meki uvez

Oznaka: 811-468

Više na: www.nn.hr

Knjiga se može naručiti u Narodnim novinama d.d., Odjel prodaje knjiga i časopisa, Zagreb, Savski gaj XIII. 6,
tel.: 01/6652 866, 6652 843, telefaks: 01/6652-828, e-pošta: prodajaknjiga@nn.hr, odnosno kupiti u našim prodavaonicama
ili u e-trgovini Narodnih novina d.d.